

AKCINĖ BENDROVĖ „LIETUVOS DUJOS“

Juridinių asmenų registras, kodas 120059523, PVM mokėtojo kodas LT200595219
Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius, tel. (8 5) 236 0210, faks. (8 5) 236 0200, el. p. ld@lietuvosdujos.lt, <http://www.dujos.lt>
Atsiskaitomoji sąskaita (IBAN): LT67 7044 0600 0164 3818, SWIFT (BIC): CBVILT2X, AB SEB bankas

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

2012-03-23 Nr. 4-31-540

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsniu ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, AB „Lietuvos dujos“ generalinis direktorius Viktoras Valentukevičius ir generalinio direktoriaus pavaduotoja - vyriausioji finansininkė Giedrė Glinskienė, patvirtiname, kad mūsų žiniomis pridedamos AB „Lietuvos dujos“ 2011 m. konsoliduotosios ir bendrovės finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus priimtus taikyti Europos Sąjungoje pateikiamos kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Lietuvos dujos“ ir konsoliduotąjį įmonių grupės turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o konsoliduotajame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, bendrovės ir bendra konsoliduotųjų įmonių būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų aprašymu.

Generalinis direktorius

Viktoras Valentukevičius

Generalinio direktoriaus pavaduotoja -
vyriausioji finansininkė

Giedrė Glinskienė

AB „LIETUVOS DUJOS“

**2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS PARENGTOS PAGAL
TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE
PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Lietuvos dujos“ akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome toliau pateiktų AB „Lietuvos dujos“, Lietuvos Respublikoje įregistruotos akcinės bendrovės (toliau - Bendrovė), ir konsoliduotųjų AB „Lietuvos dujos“ ir dukterinės bendrovės UAB „Palangos perlas“ (toliau - Grupė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2011 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos, susijusios 2011 m. pelno (nuostolių), bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos ir aiškinamasis raštas (reikšmingų apskaitos metodų santrauka bei kita aiškinamoji informacija), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė - apie šias finansines ataskaitas pareikšti nuomonę, remiantis atliktu auditu. Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus, kuriuos nustato Tarptautinė apskaitininkų federacija. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pagrįstą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Auditas apima procedūras, kurias atliekant siekiama surinkti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos. Procedūrų parinkimas priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikos vertinimą. Vertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į vidaus kontrolę, susijusią su įmonės finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu pateikimu, kad pasirinktų toms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą. Auditas taip pat apima taikomų apskaitos metodų tinkamumo ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumo ir bendro finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami auditoriaus nuomonei pagrįsti.

Nuomonė

Mūsų nuomone, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi Grupės ir Bendrovės 2011 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusį metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme 2011 m. konsoliduotąjį metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų 2011 m. finansinėms ataskaitoms.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Jonas Akelis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000003

Auditas buvo baigtas 2012 m. kovo 6 d.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaitos

	Pasta- bos	Grupė		Bendrovė	
		2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
TURTAS					
A. Ilgalaikis turtas		2.318.573	2.368.608	2.320.412	2.370.194
I. Ilgalaikis nematerialusis turtas	4	3.390	3.867	3.382	3.852
II. Ilgalaikis materialusis turtas	5	2.315.167	2.364.718	2.307.833	2.357.138
II.1. Žemė		223	183	223	183
II.2. Pastatai ir statiniai		1.985.438	2.034.892	1.978.499	2.027.808
II.2.1. Pastatai		88.411	89.492	81.472	82.408
II.2.2. Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai		1.201.402	1.239.810	1.201.402	1.239.810
II.2.3. Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai		671.304	680.072	671.304	680.072
II.2.4. Kiti pastatai ir statiniai		24.321	25.518	24.321	25.518
II.3. Mašinos ir įrengimai		254.843	260.264	254.843	260.264
II.4. Transporto priemonės		15.605	15.562	15.528	15.467
II.5. Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai		29.546	33.062	29.294	32.726
II.6. Kitas ilgalaikis materialusis turtas		3.659	3.519	3.659	3.519
II.7. Nebaigta statyba		25.853	17.236	25.787	17.171
III. Ilgalaikis finansinis turtas		16	23	9.197	9.204
III.1. Investicijos į dukterines įmones	1, 6	-	-	9.181	9.181
III.2. Ilgalaikės gautinos sumos	7	16	23	16	23
B. Trumpalaikis turtas		380.058	340.977	377.725	338.742
I. Atsargos ir išankstiniai apmokėjimai		78.792	47.623	78.765	47.600
I.1. Atsargos	8	78.516	47.307	78.504	47.294
I.1.1. Žaliavos, atsarginės dalys ir kitos atsargos		7.182	5.422	7.181	5.421
I.1.2. Prekės, skirtos perparduoti (įskaitant gamtines dujas)		71.334	41.885	71.323	41.873
I.2. Išankstiniai apmokėjimai		276	316	261	306
II. Gautinos sumos	9	173.393	174.288	173.391	174.265
II.1. Iš pirkėjų gautinos sumos		168.847	170.283	168.848	170.281
II.2. Kitos gautinos sumos		4.546	4.005	4.543	3.984
III. Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		-	2.494	-	2.494
IV. Kitas trumpalaikis turtas	10	31.989	2.036	30.000	-
V. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	11	95.884	114.536	95.569	114.383
Turto iš viso		2.698.631	2.709.585	2.698.137	2.708.936

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

**AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS**
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaitos (tęsinys)

	Pasta- bos	Grupė		Bendrovė	
		2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
C. Nuosavas kapitalas		2.055.340	2.079.578	2.054.297	2.078.611
I. Įstatinis kapitalas	1	469.068	469.068	469.068	469.068
II. Rezervai	12	1.491.640	1.452.130	1.489.543	1.449.828
II.1. Privalomasis rezervas		39.100	31.114	38.908	30.922
II.2. Kiti rezervai		1.452.540	1.421.016	1.450.635	1.418.906
III. Nepaskirstytasis pelnas		94.632	158.380	95.686	159.715
D. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai		643.291	630.007	643.840	630.325
I. Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai		359.435	356.189	360.035	356.569
I.1. Ilgalaikės finansinės skolos	13	2.144	4.288	2.144	4.288
I.2. Dotacijos (atidėtosios pajamos)	14	191.053	177.842	191.053	177.842
I.3. Ilgalaikės išmokos darbuotojams	15	9.097	9.097	9.097	9.097
I.4. Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	20	157.141	164.962	157.741	165.342
II. Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		283.856	273.818	283.805	273.756
II.1. Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	13	2.144	2.144	2.144	2.144
II.2. Prekybos skolos	16	215.569	206.006	215.562	205.992
II.3. Gauti išankstiniai apmokėjimai		9.445	12.203	9.445	12.199
II.4. Pelno mokesčio įsipareigojimas		2.413	-	2.413	-
II.5. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		10.403	10.227	10.372	10.193
II.6. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	17	43.882	43.238	43.869	43.228
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		2.698.631	2.709.585	2.698.137	2.708.936

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

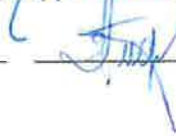
<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Viktoras Valentukevičius</u>		<u>2012 m. kovo 6 d.</u>
<u>Vyriausiasis buhalteris</u>	<u>Žydrūnas Augutis</u>		<u>2012 m. kovo 6 d.</u>

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Pelno (nuostolių) ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
I. Pajamos		1.845.869	1.751.629	1.844.906	1.750.831
I.1. Pardavimo pajamos	3	1.840.012	1.746.758	1.839.064	1.745.959
I.2. Kitos veiklos pajamos	18	5.857	4.871	5.842	4.872
II. Sąnaudos		(1.723.733)	(1.605.432)	(1.722.576)	(1.602.746)
II.1. Gamtinių dujų pirkimo sąnaudos		(1.435.881)	(1.343.124)	(1.435.881)	(1.343.124)
II.2. Nusidėvėjimas ir amortizacija	4, 5	(111.803)	(98.988)	(111.535)	(98.712)
II.3. Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo sąnaudos		(98.093)	(99.687)	(97.641)	(99.303)
II.4. Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos		(47.277)	(33.129)	(47.274)	(33.119)
II.5. Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį		(11.110)	(11.528)	(11.039)	(11.437)
II.6. Kitos sąnaudos		(19.569)	(18.976)	(19.206)	(17.051)
III. Veiklos pelnas		122.136	146.197	122.330	148.085
IV. Finansinė veikla	19	(17.863)	2.733	(17.913)	1.059
IV.1. Pajamos		2.467	3.180	2.417	3.088
IV.2. Sąnaudos		(20.330)	(447)	(20.330)	(2.029)
V. Pelnas prieš apmokestinimą		104.273	148.930	104.417	149.144
VI. Pelno mokestis	20	(8.511)	10.564	(8.731)	10.571
VI.1. Ataskaitinių metų pelno mokestis		(16.332)	2.535	(16.332)	2.535
VI.2. Atidėtas pelno mokestis		7.821	8.029	7.601	8.036
VII. Grynas pelnas		95.762	159.494	95.686	159.715
Pagrindinis ir sąlyginis pelnas, tenkantis vienai akcijai (litais)	21	0,20	0,34		

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Viktoras Valentukevičius		2012 m. kovo 6 d.
Vyriausiasis buhalteris	Žydrūnas Augutis		2012 m. kovo 6 d.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Ažuonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrujų pajamų ataskaitos

	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
I. Grynasis pelnas	95.762	159.494	95.686	159.715
II. Visos bendrosios pajamos	95.762	159.494	95.686	159.715

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Viktoras Valentukevičius</u>		<u>2012 m. kovo 6 d.</u>
<u>Vyriausiasis buhalteris</u>	<u>Žydrūnas Augutis</u>		<u>2012 m. kovo 6 d.</u>

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos

<u>Grupė</u>	<u>Pastabos</u>	<u>Istatinis kapitalas</u>	<u>Privalomasis rezervas</u>	<u>Kiti rezervai</u>	<u>Nepaskirstytasis pelnas</u>	<u>Iš viso</u>
2010 m. sausio 1 d. likutis		469.068	26.372	1.342.998	152.746	1.991.184
Pervesta į privalomąjį rezervą		-	4.742	-	(4.742)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	78.109	(78.109)	-
Pervesta iš kitų rezervų dukterinės įmonės nuostoliui padengti		-	-	(91)	91	-
Patvirtinti dividendai	22	-	-	-	(71.100)	(71.100)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	159.494	159.494
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	159.494	159.494
2010 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	31.114	1.421.016	158.380	2.079.578
Pervesta į privalomąjį rezervą		-	7.986	-	(7.986)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	31.729	(31.729)	-
Pervesta iš kitų rezervų dukterinės įmonės nuostoliui padengti		-	-	(205)	205	-
Patvirtinti dividendai	22	-	-	-	(120.000)	(120.000)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	95.762	95.762
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	95.762	95.762
2011 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	39.100	1.452.540	94.632	2.055.340

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Viktoras Valentukevičius</u>		<u>2012 m. kovo 6 d.</u>
<u>Vyriausiasis buhalteris</u>	<u>Žydrūnas Augutis</u>		<u>2012 m. kovo 6 d.</u>

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos (tęsinys)

<u>Bendrovė</u>	<u>Pastabos</u>	<u>Istatinis kapitalas</u>	<u>Privalomasis rezervas</u>	<u>Kiti rezervai</u>	<u>Nepaskirstytasis pelnas</u>	<u>Iš viso</u>
2010 m. sausio 1 d. likutis		469.068	26.180	1.340.797	153.951	1.989.996
Pervesta į privalomąjį rezervą		-	4.742	-	(4.742)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	78.109	(78.109)	-
Patvirtinti dividendai	22	-	-	-	(71.100)	(71.100)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	159.715	159.715
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	159.715	159.715
2010 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	30.922	1.418.906	159.715	2.078.611
Pervesta į privalomąjį rezervą		-	7.986	-	(7.986)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	31.729	(31.729)	-
Patvirtinti dividendai	22	-	-	-	(120.000)	(120.000)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	95.686	95.686
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	95.686	95.686
2011 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	38.908	1.450.635	95.686	2.054.297

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Viktoras Valentukevičius</u>		<u>2012 m. kovo 6 d.</u>
<u>Vyriausiasis buhalteris</u>	<u>Žydrūnas Augutis</u>		<u>2012 m. kovo 6 d.</u>

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Pinigų srautų ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
I. Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
I.1. Grynas pelnas		95.762	159.494	95.686	159.715
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymai ir kiti koregavimai:					
I.2. Nusidėvėjimas ir amortizacija	4, 5	111.803	98.988	111.535	98.712
I.3. Parduoto ir nurašyto ilgalaikio materialiojo turto bei abejotinų iš pirkėjų gautinų sumų ir atsargų nurašymo nuostolis (pelnas)		(116)	118	(116)	113
I.4. Ilgalaikio materialiojo turto, finansinio turto, iš pirkėjų gautinų abejotinų sumų ir atsargų vertės sumažėjimo nuostoliai		717	1.957	716	1.984
I.5. Pelno mokesčio (pajamos) sąnaudos		8.511	(10.564)	8.731	(10.571)
I.6. Palūkanų (pajamos)		(1.310)	(992)	(1.261)	(906)
I.7. Palūkanų sąnaudos		320	447	320	447
I.8. Valiutų kursų pasikeitimo nuostoliai		2	5	2	5
I.9. Investicinių vienetų vertės pokyčio (pajamos)		(1)	(868)	-	(862)
I.10. Dotacijų (atidėtųjų pajamų) (amortizacija)		(4.654)	(4.076)	(4.654)	(4.076)
I.11. Kitų investicinės veiklos rezultatų eliminavimas	10	20.000	-	20.000	-
I.12. Kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas		(1.094)	(4.226)	(1.094)	(4.227)
		229.940	240.283	229.865	240.334
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
I.13. Atsargų (padidėjimas)	8	(31.176)	(3.149)	(31.177)	(3.147)
I.14. Iš pirkėjų gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)		364	(38.023)	361	(38.051)
I.15. Kitų gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)		472	75	459	(221)
I.16. Prekybos skolų padidėjimas	23	14.103	53.215	14.125	53.721
I.17. Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas		7.254	28.006	7.258	28.010
I.18. (Sumokėtas) pelno mokesčiai		(7.362)	(14.810)	(7.362)	(14.810)
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai iš viso		(16.345)	25.314	(16.336)	25.502
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos		213.595	265.597	213.529	265.836
II. Investicinės veiklos pinigų srautai					
II.1. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)	4, 5, 23	(66.873)	(170.806)	(66.858)	(170.502)
II.2. Įplaukos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo		673	151	659	151
II.3. Investicinių vienetų, laikomų prekybai, pardavimas	10	307	22.041	-	22.341
II.4. Atgautos ilgalaikės suteiktos paskolos ir gautinos sumos		7	25	7	25
II.5. Terminuotų indėlių sumažėjimas (padidėjimas)	10	(259)	212	-	-
II.6. Gautos palūkanos		965	969	916	883
II.7. Kitų trumpalaikių investicijų (įsigijimas)	10	(50.002)	-	(50.002)	-
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(115.182)	(147.408)	(115.278)	(147.102)

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Aaguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Pinigų srautų ataskaitos (tęsinys)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
III. Finansinės veiklos pinigų srautai					
III.1. Dividendų (išmokėjimas)		(119.875)	(71.062)	(119.875)	(71.062)
III.2. Paskolų (grąžinimas)	13	(2.144)	(2.144)	(2.144)	(2.144)
III.3. Gautos dotacijos	23	5.297	4.777	5.297	4.777
III.4. (Sumokėtos) palūkanos		(343)	(471)	(343)	(471)
III.5. Kiti finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimai		-	419	-	393
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(117.065)	(68.481)	(117.065)	(68.507)
IV. Grynas pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas) padidėjimas		(18.652)	49.708	(18.814)	50.227
V. Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje		114.536	64.828	114.383	64.156
VI. Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje		95.884	114.536	95.569	114.383

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Viktoras Valentukevičius</u>		<u>2012 m. kovo 6 d.</u>
<u>Vyriausiasis buhalteris</u>	<u>Žydrūnas Augutis</u>		<u>2012 m. kovo 6 d.</u>

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

AB „Lietuvos dujos“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra:

Aguonų g. 24,
 LT – 03212, Vilnius,
 Lietuva.

Pagrindinė Bendrovės veikla yra gamtinių dujų perdavimas, skirstymas ir tiekimas. Bendrovė įregistruota 1990 m. lapkričio 23 d. Bendrovės akcijos yra kotiruojamos vertybinių popierių biržoje NASDAQ OMX Vilnius, Oficialiajame prekybos sąrašė.

2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (proc.)
„E.ON Ruhrgas International“ GmbH	182.534.384	38,9
ОАО „Газпром“	173.847.696	37,1
Lietuvos Respublikos energetikos ministerija	83.030.367	17,7
Kiti akcininkai	29.655.807	6,3
	469.068.254	100,0

Visos Bendrovės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas, yra paprastosios vardinės ir 2011 m. bei 2010 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos. Bendrovė neturėjo įsigijusi savų akcijų.

Bendrovę sudaro valdymo ir dujų perdavimo centras ir 5 filialai.

Grupę sudaro AB „Lietuvos dujos“ ir jos dukterinė įmonė UAB „Palangos perlas“ (toliau - Grupė). UAB „Palangos perlas“ duomenys 2011 m. gruodžio 31 d.:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis (proc.)	Įstatinis kapitalas	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	Nuosavas kapitalas	Pagrindinė veikla
UAB „Palangos perlas“	Gintaro g. 36, Palanga	100	9.704	(159)	10.319	Viešbučių ir viešojo maitinimo paslaugos

2011 m. vidutinis Grupės ir Bendrovės darbuotojų skaičius atitinkamai buvo 1.719 ir 1.696 (2010 m. – 1.750 ir 1.727 atitinkamai).

2011 m. birželio 30 d. LR Seimas priėmė naują Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymą, perkeliančią Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių (ES 3-jojo Energetikos paketo) nuostatas į nacionalinę teisę. Iš ES 3-jame Energetikos pakete pasiūlytų trijų galimų gamtinių dujų veiklų atskyrimo modelių, LR Seimas pasirinko patį griežčiausią – gamtinių dujų perdavimo ir tiekimo veiklų atskyrimą nuosavybės pagrindu. Kartu su nauju Gamtinių dujų įstatymu buvo patvirtintas Gamtinių dujų įstatymo įgyvendinimo įstatymas, nustatantis veiklų atskyrimo būdus bei terminus. Šie įstatymai įsigaliojo nuo 2011 m. rugpjūčio 1 d.

2011 m. spalio 28 d. priimtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1239 „Dėl Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo reikalavimų neatitinkančių gamtinių dujų įmonių veiklų ir kontrolės atskyrimo vykdymo plano patvirtinimo“, kuriuo nustatyta, kad Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo reikalavimų neatitinkančios gamtinių dujų įmonės ne vėliau kaip iki 2013 m. liepos 31 d. privalo būti teisiškai, funkciškai ir organizaciniu požiūriu atskyrusios savo gamtinių dujų veiklas, o iki 2014 m. spalio 31 d. privalo būti įvykdžiusios perdavimo ir tiekimo veiklų atskyrimą nuosavybės pagrindu. Pagal šį nutarimą Bendrovė iki 2012 m. kovo 31 d. turi priimti sprendimą dėl pasirinkto veiklų ir kontrolės atskyrimo būdo ir kartu su numatomų atlikti veiksmų planu pateikti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – VKEKK). Šiuo metu Lietuvos Respublikos Vyriausybėje yra svarstomas klausimas dėl šio termino pratęsimo.

Šių teisės aktų nuostatų įgyvendinimas iš esmės įtako Bendrovės veiklą. Finansinių ataskaitų parengimo datai Bendrovės organai dar nebuvo priėmę sprendimo dėl veiklų ir kontrolės atskyrimo būdo pasirinkimo ir įtaka Bendrovės veiklos rezultatams nebuvo įvertinta.

AB „Lietuvos dujos“ veiklą reglamentuojantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas reikalauja atskirti Bendrovės veiklos rūšių (perdavimo, skirstymo, tiekimo) apskaitą. Bendrovė tvarko apskaitą pagal įstatymo reikalavimus. Bendrovės veiklos segmentai yra gamtinių dujų perdavimas, skirstymas, tiekimas ir kita veikla (3 pastaba).

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo veiklos yra licencijuojamos. Licencijas išduoda bei licencijuojamos veiklos priežiūrą vykdo VKEKK. Bendrovei suteiktos gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo licencijos.

Gamtinių dujų perdavimo, skirstymo paslaugų kainos vartotojams yra reguliuojamos. Reguluojamų kainų viršutinės ribas nustato VKEKK. Tiekimo paslaugų kainos iki naujojo Gamtinių dujų įstatymo įsigaliojimo 2011 m. rugpjūčio 1 d. taip pat buvo reguliuojamos, po šios datos jos tapo nereguliuojamomis.

Bendrovės vadovybė šias finansines ataskaitas patvirtino 2012 m. kovo 6 d. Bendrovės akcininkai turi teisę patvirtinti šias ataskaitas arba nepatvirtinti jų bei reikalauti parengti naujas finansines ataskaitas.

2 Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, taikyti rengiant Grupės ir Bendrovės 2011 m. finansines ataskaitas yra šie:

2.1. Finansinių ataskaitų pagrindas

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius Finansinės Atskaitomybės Standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos sąjungoje (toliau – ES).

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Grupė ir Bendrovė nuo 2011 m. sausio 1 d. pritaikė šiuos naujus ir pakeistus TFAS ir TFAAK išaiškinimus:

- 14 TFAAK „Minimalūs finansavimo reikalavimai“ (peržiūrėtas)
- 19 TFAAK aiškinimas „Finansinių įsipareigojimų apmokėjimas nuosavybės priemonėmis“
- 24 TAS „Susijusių šalių atskleidimas“ (peržiūrėtas)
- 32 TAS pakeitimas „Išleistų teisių klasifikavimas“ (peržiūrėtas)
- TFAS patobulinimai (išleisti 2010 m. gegužės mėn.)

Išskyrus tai, kas aprašyta žemiau, nauji ir/ar pakeisti standartai bei jų išaiškinimai Grupei ir Bendrovei įtakos neturėjo:

24 TAS „Susijusių šalių atskleidimas“ (peržiūrėtas)

TAST priėmė 24 TAS pataisą, kurioje paaiškinamas susijusios šalies apibrėžimas. Naujausiame apibrėžime pabrėžiamas simetrinis požiūris į susijusių šalių santykius, ir paaiškinamos aplinkybės, kuriomis asmenys ir pagrindiniai vadovai turi įtakos bendrovės santykiams su susijusiomis šalimis. Be to, pataisoje numatyta, kad bendrieji susijusių šalių atskleidimo reikalavimai netaikomi sandoriams su vyriausybe ir bendrovėmis, kurias kontroliuoja, bendrai kontroliuoja ar reikšmingos įtakos turi ta pati vyriausybė kaip ir atskaitomybę teikiančiai bendrovei. Pataisa taikoma retrospektyviai. Šios pataisos poveikis įvertintas 27 pastaboje.

TFAS patobulinimai

2010 m. gegužės mėn. TASV išleido trečiąjį jungtinį standartų pakeitimų dokumentą, kurio pagrindinis tikslas buvo pašalinti nenuoseklius reikalavimus ir aiškiau suformuluoti kai kurias nuostatas. Kiekvienam standartui parengtos atskiros pereinamosios nuostatos.

Priėmus toliau aprašomas pataisas keitėsi apskaitos politika, tačiau tai neturėjo įtakos Grupės finansinei padėčiai ar rezultatams:

- **1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“.** Pataisa paaiškina, kad bendrovė gali pateikti kiekvieno kitų bendrųjų pajamų komponento analizę arba nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje, arba finansinių ataskaitų pastabose. Grupė ir Bendrovė ateityje papildys apskaitos politiką, kai atsiras kitų bendrųjų pajamų komponentų.

34 TAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“. Šia pataisa reikalaujama papildomai atskleisti finansinio turto tikrąją vertę ir klasifikavimo pakeitimus, taip pat neapibrėžtojo turto ir įsipareigojimų pokyčius tarpinėse sutrumpintose finansinėse ataskaitose. Grupė ir Bendrovė atitinkamas pataisas įtrauks į tarpines finansines ataskaitas.

Kiti toliau išvardintų TFAS pakeitimai ir išaiškinimai neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės apskaitos politikai, finansinei būklei ar rezultatams:

- **1 TFAS „Standartų taikymas pirmą kartą“;**
- **3 TFAS „Verslo jungimai“;**
- **7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“;**
- **27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“;**
- **13 TFAAK „Klientų lojalumo programos“.**

2.1 Finansinių ataskaitų pagrindas (tęsinys)

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

Grupė ir Bendrovė nepritaikė šių TFAS ir TFAAK aiškinimų, kurie jau yra patvirtinti, bet dar neįsigalioję:

- **1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ (peržiūrėtas) – kitų bendrųjų pajamų (KBP) elementų pateikimas**
Ši pataisa galioja metiniams laikotarpiams prasidedantiems 2012 m. liepos 1 d. ir vėliau. TAS 1 pataisos keičia KBP pateiktų elementų grupavimą. Elementai, kurie galėtų būti perkelti (arba „grąžinti“) į pelną ar nuostolius ateityje (pavyzdžiui, nutraukus pripažinimą ar apmokėjus), bus pateikiami atskirai nuo elementų, kurie niekada nebus perkeltami. Pataisa taikoma tik pateikimui, ji neturi įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams. ES dar nepatvirtino šios pataisos. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina šios pataisos poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.
- **12 TAS „Pelno mokesčiai“ (peržiūrėtas) – susijusio turto atgavimas**
Pataisa taikoma 2012 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedantiems metiniams laikotarpiams. Šis pakeitimas įveda prielaidą, kad investicinio turto balansinė vertė bus paprastai atgaunama jį parduodant, ir taip praktiškai išsprendžia problemą, kylantią įmonėms, vertinančioms atidėtą mokesčių, susijusių su investiciniu turto, apskaitomu taikant tikrosios vertės modelį, kai reikia nustatyti, ar įmonė atgaus šio turto balansinę vertę jį naudodama, ar jį parduodama. ES dar nepatvirtino šios pataisos. Grupė ir Bendrovė 2011 m. gruodžio 31 d. neturėjo investicinio turto.
- **19 TAS „Išmokos darbuotojams“ (peržiūrėtas)**
Ši pataisa taikoma 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedantiems metiniams laikotarpiams. TASV išleido daug 19 TAS pataisų: nuo esminių pakeitimų, tokių kaip „koridoriaus“ metodo panaikinimas ir numatomų pajamų iš plano turto sąvoka iki paprastų patikslinimų ir redakcinio pobūdžio pakeitimų. Leidžiamas išankstinis pataisos taikymas. ES dar nepatvirtino šios pataisos. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina šios pataisos poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.
- **27 TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“ (peržiūrėtas)**
Standartas taikomas 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedantiems metiniams laikotarpiams. Kaip pasekmė naujai išleistų 10 TFAS ir 12 TFAS, šis standartas buvo pakoreguotas taip, kad nustatytų apskaitos ir atskleidimų reikalavimus investicijoms į dukterines, bendrai valdomas įmones ir asocijuotas įmones, kai bendrovė rengia atskiras finansines ataskaitas. Leidžiamas išankstinis peržiūrėto standarto taikymas. ES dar nepatvirtino šios pataisos. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina šios pataisos poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.
- **28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias ir jungtines veiklos įmones“ (peržiūrėtas)**
Standartas taikomas 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedantiems metiniams laikotarpiams. Kaip pasekmė naujai išleistų 11 TFAS ir 12 TFAS, šis standartas pervadintas į 28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias ir jungtines veiklos įmones“ ir išdėsto nuosavybės metodo taikymo reikalavimus, apskaitant investicijas į asocijuotąsias įmones ir bendrai valdomas įmones. Leidžiamas išankstinis peržiūrėto standarto taikymas. ES dar nepatvirtino šios pataisos. Standartas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė neturi tokių investicijų.
- **32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ (peržiūrėtas) – finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita**
Standartas taikomas 2014 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedantiems metiniams laikotarpiams. Šioje pataisoje išaiškinama frazės „šiuo metu turi pagal įstatymą įvykdomą teisę atlikti užskaitymą“ reikšmė ir paaiškinamas 32 TAS užskaitos kriterijų taikymas atsiskaitymo sistemoms (tokioms kaip kliringo namų sistemos), kurios taiko nesinchroninio bendrojo atsiskaitymo mechanizmus. 32 TAS pataisas reikia taikyti retrospektyviai. Leidžiamas išankstinis taikymas. Tačiau, jei bendrovė pasirenka išankstinį taikymą, ji privalo šį faktą atskleisti ir taip pat pateikti informacijos atskleidimus pagal 7 TFAS „Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita“ pataisų reikalavimus. ES dar nepatvirtino šios pataisos. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina šios pataisos poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.
- **7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“ (peržiūrėtas) - išplėsti reikalavimai atskleidžiant pripažinimo nutraukimą**
Pataisa taikoma 2011 m. liepos 1 d. ir vėliau prasidedantiems metiniams laikotarpiams. Pataisa reikalaujama papildomai atskleisti finansinį turtą, kuris buvo perleistas, bet kurio pripažinimas nenutrauktas, kad finansinių ataskaitų naudotojas galėtų suprasti santykį su turto, kurio pripažinimas nenutrauktas, ir susijusius įsipareigojimus. Be to, pataisoje reikalaujama atskleisti besitęsiantį dalyvavimą turte, kurio pripažinimas nutrauktas, kad naudotojas galėtų įvertinti bendrovės dalyvavimo turte, kurio pripažinimas nutrauktas, pobūdį ir riziką. Pataisa turi įtakos tik atskleidimui. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina šios pataisos poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.

2.1 Finansinių ataskaitų pagrindas (tęsinys)

- **7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“ (peržiūrėtas) - finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita**

Pataisa taikoma 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedantiems metiniams laikotarpiams. Pataisa numato bendrus reikalavimus dėl atskleidimo. Atskleidimai privalo naudotojams suteikti informacijos, kuri būtų naudinga vertinant užskaitų poveikį ar potencialų poveikį bendrovės finansinei būklei. 7 TFAS pataisos turi būti taikomo retrospektyviai. ES dar nepatvirtino šios pataisos. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina šios pataisos poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.
- **9 TFAS „Finansinės priemonės – klasifikavimas ir vertinimas“**

Naujasis standartas galioja metiniais laikotarpiais prasidedančiais 2015 m. sausio 1 d. ir vėliau. Išleistas 9 TFAS atspindi pirmąjį TASV darbo etapą keičiant 39 TAS ir yra taikomas 39 TAS apibrėžto finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų klasifikavimui ir vertinimui. 9 TFAS 1 etapas turės didelės įtakos (i) finansinio turto klasifikavimui ir vertinimui ir (ii) atskaitomybės pasikeitimams tose bendrovėse, kurios pasirinko finansinius įsipareigojimus apskaityti tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vėlesniuose etapuose TASV svarstys rizikos draudimo apskaitą ir finansinio turto vertės sumažėjimą. Numatoma, kad šis projektas baigsis pirmojoje 2012 m. pusėje. Leidžiamas išankstinis pataisos taikymas. ES dar nepatvirtino šios pataisos. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina naujojo standarto poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.
- **10 TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“**

Naujasis standartas galioja metiniais laikotarpiais prasidedančiais 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau. 10 TFAS pakeičia dalį 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“, nagrinėjančią konsoliduotas finansines ataskaitas. Taip pat įtraukti 12 NAK „Konsolidavimas – specialiosios paskirties įmonės“ išskirti klausimai. 10 TFAS pakeitimas nustato vieną kontrolės nustatymo būdą, kuris bus taikomas visoms įmonėms, įskaitant ir specialiosios paskirties įmones. 10 TFAS pakeitimai reikalaus iš vadovybės atlikti svarbius vertinimus, nustatant, kurios įmonės yra kontroliuojamos ir kurias atitinkamai privalo konsoliduoti patronuojančios įmonės, lyginant su 27 TAS taikytais reikalavimais. ES dar nepatvirtino šios pataisos. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina naujojo standarto poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.
- **11 TFAS „Bendros veiklos sutartys“**

Naujasis standartas galioja metiniais laikotarpiais prasidedančiais 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau. 11 TFAS pakeičia 31 TAS „Daly bendros įmonėse“ ir 13 NAK „Bendrai kontroliuojamos įmonės – dalininkų nepiniginiai įnašai“. 11 TFAS panaikina jungtinės veiklos įmonių konsolidavimą taikant proporcingos dalies principą. Vietoje to jungtinės veiklos įmonė, kuri atitinka bendros įmonės apibrėžimą, turi būti apskaitoje registruojama naudojant nuosavybės metodą. ES dar nepatvirtino šio standarto. Standartas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė neturi dalies jungtinės veiklos įmonėse.
- **12 TFAS „Dalyvavimo kitose įmonėse atskleidimai“**

Naujasis standartas galioja metiniais laikotarpiais prasidedančiais 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau. 12 TFAS apima visus atskleidimus, kurie anksčiau buvo 27 TAS ir yra susiję su konsoliduotomis finansinėmis ataskaitomis, taip pat visus atskleidimus, kurie anksčiau buvo įtraukti į 31 TAS ir 28 TAS. Šie atskleidimai yra susiję su įmonės investicijomis į dukterines įmones, bendros veiklos sutartimis, investicijomis į asocijuotas įmones ir specialios paskirties įmones. Šiuo standartu reikalaujama ir papildomų informacijos atskleidimų. ES dar nepatvirtino šio standarto. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina naujojo standarto poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.
- **13 TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“**

Naujasis standartas galioja metiniais laikotarpiais prasidedančiais 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau. Visiems tikrosios vertės nustatymo atvejams 13 TFAS bus vienintelis rekomendacijų šaltinis. Šis standartas nekeičia nuostatų, kada įmonė privalo naudoti tikrosios vertės metodą, o pateikia paaiškinimų, kaip turi būti atliekamas tikrosios vertės nustatymas, kai to reikalauja ar leidžia TFAS. Šis standartas bus taikomas perspektyviai (leidžiamas išankstinis pritaikymas). ES dar nepatvirtino šio standarto. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina naujojo standarto poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.
- **20 TFAAK išaiškinimas „Paviršinės kasyklos gavybos etapo nuodangos sąnaudos“**

Išaiškinimas taikomas 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančiais metiniais laikotarpiais. Šis išaiškinimas taikomas tik nuodangos sąnaudoms patirtoms atliekant kasyklos gavybos etapo paviršinės kasybos darbus („gavybos nuodangos sąnaudos“). Laikoma, kad nuodangos veiklos metu patirtos sąnaudos gali suteikti dvejopą naudą: a) tai atsargų gavyba einamuoju laikotarpiu ir (arba) b) geresnė prieiga prie kasamos rūdos ateityje (nuodangos veiklos turtas). Tais atvejais, kai sąnaudų neįmanoma tiksliai priskirti per laikotarpį pagamintoms atsargoms ar nuodangos veiklos turtui, pagal 20 TFAAK reikalaujama, kad bendrovė naudotų paskirstymo bazę, remdamasi atitinkamu gavybos matavimo vienetu. Leidžiamas išankstinis taikymas. ES dar nepatvirtino 20 TFAAK. Išaiškinimas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes jos nevykdo kasyklų veiklos.

Visi aukščiau paminėti nauji TFAS ir TFAAK bei jų pakeitimai bus taikomi tada, kai įsigalios ir bus priimti ES.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.2. Finansinių ataskaitų valiuta

Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra įvertintos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, litais.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kiekvieną dieną nustato Lietuvos bankas.

2.3. Konsolidavimo principai

Grupės konsoliduotosios finansinės ataskaitos apima AB „Lietuvos dujos“ ir jos dukterinę įmonę UAB „Palangos perlas“. Paprastai įmonė yra kontroliuojama, kai Grupei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso daugiau nei 50 procentų balsavimo teisės suteikiančio akcinio kapitalo, ir (ar) kai ji gali kontroliuoti finansinę ir įprastinę veiklą ir taip gauti naudos iš šios įmonės veiklos.

Įsigytoms įmonėms apskaityti taikomas pirkimo metodas. Bendrovė įsigytą identifikuojamą kitos įmonės turtą ir įsipareigojimus įsigijimo dieną įvertina tikrąja verte. Skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir įsigyto grynojo turto tikrosios vertės įsigijimo dieną laikomas prestižu (neigiamu prestižu). Teigiamas prestižas finansinėse ataskaitose pateikiamas įsigijimo savikaina, įvertinus jo vertės sumažėjimo nuostolius. Neigiamas prestižas iš karto pripažįstamas pajamomis ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje. Konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose su konsoliduojamomis dukterinėmis įmonėmis susijęs prestižas parodomas nematerialiojo turto dalyje.

Vertės sumažėjimo vertinimo tikslais verslo susijungimų metu įsigytas prestižas įsigijimo dieną yra priskiriamas tiems Grupės pinigų generuojantiems vienetams, kurie, kaip tikimasi, turės naudos iš susijungimo, nepriklausomai ar kitas turtas ir įsipareigojimai yra priskirti šiems vienetams.

Per metus įsigytos arba parduotos įmonės yra įtraukiamos į konsoliduotąsias finansines ataskaitas nuo įsigijimo datos arba iki pardavimo datos. Konsoliduojant eliminuojami visi įmonių tarpusavio sandoriai, likučiai bei nerealizuotas pelnas ir nuostoliai.

Konsoliduotosios finansinės ataskaitos yra parengtos taikant vienodus apskaitos principus panašioms sandoriams ir kitiems įvykiams panašiomis aplinkybėmis. Atskirose Bendrovės finansinėse ataskaitose investicijos į dukterines įmones yra apskaitomos taikant savikainos metodą.

2.4. Nematerialusis turtas

Grupės ir Bendrovės nematerialusis turtas iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Nematerialiojo turto tarnavimo laikotarpis gali būti ribotas arba neribotas.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio tarnavimo laikotarpis yra ribotas, yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką (4 metai). Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto naudojimo pobūdį. Nematerialųjį turtą daugiausia sudaro Grupės ir Bendrovės veikloje naudojama programinė įranga ir licencijos.

Grupė ir Bendrovė neturi nematerialiojo turto su neribotu tarnavimo laikotarpiu.

2.5. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Tokia įsigijimo vertė apima dalies ilgalaikio materialiojo turto pakeitimo sąnaudas, kai tokios sąnaudos yra patiriamos ir yra tenkinama pripažinimo sąlyga. Atitinkamai, kai atliekamas reikšmingas remontas, išlaidos apskaitomos finansinės būklės ataskaitoje kaip ilgalaikio materialiojo turto pakeitimas, kai yra tenkinama pripažinimo sąlyga. Kitos remonto ir priežiūros sąnaudos apskaitomos kaip patirtas pelnas arba nuostoliai.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, ataskaitoje nurašoma jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimai, o bet kokios perleidimo pajamos ar išlaidos yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.5. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokį naudingo tarnavimo laiką:

Pastatai	25 - 60 metų
Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	55 metai
Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	55 metai
Mašinos ir įrengimai	5 - 20 metų
Kiti pastatai ir statiniai	15 - 19 metų
Transporto priemonės	6 - 8 metai
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	4 - 9 metai
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	4 - 9 metai

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ekonominę naudą, naudojant ilgalaikį materialųjį turtą.

Nebaigta statyba apskaitoma įsigijimo verte. Ją sudaro statybos, statinių ir įrenginių vertės bei kitos tiesiogiai priskirtinos išlaidos. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskaiciuojamas tol, kol statyba nėra baigta ir turtas nepradėtas naudoti.

Grupė ir Bendrovė įvertina ilgalaikio materialiojo turto vertę, kai tik yra požymių, kad minėto turto vertė gali būti sumažėjusi. Vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai tik įvertinami.

2.6. Finansinis turtas

Vadovaujantis TAS 39 „Finansiniai instrumentai: pripažinimas ir vertinimas“ Grupės ir Bendrovės finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, investicijas, laikomas iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas ir galimą parduoti finansinį turtą. Visi investicijų įsigijimai ir pardavimai yra pripažįstami jų pirkimo (pardavimo) dieną. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte, įtraukiant (išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje) sandorio sudarymo išlaidas.

Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje

Finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, priskiriamas turtas, laikomas prekybai, t.y. jeigu jis buvo įsigytas su tikslu parduoti jį artimiausioje ateityje. Pelnas arba nuostoliai iš šio turto vertės pasikeitimo pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Investicijos, laikomos iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu Grupė ir Bendrovė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota įsigijimo verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai sumažėja tokių investicijų vertė, jos yra nurašomos arba yra amortizuojamos.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinė finansinė priemonė su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuria neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Gautinos sumos iš pradžių yra apskaitomos suteikto atlygio tikrąja verte. Trumpalaikės gautinos sumos po pirminio pripažinimo yra apskaitomos amortizuota verte naudojant efektyvios palūkanų normos metodą atėmus bet kokius vertės sumažėjimo nuostolius. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas yra apskaitomas, kai yra požymių, kad gautinų sumų vertė gali būti sumažėjusi, tada balansinė gautinų sumų vertė yra mažinama naudojant vertės sumažėjimų sąskaitą. Nuvertėjusios paskolos ir gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgaunamos.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas – tai neišvestinė finansinė priemonė, galima parduoti, kuri nepriskiriama nė vienai iš trijų aukščiau paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo galimas parduoti finansinis turtas finansinėse ataskaitose apskaitomas tikrąja verte. Pelnas ar nuostoliai (išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius bei užsienio valiutos keitimo pelną arba nuostolius), susiję su tikrosios vertės pasikeitimu, yra apskaitomi atskirame nuosavo kapitalo straipsnyje tol, kol Grupė ir Bendrovė neparduos šio finansinio turto ar nepripažins jo vertės sumažėjimo. Tada sukauptas pelnas arba nuostoliai, anksčiau apskaityti nuosavybėje, pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.7. Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė ir Bendrovė išlaikė teisę į pinigų srautus, bet prisiėmė įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Grupė ir Bendrovė perleido savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleido iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleido, nei išlaikė su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleido šio turto kontrolę.

Kai Grupė ir Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir nepereidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė ir Bendrovė yra susijusi. Grupės ir Bendrovės sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei ir Bendrovei gali tekti sumokėti.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas.

Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas kaip pelnas arba nuostoliai.

2.8. Atsargos

Grupės ir Bendrovės atsargos, kurias sudaro gamtinės dujos vamzdynuose ir saugykloje, likusios metų pabaigoje, bei kitos atsargos, yra apskaitomos žemesniąja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Gamtinių dujų likučio savikaina nustatoma pagal svertinį vidurkį, o likusių atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.9. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje, banko sąskaitose ir pinigai kelyje. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų pradinis terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

2.10. Finansinės skolos

Finansinės skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio kaštus. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio pelną ar nuostolius.

Skolos priskiriamos ilgalaikėms, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos dieną pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

2.11. Skolinimosi išlaidos

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskirtinos ilgo parengimo kriterijus atitinkančio turto įsigijimui, statybai ar gamybai, yra kapitalizuojamos kaip atitinkamo turto įsigijimo savikainos dalis. Kitos skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos. Skolinimosi išlaidos apima palūkanas ir kitas su lėšų skolinimusi patirtas išlaidas. Grupės ir Bendrovės pasirinkimu, tikslinės paskolos užbaigus tikslinės paskirties turto statybą/įsigijimą netampa bendrosioms, todėl susijusios skolinimosi išlaidos toliau nekapitalizuojamos.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.12. Dotacijos (atidėtosios pajamos)

Dotacijos, gaunamos ilgalaikiu turtu arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti ar kitaip įsigyti, laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Šiai dotacijų grupei priskiriamas ir nemokamai gautas turtas. Dotacijos, susijusios su turtu, suma finansinėse ataskaitose pripažįstama pajamomis per turto, susijusio su šia dotacija, nusidėvėjimo laikotarpį ir pelno (nuostolių) ataskaitoje įtraukiama į kitos veiklos pajamų straipsnį.

Vartotojų sumokėtos įmokos už prijungimą prie Bendrovės dujų sistemos apskaitomos kaip atidėtosios pajamos ir pripažįstamos pajamomis per kapitalizuoto susijusio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

Dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimis tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

Nepanaudotas dotacijos likutis rodomas finansinės būklės ataskaitos eilutėje „Dotacijos (atidėtosios pajamos)“.

2.13. Ilgalaikės išmokos darbuotojams

Nustatytų išmokų planas – išeitinės išmokos

Pagal kolektyvinės sutarties nuostatas kiekvienam iš Bendrovės išeinančiam darbuotojui, sulaukusiam pensinio amžiaus, priklauso vienkartinė išmoka. Išmokos darbuotojams yra pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi būsimų mokėjimų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo data. Minėtų išmokų darbuotojams įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, naudojant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Ilgalaikio įsipareigojimo darbuotojams dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą mokėjimų laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Anksčiau suteiktų paslaugų savikaina pripažįstama sąnaudomis tiesiogiai proporcingomis per vidutinį laikotarpį, kol tampa privaloma mokėti išmoką. Bet koks pelnas ar nuostoliai atsiradę dėl įsipareigojimo sumažinimo ir / ar įvykdymo pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažįstami iš karto.

Kitos ilgalaikės išmokos darbuotojams

Bendrovė moka išmokas darbuotojams už ilgalaikį darbo stažą Bendrovėje. Ilgalaikis įsipareigojimas darbuotojų išmokoms yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje nustatytų išmokų įsipareigojimo dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo data. Nustatytų išmokų įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą mokėjimų laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.14. Pelno mokestis

Grupės bendrovės apmokestinamos atskirai, nepriklausomai nuo bendrų Grupės rezultatų. Pelno mokestis skaičiuojamas nuo einamųjų metų pelno, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Nuo 2010 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuo 2010 m. mokestiniai nuostoliai gali būti perkelti tarp grupės įmonių, atitinkančių Lietuvos Respublikos pelno mokesčių įstatyme nustatytus reikalavimus. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtasis mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiui, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti finansinės būklės ataskaitos data.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.14. Pelno mokestis (tęsinys)

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tiek, kiek yra tikimasi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio turto nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio turto dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

Pereinant prie TFAS Grupė ir Bendrovė finansinėse ataskaitose perkainoto ilgalaikio materialaus turto vertę pripažino menama savikaina. Kadangi turto, vertinamo menama savikaina, mokesstinė bazė pereinant prie TFAS liko įsigijimo savikaina (arba suma, paremta įsigijimo savikaina), dėl atlikto perkainojimo susidarė laikinieji skirtumai, susieti su apskaitytais atidėtojo mokesčio įsipareigojimais. Po perėjimo prie TFAS esant poreikiui atidėtąjį mokestį perskaičiuoti (pvz., dėl mokesčių tarifo pasikeitimo ar turto apskaitinės vertės ir mokesčio bazės pasikeitimo), Grupė ir Bendrovė šį pasikeitimą apskaito bendrųjų pajamų ataskaitoje. Atidėtojo mokesčio kitų sudedamųjų elementų perskaičiavimo rezultatai, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris buvo perkainotas menamąja savikaina, yra apskaityti pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.15. Pajamų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė ar Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pardavimų pajamos apskaitomos atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas.

Pajamos iš gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo nebuityniams vartotojams pripažįstamos kas mėnesį (išskyrus pajamas iš nebuitynių vartotojų, suvartojančių virš 1 mln. m³ gamtinių dujų per metus, - pajamos iš šių vartotojų pripažįstamos du kartus per mėnesį), remiantis jų pateiktais ir Bendrovės patikrintais matavimo prietaisų parodymais (kaupimo principas). Pajamos iš buitynių vartotojų pripažįstamos kas mėnesį, remiantis jų pateiktais matavimo prietaisų parodymais ir atliktais įvertintų neatitikimų tarp deklaruotų ir suvartotų dujų kiekių koregavimais.

2.16. Užsienio valiutos

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialių valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo finansinių ataskaitų sudarymo dienai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.17. Turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinio turto vertės sumažėjimas vertinamas finansinių ataskaitų sudarymo datą.

Kai paaiškėja, kad Grupė ir Bendrovė neatgaus visų suteiktų paskolų ir gautinų sumų pagal sutartus apmokėjimo terminus, finansinio turto, apskaityto amortizuota verte, vertės sumažėjimo ar beviltiškoms priskirtų gautinų sumų nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ankstesniais laikotarpiais pripažinto vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas, kai šių nuostolių sumažėjimas gali būti objektyviai pagrįstas po vertės sumažėjimo apskaitymo atsitikusiais įvykiais. Toks atstatymas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai. Tačiau padidėjusi apskaitinė vertė yra padidinama tik tiek, kad neviršytų amortizuotos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs apskaitytas.

Kitas turtas

Grupės ir Bendrovės kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.18. Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengdama finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, Grupė ir Bendrovė daro tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima nusidėvėjimą (2.5 pastaba ir 5 pastaba), atidėtojo pelno mokesčio turtą (2.14 pastaba ir 20 pastaba), ilgalaikes išmokas darbuotojams (2.13 pastaba ir 15 pastaba), pajamų iš buitinių vartotojų kaupimus (2.15 pastaba) bei vertės sumažėjimo įvertinimus: ilgalaikiam materialiajam turtui (2.5 pastaba ir 5 pastaba), investicijoms į dukterines įmones – tik Bendrovė (1 pastaba ir 6 pastaba), gautinoms sumoms (2.6 pastaba, 7 pastaba ir 9 pastaba), atsargoms (2.8 pastaba ir 8 pastaba), finansiniam turtui (2.6 pastaba, 2.17 pastaba ir 10 pastaba). Būsimi įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas. Grupės ir Bendrovės vadovybė nesitiki jokių reikšmingų pokyčių priimtuose sprendimuose ir vertinimuose, liečiančiuose Grupės ir Bendrovės veiklą, ateinančiais vieneriais finansiniais metais.

Atsiradus ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymiams, atliekamas ilgalaikio turto vertės įvertinimas, remiantis integruotos Bendrovės diskontuotais pinigų srautais, kol nėra patikimos bazės individualių pinigų generuojančių vienetų atskyrimui. Vertinant diskontuotus pinigų srautus naudojama diskonto norma, kurios nustatymo prielaidos iš esmės atitinka VKEKK kainų reguliavime taikomos gražos normos įvertinimo prielaidas pagal dabar galiojančius teisės aktus ir metodikas. Bet koks diskonto normos dydžio ir parduodamų dujų kiekių apimčių pasikeitimas daugiausiai įtakoja Bendrovės atsiperkamąją ilgalaikio turto vertę.

Dėl dabartinių teisės aktų plėtos Bendrovė atliko vertės sumažėjimo testą, kurio pasėkoje nebuvo nustatytas joks vertės sumažėjimas, tačiau sprendimas atskirti Bendrovės veiklas pagal ES 3-iojo energetikos paketo reikalavimus galėtų turėti neigiamą poveikį atskirų bendrovių turto vertei po atskyrimo, jei ateityje nebus pakankamai teigiamų poslinkių gerinant reguliavimo aplinką.

2.19. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.20. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

2.21. Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus tuos atvejus, kai atskiras TFAS leidžia arba reikalauja tokio užskaitymo.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkšt. litų, jei nenurodyta kitaip)

3 Informacija pagal segmentus

Grupės ir Bendrovės veikla organizuojama atsižvelgiant į valstybės reguliuojamoms veikloms nustatytus norminių aktų reikalavimus. Grupė ir Bendrovė išskyrė veiklos segmentus pagal norminių aktų reikalavimus. Grupė ir Bendrovė naudoja tuos pačius apskaitos principus tiek segmentų apskaitai, tiek Grupės ir Bendrovės finansinei apskaitai.

Grupė ir Bendrovė turi šiuos tris pagrindinius veiklos segmentus: gamtinių dujų perdavimą, skirstymą, tiekimą, taip pat - kitos veiklos segmentą:

- Perdavimas - gamtinių dujų transportavimas magistraliniu dujotiekiu. Perdavimo veiklai taip pat priskiriamas gamtinių dujų tranzitas į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį;
- Skirstymas - gamtinių dujų transportavimas skirstomuoju dujotiekiu;
- Tiekimas - gamtinių dujų pardavimas galutiniams vartotojams;
- Kita veikla - kita, su pagrindiniu verslu nesusijusi, veikla.

Grupės veiklos segmentai nėra jungiami, išskyrus gamtinių dujų tiekimą, kuris apima tiekimą buitiniams ir nebutiniams vartotojams. Šie segmentai buvo sujungti, nes jie panašūs pagal savo ekonominius ir kitus požymius.

Grupės informacija pagal segmentus 2011 m. ir 2010 m. yra pateikiama žemiau:

2011 m.	Perdavimas	Skirstymas	Tiekimas	Kita veikla	Iš viso
Pardavimo pajamos	175.530	171.069	1.490.822	2.591	1.840.012
Palūkanų pajamos	1	40	1.218	51	1.310
Palūkanų sąnaudos	320	-	-	-	320
Pelnas prieš apmokestinimą	38.684	21.941	42.667	981	104.273
Pelno mokestis	(1.985)	723	9.867	(94)	8.511
Turtas	1.603.312	762.586	322.304	10.429	2.698.631
Įsipareigojimai	224.064	180.896	238.804	(473)	643.291
Kita informacija pagal segmentus					
Ilgalaikio turto įsigijimai	34.580	27.595	128	15	62.318
Nusidėvėjimas ir amortizacija	72.365	37.643	1.341	454	111.803

2010 m.	Perdavimas	Skirstymas	Tiekimas	Kita veikla	Iš viso
Pardavimo pajamos	153.579	194.161	1.396.450	2.568	1.746.758
Palūkanų pajamos	38	25	841	88	992
Palūkanų sąnaudos	447	-	-	-	447
Pelnas prieš apmokestinimą	43.534	45.642	60.819	(1.065)	148.930
Pelno mokestis	(23.209)	3.648	8.886	111	(10.564)
Turtas	1.634.195	772.663	292.100	10.627	2.709.585
Įsipareigojimai	232.231	172.943	225.087	(254)	630.007
Kita informacija pagal segmentus					
Ilgalaikio turto įsigijimai	156.412	21.582	188	303	178.485
Nusidėvėjimas ir amortizacija	60.557	36.585	1.366	480	98.988

Visas Grupės ir Bendrovės turtas yra Lietuvoje, kur Grupė ir Bendrovė vykdo savo veiklą, išskyrus atsargose apskaitytą gamtinių dujų dalį (8 pastaba).

2011 m. Grupė ir Bendrovė virš 98 % pajamų uždirbo iš Lietuvos vartotojų (2010 m. – virš 99 %)

2011 m. buvo vienas Grupės pirkėjas (Lietuvos energija, AB), pajamos iš kurio sudarė virš 10 proc. visų Grupės pajamų – 310.409 tūkst. litų (iš jų perdavimo segmento pajamos sudarė 14.942 tūkst. litų ir tiekimo segmento pajamos sudarė 295.467 tūkst. litų). 2010 m. pajamos iš AB „Lietuvos elektrinė“ sudarė 417.565 tūkst. litų (iš jų perdavimo segmento pajamos sudarė 20.223 tūkst. litų ir tiekimo segmento pajamos sudarė 397.342 tūkst. litų). 2011 m. liepos 21 d. Lietuvos Respublikos Juridinių asmenų registre įregistruota nauja bendrovė Lietuvos energija, AB, perėmė AB „Lietuvos energija“ ir AB „Lietuvos elektrinė“ turtą, teises ir pareigas.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikio nematerialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

<u>Grupė</u>	<u>Patentai, licencijos</u>	<u>Programinė įranga</u>	<u>Kitas nematerialusis turtas</u>	<u>Iš viso</u>
Išsigijimo vertė:				
2010 m. sausio 1 d. likutis	3.922	6.210	1.708	11.840
Išsigijimai	1.009	176	155	1.340
Nurašymai	-	(89)	(125)	(214)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	4.931	6.297	1.738	12.966
Išsigijimai	848	256	-	1.104
Nurašymai	(530)	(1.399)	(773)	(2.702)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	5.249	5.154	965	11.368
Sukaupta amortizacija:				
2010 m. sausio 1 d. likutis	2.018	4.433	1.472	7.923
Amortizacija per metus	758	546	86	1.390
Nurašymai	-	(89)	(125)	(214)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	2.776	4.890	1.433	9.099
Amortizacija per metus	921	564	96	1.581
Nurašymai	(530)	(1.399)	(773)	(2.702)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	3.167	4.055	756	7.978
2011 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	2.082	1.099	209	3.390
2010 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	2.155	1.407	305	3.867

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis nematerialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė	Patental, licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė:				
2010 m. sausio 1 d. likutis	3.922	6.178	1.708	11.808
Įsigijimai	1.009	174	155	1.338
Nurašymai	-	(88)	(125)	(213)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	4.931	6.264	1.738	12.933
Įsigijimai	848	256		1.104
Nurašymai	(530)	(1.393)	(773)	(2.696)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	5.249	5.127	965	11.341
Sukaupta amortizacija:				
2010 m. sausio 1 d. likutis	2.018	4.422	1.472	7.912
Amortizacija per metus	758	538	86	1.382
Nurašymai	-	(88)	(125)	(213)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	2.776	4.872	1.433	9.081
Amortizacija per metus	921	557	96	1.574
Nurašymai	(530)	(1.393)	(773)	(2.696)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	3.167	4.036	756	7.959
2011 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	2.082	1.091	209	3.382
2010 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	2.155	1.392	305	3.852

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2011 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 3.960 tūkst. litų (2010 m. gruodžio 31 d. – 5.812 tūkst. litų), buvo visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama veikloje.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

5 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

Grupė	Žemė	Pastatai	Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai		Kiti pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kita įranga, prietaisai ir įrenginiai	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
			Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	ir jų įrenginiai							
Išsigijimo vertė:											
2010 m. sausio 1 d. likutis	183	103.908	1.484.932	805.617	14.371	142.003	35.437	98.178	10.319	97.141	2.792.089
Išsigijimai	-	1	-	185	-	2.170	4.904	3.278	768	165.839	177.145
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(122)	(19)	(54)	(15)	(738)	(2.946)	(1.459)	(196)	-	(5.549)
Perklasifikavimai	-	9.817	28.307	11.886	15.104	172.932	-	7.611	87	(245.744)	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	183	113.604	1.513.220	817.634	29.460	316.367	37.395	107.608	10.978	17.236	2.963.685
Išsigijimai	40	-	-	1.584	12	716	4.576	2.858	1.326	50.102	61.214
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(565)	(85)	(103)	-	(208)	(1.601)	(1.763)	(241)	-	(4.566)
Perklasifikavimai	-	2.701	8.724	14.242	358	11.640	-	3.659	161	(41.485)	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	223	115.740	1.521.859	833.357	29.830	328.515	40.370	112.362	12.224	25.853	3.020.333
Sukauptas nusidėvėjimas:											
2010 m. sausio 1 d. likutis	-	15.857	226.950	113.237	3.244	47.872	20.436	67.551	6.427	-	501.574
Nusidėvėjimas per metus	-	3.180	46.479	24.352	727	8.920	4.237	8.442	1.261	-	97.598
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(34)	(19)	(27)	(15)	(698)	(2.840)	(1.448)	(195)	-	(5.276)
Perklasifikavimai	-	38	-	-	(14)	9	-	1	(34)	-	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	-	19.041	273.410	137.562	3.942	56.103	21.833	74.546	7.459	-	593.896
Nusidėvėjimas per metus	-	3.374	47.131	24.509	1.584	17.849	4.530	9.900	1.345	-	110.222
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(132)	(84)	(18)	-	(190)	(1.598)	(1.782)	(239)	-	(4.023)
Perklasifikavimai	-	(25)	-	-	(17)	(90)	-	132	-	-	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	-	22.258	320.457	162.053	5.509	73.672	24.765	82.816	8.565	-	700.095
Vertės sumažėjimas:											
2010 m. sausio 1 d. likutis	-	3.515	-	-	-	-	-	-	-	-	3.515
Vertės sumažėjimas	-	1.556	-	-	-	-	-	-	-	-	1.556
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	-	5.071	-	-	-	-	-	-	-	-	5.071
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	-	5.071	-	-	-	-	-	-	-	-	5.071
2011 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	223	88.411	1.201.402	671.304	24.321	254.843	15.605	29.546	3.659	25.853	2.315.167
2010 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	183	89.492	1.239.810	680.072	25.518	260.264	15.562	33.062	3.519	17.236	2.364.718

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė	Žemė	Pastatai	Skirstomieji dujotiekiai		Kiti pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kita įranga, prietaisai ir rankiniai įrankiai	Kitas ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
			ir įrenginiai	ir įrenginiai							
Išsigijimo vertė:											
2010 m. sausio 1 d. likutis	183	91.759	1.484.932	805.617	14.371	142.003	35.312	96.749	10.319	94.899	2.776.144
Išsigijimai	-	1	-	185	-	2.170	4.812	3.132	768	165.776	176.844
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(122)	(19)	(54)	(15)	(738)	(2.946)	(1.431)	(196)	-	(5.521)
Perklasifikavimai	-	7.577	28.307	11.886	15.104	172.932	-	7.611	87	(243.504)	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	183	99.215	1.513.220	817.634	29.460	316.367	37.178	106.081	10.978	17.171	2.947.467
Išsigijimai	40	-	-	1.584	12	716	4.576	2.843	1.326	50.102	61.199
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(565)	(85)	(103)	-	(208)	(1.534)	(1.584)	(241)	-	(4.320)
Perklasifikavimai	-	2.701	8.724	14.242	358	11.640	-	3.680	161	(41.486)	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	223	101.351	1.521.859	833.357	29.830	328.515	40.220	110.980	12.224	25.787	3.004.346
Sukauptas nusidėvėjimas:											
2010 m. sausio 1 d. likutis	-	13.784	226.950	113.237	3.244	47.872	20.322	66.411	6.427	-	498.247
Nusidėvėjimas per metus	-	3.019	46.479	24.352	727	8.920	4.229	8.343	1.261	-	97.330
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(34)	(19)	(27)	(15)	(698)	(2.840)	(1.420)	(195)	-	(5.248)
Perklasifikavimai	-	36	-	-	(14)	9	-	1	(34)	-	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	-	16.807	273.410	137.562	3.942	56.103	21.711	73.335	7.459	-	590.329
Nusidėvėjimas per metus	-	3.229	47.131	24.509	1.584	17.849	4.512	9.802	1.345	-	109.961
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(132)	(84)	(18)	-	(190)	(1.531)	(1.583)	(239)	-	(3.777)
Perklasifikavimai	-	(25)	-	-	(17)	(90)	-	132	-	-	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	-	19.879	320.457	162.053	5.509	73.672	24.692	81.686	8.565	-	696.513
Vertės sumažėjimas:											
2010 m. sausio 1 d. likutis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	223	81.472	1.201.402	671.304	24.321	254.843	15.528	29.294	3.659	25.787	2.307.833
2010 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	183	82.408	1.239.810	680.072	25.518	260.264	15.467	32.726	3.519	17.171	2.357.138

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2011 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo lygi 69.237 tūkst. litų ir 68.415 tūkst. litų (atitinkamai, 57.685 tūkst. litų ir 56.771 tūkst. litų 2010 m. gruodžio 31 d.), buvo visiškai nusidėvėjusi, tačiau vis dar naudojama veikloje.

2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo ilgalaikio materialiojo turto, įsigyto lizingo (finansinės nuomos) būdu.

Grupė ir Bendrovė 2011 m. ir 2010 m. skolinimosi išlaidų sumų, priskirtinų ilgo parengimo turtui neturėjo.

Didžiausi Grupės ir Bendrovės nebaigtos statybos objektai 2011 m. gruodžio 31 d.:

Objektas	Grupė	Bendrovė
Magistralinio dujotiekio Jurbarkas – Klaipėda statyba:	8.308	8.308
<i>Magistralinio dujotiekio atkarpos nuo Jurbarko iki atšakos į Tauragės dujų skirstymo stotį (toliau – DSS) statyba</i>	1.969	1.969
<i>Magistralinio dujotiekio atkarpos nuo atšakos į Tauragės DSS iki atšakos į Šilutės DSS statyba</i>	3.209	3.209
<i>Magistralinio dujotiekio atkarpos nuo atšakos į Šilutės DSS iki atšakos į Klaipėdos DSS-2, atšakos į Klaipėdos DSS-2 ir DSS-2 statyba</i>	3.130	3.130
DSS rekonstrukcija Girininkų k. Kauno r.	4.593	4.593
Magistralinio dujotiekio Vilnius – Vievis kontrolinio įtaiso paleidimo ir priėmimo kamerų įsigijimas	2.012	2.012
Magistralinio dujotiekio Ivacevičiai -Vilnius – Ryga (DN 500) čiaupų mazgų su apvadinėmis linijomis Nr. 19, 41, 40 įsigijimas ir montavimas	1.524	1.524
DSS rekonstrukcija Alksnupių k. Radviliškio r.	1.024	1.024
Kiti (įskaitant UAB „Palangos perlas“)	8.392	8.326
2011 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	25.853	25.787

2010 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės nebaigta statyba sudarė atitinkamai 17.236 tūkst. litų ir 17.171 tūkst. litų.

2010 m. Grupė ilgalaikiam materialiajam turtui dėl dukterinės įmonės UAB „Palangos perlas“ sumažėjusios pastatų atsiperkamosios vertės apskaitė 1.556 tūkst. litų vertės sumažėjimą.

6 Investicijos į dukterines įmones

2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas į dukterines įmones sudarė 9.181 tūkst. litų investicija į UAB „Palangos perlas“ (9.181 tūkst. litų 2010 m. gruodžio 31 d.) (1 pastaba). 2010 m. Bendrovė investicijai į dukterinę įmonę apskaitė vertės sumažėjimą, investicijos vertę sumažindama iki atsiperkamosios vertės. Investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimas apskaitytas finansinės veiklos sąnaudose.

7 Ilgalaikės gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
AB Warta Glass Panevėžys (buvusi AB „Panevėžio stiklas“) skola	6.373	6.373	6.373	6.373
Kitos ilgalaikės gautinos sumos	16	23	16	23
	6.389	6.396	6.389	6.396
Atimti: ilgalaikių gautinų sumų vertės sumažėjimas	(6.373)	(6.373)	(6.373)	(6.373)
	16	23	16	23

Iš AB Warta Glass Panevėžys (buvusi AB „Panevėžio stiklas“) gautina suma yra skola už 2000 – 2002 m. šiai bendrovei parduotas gamtines dujas. 2002 m. rugpjūčio 30 d. dėl mokumo problemų su AB Warta Glass Panevėžys (buvusi AB „Panevėžio stiklas“) kreditoriais buvo pasirašyta skolų restruktūrizavimo sutartis, pagal kurią 6.373 tūkst. litų skola Grupei ir Bendrovei turi būti išmokėta per 2013 – 2024 m.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

8 Atsargos

	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
Žaliavos, komplektavimo gaminiai ir kitos atsargos	7.321	5.594	7.320	5.593
Prekės, skirtos perparduoti (įskaitant gamtines dujas)	71.334	41.885	71.323	41.873
Atsargos, bendraja verte	78.655	47.479	78.643	47.466
Atimti: vertės sumažėjimas	(139)	(172)	(139)	(172)
	78.516	47.307	78.504	47.294

Grupės ir Bendrovės atsargų, apskaitytų grynąja realizacine verte, įsigijimo savikaina 2011 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.624 tūkst. litų (1.667 tūkst. litų 2010 m. gruodžio 31 d.). 2011 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės prekių, skirtų perparduoti, likutis reikšmingai išaugo dėl išaugusios gamtinių dujų importo kainos ir dėl didesnio gamtinių dujų kiekio saugomo dujų saugykloje Latvijoje (2011 m. gruodžio 31 d. – už 52.080 tūkst. litų, 2010 m. gruodžio 31 d. – už 27.627 tūkst. litų). Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2011 m. ir 2010 m. yra įtrauktas į kitas sąnaudas.

9 Gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
Iš nebutinių vartotojų už gamtines dujas bei gamtinių dujų perdavimą ir skirstymą gautinos sumos	159.792	161.092	159.803	161.103
Iš buitinių vartotojų už gamtines dujas bei gamtinių dujų perdavimą ir skirstymą gautinos sumos	16.949	15.142	16.949	15.142
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	529	1.874	514	1.856
Iš pirkėjų gautinų sumų iš viso	177.270	178.108	177.266	178.101
Kitos gautinos sumos	4.560	4.025	4.557	4.004
	181.830	182.133	181.823	182.105
Atimti: gautinų sumų vertės sumažėjimas	(8.437)	(7.845)	(8.432)	(7.840)
	173.393	174.288	173.391	174.265

Iš pirkėjų gautinos sumos yra be palūkanų ir paprastai jų apmokėjimo terminas yra 15 dienų – nebutiniams vartotojams ir 30 d. – buitiniams vartotojams.

Iš pirkėjų gautinoms sumoms ir kitoms gautinoms sumoms, kurių nominali vertė 2011 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 6.086 tūkst. litų (3.995 tūkst. litų 2010 m. gruodžio 31 d.), buvo apskaitytas 100 proc. vertės sumažėjimas.

Grupės ir Bendrovės iš pirkėjų gautinoms sumoms ir kitoms gautinoms sumoms apskaityto vertės sumažėjimo judėjimas:

	Grupė			Bendrovė		
	Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas	Bendrai nustatytas vertės sumažėjimas	Iš viso	Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas	Bendrai nustatytas vertės sumažėjimas	Iš viso
2010 m. sausio 1 d. likutis	4.030	3.092	7.122	4.030	3.092	7.122
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	5.494	1.988	7.482	5.489	1.988	7.477
Panaudota	-	(35)	(35)	-	(35)	(35)
Nepanaudotų sumų atstatymas	(5.666)	(1.058)	(6.724)	(5.666)	(1.058)	(6.724)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	3.858	3.987	7.845	3.853	3.987	7.840
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	4.043	1.902	5.945	4.043	1.902	5.945
Panaudota	-	(159)	(159)	-	(159)	(159)
Nepanaudotų sumų atstatymas	(4.223)	(971)	(5.194)	(4.223)	(971)	(5.194)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	3.678	4.759	8.437	3.673	4.759	8.432

Gautinų sumų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2011 m. ir 2010 m. yra įtrauktas į kitas sąnaudas.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

9 Gautinos sumos (tęsinys)

Grupės iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų senaties analizė 2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d.:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas bei joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas, bet joms neapskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų	daugiau nei 360 dienų	
2010 m.	166.678	5.961	755	306	254	-	173.954
2011 m.	164.021	7.917	967	252	198	-	173.355

Bendrovės iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų senaties analizė 2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d.:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas bei joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas, bet joms neapskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų	daugiau nei 360 dienų	
2010 m.	166.683	5.960	753	296	254	-	173.946
2011 m.	164.031	7.917	965	246	197	-	173.356

10 Kitas trumpalaikis turtas

2011 m. gruodžio 31 d. Grupės kitas trumpalaikis investicijas sudarė skolos vertybiniai popieriai – 30.000 tūkst. litų ir terminuoti indėliai - 1.989 tūkst. litų (2010 m. gruodžio 31 d. - terminuoti indėliai sudarė 1.730 tūkst. litų). Trumpalaikių investicijų terminas yra 3 – 12 mėnesių. Grupės trumpalaikių investicijų svertinė vidutinė metinė palūkanų norma 2011 m. gruodžio 31 d. sudarė 2,24 proc. (2010 m. gruodžio 31 d. – 3,41 proc.).

Grupė 2011 m. gruodžio 31 d. investicinių vienetų, laikomų prekybai, neturėjo, 2010 m. gruodžio 31 d. investiciniai vienetai, laikomi prekybai, sudarė 306 tūkst. litų. Investicinių vienetų vertės pokyčio pajamos 2011 m. ir 2010 m. buvo apskaitytos kaip finansinės veiklos pajamos (19 pastaba).

Bendrovė 2011 m. spalio 20 d. su AB bankas „Snoras“ sudarė indėlio sertifikato sutartį, pagal kurią į minėtą instrumentą buvo investuota 20 mln. Lt. Vilniaus apygardos teismas 2011 m. gruodžio 7 d. sprendimu išskėlė bankroto bylą AB bankui „Snoras“. Pagal Lietuvos Respublikos bankų įstatymo nustatytą bankroto procedūrą Grupės ir Bendrovės kaip kreditoriaus, reikalavimai bus tenkinami ketvirtąja eile, todėl tikėtina, kad dėl bankrutavusio banko turto trūkumo Bendrovė neatgaus minėtos prarasto indėlio sertifikato sumos. Grupė ir Bendrovė 2011 m. gruodžio 31 d. 100 proc. indėlio sertifikato sumai suformavo vertės sumažėjimą, kurį apskaitė kaip finansinės veiklos sąnaudas (19 pastaba).

11 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
Pinigai banke, kelyje ir kasoje	5.294	2.439	4.979	2.366
Indėliai, kurių terminas neviršija trijų mėnesių	90.590	112.097	90.590	112.017
	95.884	114.536	95.569	114.383

Indėlių, kurių terminas neviršija 3 mėnesių, svertinė vidutinė metinė palūkanų norma 2011 m. gruodžio 31 d. buvo 0,75 proc. (2010 m. gruodžio 31 d. 0,49 proc.). Grynujų pinigų likučiai investuojami į trumpalaikius indėlius, kurių palūkanų norma priklausomai nuo termino gali būti fiksuota arba kintama. Vienos nakties indėliams taikomos kintamos arba fiksuotos palūkanų normos, kurios priklauso nuo kasdien skelbiamų tarpbankinių palūkanų normų. Kitiems indėliams, kurių terminas neviršija 3 mėnesių, taikomos fiksuotos palūkanų normos. Tikroji Grupės ir Bendrovės grynujų pinigų ir trumpalaikių indėlių vertė 2011 m. gruodžio 31 d. buvo atitinkamai 95.884 tūkst. litų ir 95.569 tūkst. litų (114.536 tūkst. litų ir 114.383 tūkst. litų 2010 m. gruodžio 31 d.).

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
 (tūkst. litų, jei nurodyta kitaip)

12 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Mažiausiai 4.784 tūkst. litų grynojo 2011 m. pelno turi būti skirta pervesti į Bendrovės privalomąjį rezervą 2012 m. Ši suma gali keistis, priklausomai nuo galutinio Bendrovės akcininkų sprendimo, kuris bus priimtas po šių finansinių ataskaitų išleidimo.

Kiti rezervai

Grupės ir Bendrovės kitus rezervus sudaro veiklos plėtros rezervas.

Pelno paskirstymas

Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo dieną Bendrovė dar nebuvo parengusi 2011 m. pelno paskirstymo projekto.

13 Paskolos

	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
Ilgalaikės paskolos				
Paskolos iš Lietuvos kredito institucijų	2.144	4.288	2.144	4.288
Trumpalaikės paskolos				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	2.144	2.144	2.144	2.144
	4.288	6.432	4.288	6.432

Ilgalaikių paskolų gražinimo terminai:

	2011 m.	2010 m.
	Paskolos su fiksuota palūkanų norma	Paskolos su fiksuota palūkanų norma
2011 m.	-	2.144
2012 m.	2.144	2.144
2013 m.	2.144	2.144
	4.288	6.432

Taikomos palūkanų normos yra artimos efektyvioms palūkanų normoms. 2011 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės paskolų metinių palūkanų normų svertinis vidurkis lygus 5,65 proc. (2010 m. gruodžio 31 d. – 5,65 proc.). Metų pabaigoje negražintų paskolų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis, išreikšta litais:

Paskolos valiuta:	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
Eurai	4.288	6.432	4.288	6.432
	4.288	6.432	4.288	6.432

Nėra jokių trečiųjų šalių garantijų ar Bendrovės įkeisto turto, kaip užstato už bankų paskolas.

2011 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo 2.900 tūkst. litų vertės (2010 m. gruodžio 31 d. 2.900 tūkst. litų) nepanaudotą kredito limitą, kurio atžvilgiu visos išankstinės sąlygos buvo tenkinamos.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

14 Dotacijos (atidėtosios pajamos)

Grupė ir Bendrovė	2011 m.			2010 m.		
	Atidėtosios pajamos	Dotacijos	Iš viso	Atidėtosios pajamos	Dotacijos	Iš viso
Likutis laikotarpio pradžioje	115.066	62.776	177.842	110.922	60.949	171.871
Gauta per metus	7.966	9.478	17.444	6.299	339	6.638
Gautinų dotacijų pasikeitimas	-	560	560	-	3.409	3.409
Amortizacija per metus	(2.285)	(2.291)	(4.576)	(2.155)	(1.879)	(4.034)
Padengtos patirtos išlaidos	-	(217)	(217)	-	(42)	(42)
Likutis laikotarpio pabaigoje	120.747	70.306	191.053	115.066	62.776	177.842

2011 m. ir 2010 m. dotacijų (atidėtųjų pajamų) padidėjimą lėmė gautos įmokos iš naujų vartotojų prijungimo prie Grupės ir Bendrovės gamtinių dujų sistemos ir gautos kapitalo dotacijos. Dotacijos taip pat apima nemokamai gautą ilgalaikį materialųjį turta, atspindėtą tikrąja verte ir pripažįstamą pelno (nuostolių) ataskaitoje dalimis, taikant tiesinį metodą per susijusio turto naudingo tarnavimo laiką.

15 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės vienkartinį išmokų išeinantiems iš įmonės darbuotojams, sulaukusiems pensinio amžiaus, įsipareigojimas sudarė 7.546 tūkst. litų, kitų ilgalaikių išmokų darbuotojams dėl ilgalaikio darbo stažo įsipareigojimas sudarė 1.551 tūkst. litų. Ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimas 2011 m. nepasikeitė (2010 m. įsipareigojimo pasikeitimas yra atspindėtas išmokų darbuotojams ir susijusių socialinio draudimo sąnaudų straipsnyje (1.399 tūkst. litų) ir finansinės veiklos sąnaudų straipsnyje (415 tūkst. litų) Grupės ir Bendrovės 2010 m. pelno (nuostolių) ataskaitose).

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Grupės ir Bendrovės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

	2011 m.	2010 m.
Diskonto norma	5,66 %	5,7 %
Metinis darbuotojų kaitos rodiklis	2 %	2 %
Metinis atlyginimo padidėjimas	2 %	2 %

Grupė ir Bendrovė neturi plano turto, skirto sudengti su ilgalaikėmis išmokomis darbuotojams.

16 Prekybos skolos

	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
Gamtinių dujų tiekėjams	192.122	180.025	192.122	180.025
Kitos	23.447	25.981	23.440	25.967
	215.569	206.006	215.562	205.992

Aukščiau paminėtų finansinių įsipareigojimų terminai ir sąlygos: prekybos skolos yra be palūkanų ir didžiosios jų dalies apmokėjimo terminas yra 20 dienų.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

17 Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai

Didžiąją dalį kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų sudaro mokėtinas PVM, kuris 2011 m. gruodžio 31 d. buvo lygus 39.362 tūkst. litų (39.619 tūkst. litų 2010 m. gruodžio 31 d.).

18 Kitos veiklos pajamos

Grupės ir Bendrovės kitos veiklos pajamos 2011 m. didžiąja dalimi sudaro dotacijų (įskaitant atidėtąsias pajamas) amortizacija, lygi 4.576 tūkst. litų (2010 m. – 4.034 tūkst. litų).

19 Finansinė veikla

	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
Palūkanų pajamos	1.310	992	1.261	906
Investicinių vienetų vertės pokyčio pajamos	1	868	-	862
Kitos finansinės veiklos pajamos	1.156	1.320	1.156	1.320
Finansinės veiklos pajamų iš viso	2.467	3.180	2.417	3.088
Paskolų palūkanų sąnaudos	(320)	(447)	(320)	(447)
Ilgalaikių išmokų darbuotojams finansinės sąnaudos	-	(415)	-	(415)
Investicijos į dukterinę įmonę vertės sumažėjimas	-	-	-	(1.556)
Finansinio turto vertės (sumažėjimas) sumažėjimo atstatymas (10 pastaba)	(20.000)	419	(20.000)	393
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(10)	(4)	(10)	(4)
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(20.330)	(447)	(20.330)	(2.029)
Finansinės veiklos grynasis rezultatas	(17.863)	2.733	(17.913)	1.059

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

20 Pelno mokestis

	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
Pelno mokestis:				
Pelnas prieš apmokestinimą	104.273	148.930	104.417	149.144
Laikinių skirtumų pokytis	50.585	53.460	50.673	53.508
Nuolatiniai skirtumai	14.792	(404)	14.560	(666)
Apmokestinamasis pelnas	169.650	201.986	169.650	201.986
Einamųjų metų pelno mokestis	25.448	30.298	25.448	30.298
Einamųjų metų pelno mokesčio lengvata	(9.638)	(15.149)	(9.638)	(15.149)
Einamųjų metų pelno mokesčio pritaikius pelno mokesčio lengvatą	15.810	15.149	15.810	15.149
Ankstesnių metų pelno mokesčio lengvata*	(334)	(17.842)	(334)	(17.842)
Kiti ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai	856	158	856	158
Einamųjų metų atidėtojo pelno mokesčio pokytis	(7.821)	(8.029)	(7.601)	(8.036)
		-		-
Pelno mokesčio sąnaudos, apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje	8.511	(10.564)	8.731	(10.571)

* Pagal Pelno mokesčio įstatymo (toliau – Įstatymo) nuostatas, įsigaliojusias 2009 m. sausio 1 d., investicijoms į Įstatyme nustatytus kriterijus atitinkantį ilgalaikį turtą gali būti taikoma pelno mokesčio lengvata, jeigu toks turtas įmonės veikloje bus naudojamas ne trumpiau kaip trejus metus (toliau – Reikalavimas). Grupė ir Bendrovė apskaičiuodamos 2009 m. pelno mokesčių nesinaudojo minėta lengvata dėl egzistavusio neapibrėžtumų, susijusio su šiuo Įstatymo Reikalavimu. 2010 m. sumažėjus neapibrėžtumams, Grupė ir Bendrovė pasinaudojo minėta lengvata už 2010 m. ir 2009 m. įvykdytas investicijas ir susimąžino 2010 m. pelno mokesčio sąnaudas bendra 32.991 tūkst. litų suma.

	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:				
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo nuostoliai ir atostoginių sukaupimas	1.604	1.412	926	947
Ilgalaikių išmokų darbuotojams sukaupimas	1.365	1.365	1.365	1.365
Prijungimo įmokų atidėtosios pajamos	2.028	2.071	2.028	2.071
Atidėtojo pelno mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	4.997	4.848	4.319	4.383
Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas	(108)	(113)	(108)	(108)
Atimti: atidėtojo pelno mokesčio turtas dengiamas su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu	(4.889)	(4.735)	(4.211)	(4.275)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte	-	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas:				
Ilgalaikio materialiojo turto mokesstinės bazės skirtumas	(162.030)	(169.697)	(161.952)	(169.617)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte	(157.141)	(164.962)	(157.741)	(165.342)

Realizacinės vertės sumažėjimas buvo apskaitytas atidėtojo mokesčio turtui, kuris, vadovybės nuomone, nebus realizuotas artimiausiu metu. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje yra sudengiami, nes yra susiję su ta pačia mokesčių administravimo institucija. Grupės finansinės būklės ataskaitoje Bendrovės ir dukterinės įmonės atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų sumos yra sudengtos, nes jų realizavimosi laikotarpiai sutampa.

Skaiciuodama atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimo komponentus 2011 m. ir 2010 m. Grupė ir Bendrovė taikė 15 proc. pelno mokesčio tarifą.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

20 Pelno mokestis (tęsinys)

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos suderintos su pelno mokesčio sąnaudomis, kurios būtų gautos taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį, taip:

	Grupė		Bendrovė	
	2011 m.	2010 m.	2011 m.	2010 m.
Pelnas prieš apmokestinimą	104.273	148.930	104.417	149.144
Pelno mokesčio (sąnaudos), taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą	(15.641)	(22.340)	(15.663)	(22.372)
Neatskaitomos sąnaudos	(2.219)	61	(2.184)	100
Pelno mokesčio lengvata	9.972	15.149	9.972	15.149
Kita	(9)	(127)	(242)	(127)
Ankstesnių laikotarpių pelno mokesčio koregavimo įtaka	(614)	17.821	(614)	17.821
Pelno mokesčio (sąnaudos)	(8.511)	10.564	(8.731)	10.571

21 Pelnas, tenkantis vienai akcijai

Pelnas, tenkantis vienai akcijai, atspindi Grupės ir Bendrovės grynąjį pelną, padalintą iš svertinio vidutinio akcijų skaičiaus. Nėra jokių pelnų, tenkanti vienai akcijai, mažinančių instrumentų, todėl pagrindinis ir sąlyginis pelnas, tenkantis vienai akcijai, sutampa. Pelno, tenkančio vienai akcijai, apskaičiavimas yra pateikiamas žemiau:

	Grupė	
	2011 m.	2010 m.
Akcininkams priskiriamas grynas pelnas (tūkst. litų)	95.762	159.494
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	469.068	469.068
Pelnas, tenkantis vienai akcijai (litais)	0,20	0,34

2011 m. ir 2010 m. nebuvo jokių Bendrovės akcinio kapitalo pokyčių, todėl akcijų skaičius metų pabaigoje ir vidutinis svertinis akcijų skaičiaus vidurkis sutampa.

22 Patvirtinti dividendai

	2011 m.	2010 m.
Patvirtinti dividendai (tūkst. litų)*	120.000	71.100
Akcijų skaičius dividendų patvirtinimo dieną (tūkst.)	469.068	469.068
Dividendai, tenkantys vienai akcijai (litais)	0,26	0,15

* Tais metais, kai dividendai yra patvirtinti.

23 Pinigų srautai iš investicinės ir finansinės veiklos

Skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis: 2011 m. Grupės ir Bendrovės 4.555 tūkst. litų (2010 m. Grupės ir Bendrovės atitinkamai 7.171 tūkst. litų ir 7.647 tūkst. litų).

Skaičiuojant gautas dotacijas 2011 m. finansinės veiklos pinigų srautuose buvo įvertintas gautų išankstinių apmokėjimų metinis pasikeitimas – 4.181 tūkst. litų (2010 m. gautų išankstinių apmokėjimų metinis pasikeitimas buvo 4.438 tūkst. litų).

24 Ilgalaikio turto įsigijimo įsipareigojimai

2011 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė buvo sudariusi sutarčių ilgalaikio turto įsigijimui, kuris nėra pripažintas šiose finansinėse ataskaitose, už 21.446 tūkst. litų.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

25 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas

Likvidumo rizika

Grupės ir Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų ar paskolų pagalba, siekiant įvykdyti numatytus įsipareigojimus. Likvidumo rizika valdoma nuolat atliekant trumpalaikes ir ilgalaikes Grupės ir Bendrovės pinigų srautų prognozes.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės finansinių įsipareigojimų gražinimo terminus 2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	-	2.356	2.235	-	4.591
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1.997	-	-	-	1.997
Prekybos mokėtinos sumos	-	215.564	5	-	-	215.569
2011 m. gruodžio 31 d. likutis		217.561	2.361	2.235	-	222.157
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	-	2.477	4.591	-	7.068
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1.177	-	-	-	1.177
Prekybos mokėtinos sumos	-	206.006	-	-	-	206.006
2010 m. gruodžio 31 d. likutis		207.183	2.477	4.591	-	214.251

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Bendrovės finansinių įsipareigojimų gražinimo terminus 2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	-	2.356	2.235	-	4.591
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1.994	-	-	-	1.994
Prekybos mokėtinos sumos	-	215.557	5	-	-	215.562
2011 m. gruodžio 31 d. likutis		217.551	2.361	2.235	-	222.147
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	-	2.477	4.591	-	7.068
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1.177	-	-	-	1.177
Prekybos mokėtinos sumos	-	205.992	-	-	-	205.992
2010 m. gruodžio 31 d. likutis		207.169	2.477	4.591	-	214.237

Kredito rizika

Grupės ir Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali kredito rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų, kitų gautinų sumų, pinigų ir trumpalaikių investicijų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną. Kadangi Grupė ir Bendrovė dirba su daug klientų, ji nepatiria reikšmingos kredito koncentracijos rizikos. Kredito rizika yra valdoma reguliariai atliekant priežiūros procedūras (individualią skolininkų priežiūrą, ypač stambiausių klientų stebėjimą ir analizę, siekiant numatyti galimas jų mokumo problemas ateityje ir kt.) ir atitinkamų kreditavimo sąlygų naudojimą. Kas mėnesį vertinamos atskirų vartotojų ir jų grupių skolos ir vadovaujantis Bendrovės nustatyta tvarka yra priimamas sprendimas dėl gautinų sumų vertės sumažėjimo suformavimo. Naudojant įdiegtas skolų valdymo priemones ir efektyvaus darbo su vartotojais dėka pavyko išlaikyti Bendrovei priimtina vartotojų įsiskolinimo lygį.

Grupė ir Bendrovė patiria riziką laikant lėšas bankų sąskaitose ar jas investuojant į trumpalaikius instrumentus. Grupė ir Bendrovė trumpalaikiam investavimui naudoja tik bankų ar jų dukterinių įmonių kurtus investavimo produktus. Todėl patiriamos rizikos lygis priklauso nuo pasirinkto banko patikimumo. Patikimumo lygis vertinamas pagal viešai prieinamą informaciją.

Grupė ir Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles.

Užsienio valiutos rizika

Siekdama valdyti užsienio valiutos riziką, Grupė ir Bendrovė pirkimo, pardavimo sandorius daugiausiai sudaro litais ir eurais, kurie susieti fiksuotu kursu su litais, todėl užsienio valiutos rizika yra nereikšminga.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

25 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

2011 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis (išreikšti tūkst. litų) buvo tokie:

	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>
	<u>Turtas</u>		<u>Įsipareigojimai</u>	
Litai	270.186	268.251	89.037	88.986
Eurai	31.058	30.689	196.615	196.615
Iš viso	301.244	298.940	285.652	285.601

2010 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis (išreikšti tūkst. litų), buvo tokie:

	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>
	<u>Turtas</u>		<u>Įsipareigojimai</u>	
Litai	288.547	286.674	86.147	86.089
Eurai	2.336	1.997	188.853	188.853
Iš viso	290.883	288.671	275.000	274.942

Palūkanų normos rizika

Grupė ir Bendrovė 2011 m. gruodžio 31 d. turėjo vieną paskolą, kurios palūkanų norma yra fiksuota. Jautrumo analizė palūkanų normų svyravimams nėra pateikiama, nes Grupė ir Bendrovė 2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. paskolų su kintama palūkanų norma neturėjo.

Dujų importo kainos svyravimo rizika

Gamtinių dujų importo kaina priklauso nuo mazuto ir gazolio kainos tarptautinėje rinkoje, Europos Centrinio Banko nustatyto JAV dolerio ir euro santykio bei faktinio gamtinių dujų kaloringumo. Grupės ir Bendrovės vadovybė mano, kad ši rizika yra efektyviai valdoma tokiais būdais:

- nebuityniams vartotojams parduodamų dujų kainą nustatoma priklausomai nuo tų pačių kintamų dedamųjų reikšmių;
- buityniams vartotojams – per tarifų nustatymo mechanizmą, numatytą Gamtinių dujų įstatyme.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, investicija į dukterinę įmonę (tik Bendrovėje), prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos.

Investiciniai vienetai, klasifikuojami kaip skirti parduoti, yra apskaityti tikrąja verte. Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti (parduoti) turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba opcionų kainų modeliais, priklausomai nuo aplinkybių (1 lygio įvertinimo metodas).

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti Grupėje ir Bendrovėje naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- (a) Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, investicijos į dukterinę įmonę (tik Bendrovėje), trumpalaikių prekybos skolų ir trumpalaikių paskolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei;
- (b) Ilgalaikių paskolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos pastovios palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei;
- (c) Investicinių vienetų, laikomų prekybai, tikroji vertė nustatoma pagal kotiruojamas rinkos kainas (1 lygio įvertinimo metodas).

26 Įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Teisiniai ginčai

2011 m. kovo 25 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, patikėjimo teise valdanti 17,7 proc. bendrovės akcijų, kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą su ieškiniu dėl juridinio asmens veiklos tyrimo, kuriame atsakovais nurodė AB „Lietuvos dujos“, Bendrovės valdybos narius, deleguotus OAO „Gazprom“, bei generalinį direktorių. Ieškiniu reikalaujama pradėti AB „Lietuvos dujos“ veiklos tyrimą ir, nustatčius, kad akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ ir/ar minėtų valdybos narių ir/ar generalinio direktoriaus veikla yra netinkama, taikyti atitinkamus ieškinyje nurodytus reikalavimus.

2011 m. spalio 28 d. AB „Lietuvos dujos“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu, prašydama dalinai panaikinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2011 m. rugsėjo 30 d. nutarimą Nr. O3-283 „Dėl AB „Lietuvos dujos“ planinio tikslinio patikrinimo“, kuriame buvo nustatyti AB „Lietuvos dujos“ licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimai ir nurodyti įpareigojimai Bendrovei, teikiant duomenis perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų koregavimui 2012 metams, ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudų skaičiavimui bei kiti įpareigojimai. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2012 m. vasario 20 d. nutarimi Bendrovės skundą atmetė. Nesutikdama su pirmosios instancijos teismo sprendimu, Bendrovė yra pateikusi apeliacinį skundą Vyriausiajam administraciniam teismui.

2011 m. lapkričio 28 d. AB „Lietuvos dujos“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu, prašydama panaikinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2011 m. spalio 27 d. nutarimą Nr. O3-347 „Dėl AB „Lietuvos dujos“ reguliuojamos veiklos pažeidimo“, kuriuo AB „Lietuvos dujos“ paskirta 350 tūkst. litų bauda.

Aukščiau paminėtos bylos yra nagrinėjamos pirmąją ir/ar apeliacine tvarka. Šių bylų baigtis yra neaiški ir negali būti pagrįstai įvertinta.

27 Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

Grupės ir Bendrovės susijusios šalys, sandorių sumos ir skolų sumos 2011 m. gruodžio 31 d. ir 2010 m. gruodžio 31 d. :

- E.ON Ruhrgas International GmbH (vienas iš pagrindinių Bendrovės akcininkų);
- OAO „Gazprom“ (vienas iš pagrindinių Bendrovės akcininkų);
- Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (viena iš pagrindinių Bendrovės akcininkų);
- UAB „Palangos perlas“ (Bendrovės dukterinė įmonė);
- AS „Latvijas Gaze“ (bendri akcininkai);
- E.ON IS GmbH (bendras galutinis akcininkas);
- OAO „Beltransgaz“ (bendras galutinis akcininkas);
- UAB Kauno termofikacijos elektrinė (bendras galutinis akcininkas);
- Open Grid Europe GmbH (bendras galutinis akcininkas).

AB „LIETUVOS DUJOS“
2011 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

27 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

2011 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
OAO „Gazprom“	1.465.335	38.135	10.676	192.122
OAO „Beltransgaz“	30	-	-	-
UAB „Palangos perlas“	33	57	11	-
AS „Latvijas Gaze“	1.615	-	-	8
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	-	15.918	862	-
Open Grid Europe GmbH	239	-	-	-
	1.467.252	54.110	11.549	192.130

2010 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
OAO „Gazprom“	1.345.446	15.306	1.991	180.025
OAO „Beltransgaz“	86	-	-	-
UAB „Palangos perlas“	90	56	11	-
AS „Latvijas Gaze“	1.584	-	-	14
E.ON IS GmbH	5	-	-	-
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	-	15.684	1.294	-
	1.347.211	31.046	3.296	180.039

Su vienu pagrindinių AB Lietuvos dujos akcininkų OAO „Gazprom“ 1999 m. gruodžio 16 d. yra sudaryta „Sutartis Nr. 1Г Ли-2000 tarp atvirosios akcinės bendrovės „Gazprom“ ir akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ dėl gamtinių dujų tiekimo į Lietuvos Respubliką 2000-2015 metais apimties ir sąlygų“. Sutarties dalykas yra dalies gamtinių dujų importas į Lietuvos Respubliką bei gamtinių dujų tranzito paslauga per Lietuvos Respubliką į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį. Gamtinių dujų importo kaina priklauso nuo mazuto ir gazolio kainų tarptautinėje rinkoje, Europos Centrinio Banko nustatyto JAV dolerio ir euro santykio bei faktinio gamtinių dujų kaloringumo. Sutartyje yra nustatyti tiekiamų Bendrovei dujų kiekiai iki 2015 m. Sutartis galioja iki 2015 m. gruodžio 31 d.

AB „Lietuvos dujos“ nelaiko Vyriausybės kontroliuojamų įmonių vienu klientu, nes tarp tokių įmonių nėra didelės ekonominės integracijos. Vyriausybės kontroliuojamoms įmonėms AB „Lietuvos dujos“ tiekia dujas, sandoriai su jomis sudaromi laikantis ištiesos rankos principo. Atskirai reikšmingi sandoriai atskleisti 3 pastaboje. Viena iš pagrindinių bendrovės akcininkų yra Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Dividendai akcininkams buvo mokami 2011 m. ir 2010 m.

Likučiai metų pabaigoje yra be užstatų, jiems neskaičiuojamos palūkanos ir atsiskaitymai vyksta pinigais per 15 - 30 dienų. Nėra suteikta ar gauta jokių garantijų iš susijusių šalių gautinoms ar susijusioms šalims mokėtinoms sumoms ir Grupė bei Bendrovė nesuformavo jokių vertės sumažėjimų abejotinoms gautinoms sumoms iš susijusių šalių.

Išmokos vadovybei

2011 m. Grupės ir Bendrovės išmokos administracijos vadovybei atitinkamai sudarė 2.437 tūkst. litų ir 2,381 tūkst. litų (2010 m. atitinkamai 2.470 tūkst. litų ir 2.412 tūkst. litų). Bendrovės valdybos nariams 2011 m. išmokėtos tantjemos sudarė 540 tūkst. litų (2010 m. – 490 tūkst. litų). 2011 m. ir 2010 m. Grupės ir Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

28 Kapitalo valdymas

Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad palaikytų atitinkamus kapitalo rodiklius, siekiant palaikyti savo verslą ir maksimizuoti akcininkams teikiamą naudą. Kapitalo valdymo tikslais kapitalas apima įstatinį kapitalą, rezervus ir nepaskirstytąjį pelną.

Grupė ir Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgiant į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Grupė ir Bendrovė gali išleisti naujų akcijų, pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, gražinti kapitalą akcininkams. 2011 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Grupės ir Bendrovės nuosavas kapitalas nesudarytų mažiau negu 50 proc. jos įstatinio kapitalo. 2011 m. ir 2010 m. Grupė ir Bendrovė tenkino šį reikalavimą. Nėra jokių kitų Grupės ir Bendrovės viduje ar išorėje nustatytų reikalavimų Grupės ir Bendrovės kapitalui.

2011 M. KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS

PATVIRTINTA
2012 m. kovo 23 d.
AB „Lietuvos dujos“ valdybos posėdyje

PRITARTA
2012 m. balandžio 23 d.
AB „Lietuvos dujos“ visuotiniame akcininkų
susirinkime

Vilnius
2012

TURINYS

ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS PRANEŠIMAS	3
PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE EMITENTĄ.....	3
SVARBŪS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI	3
GAMTINIŲ DUJŲ VERSLO APLINKA.....	5
RIZIKOS VALDYMAS.....	7
GRUPĖS VIDAUS KONTROLĖS IR RIZIKOS VALDYMO SISTEMŲ, SUSIJUSIŲ SU KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMU, PAGRINDINIAI POŽYMIAI	9
FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI	10
TYRIMŲ IR PLĖTROS VEIKLA	15
VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS	15
BENDROVĖS VALDYMAS.....	16
GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS	24
GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS.....	26
GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS	27
APLINKOS APSAUGA	32
DARBUOTOJAI.....	32
PRIKLAUSYMAS ASOCIJUOTOMS STRUKTŪROMS IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS.....	34
RĖMIMO PROGRAMOS.....	35
SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ	37

ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS PRANEŠIMAS

2011 m.

PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE EMITENTĄ

Pavadinimas:	akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“ (Bendrovė, LD)
Teisinė forma:	akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir registras:	1990 m. lapkričio 23 d., Juridinių asmenų registras
Juridinio asmens kodas:	120059523
Juridinių asmenų registro tvarkytojas:	VĮ Registrų centras
Įstatinis kapitalas:	469.068.254 Lt
Buveinės adresas:	Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius, Lietuva
Telefonas:	+370 5 2360210
Faksas:	+370 5 2360200
Elektroninio pašto adresas:	ld@lietuvosdujos.lt
Interneto tinklalapis:	www.dujos.lt

Bendrovės vizija – tapti geriausia energetikos sektoriaus kompanija.**Bendrovės misija – saugiai ir patikimai tiekti gamtines dujas, kad visiems gyventi būtų patogiau.**

Tai mes pasieksime:

- būdami skaidria, patikima ir patrauklia vartotojams, socialiai atsakinga kompanija;
- didindami kompanijos vertę;
- pritraukdami, išlaikydami ir ugdydami geriausius darbuotojus;
- optimizuodami kaštus, užtikrindami tinkamą investicijų grąžą;
- plėsdami savo veiklą į naujus segmentus;
- plėsdami savo infrastruktūrą (dujų sistemas);
- užtikrindami aukštą IT, techninį ir technologinį lygį.

SVARBŪS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI

- Nuo sausio 1 d. įsigaliojo naujos gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainos bei nauji gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams. LD valdyba šias kainas patvirtino 2010 m. lapkričio 19 d., o Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK) joms pritarė 2010 m. lapkričio 29 d.

- Sausio 28 d. įvyko oficialus naujos dujų kompresorių stoties Jauniūnuose atidarymo renginys dalyvaujant priežiūros institucijų, pagrindinių AB „Lietuvos dujos“ akcininkų, Širvintų rajono savivaldybės, statybos rangovų ir Bendrovės atstovams. Naujoji stotis – stambiausia pastarojo dešimtmečio LD investicija.

- Balandžio 5 d. buvo pasirašyta sutartis dėl dujotiekio jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos verslo aplinkos analizės. Sutartį pasirašė dujų bendrovės AB „Lietuvos dujos“, GAZ-SYSTEM S.A. ir konkurso laimėtoja „Ernst & Young Business Advisory LLC & PLP“.

- Balandžio 20 d. įvyko Bendrovės eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriame akcininkai pritarė valdybos siūlymui už gerus 2010 m. Bendrovės veiklos rezultatus išmokėti 25,6 ct dividendų vienai 1 Lt nominaliosios vertės akcijai. Dividendams išmokėti skirta pelno dalis sudarė 120 mln. Lt.

- Balandžio 20 d. AB „Lietuvos dujos“ valdybos posėdyje pagal akcininkų sutartyje numatytą rotacijos principą išrinktas valdybos pirmininkas (dr. Peter Frankenberg) ir pirmininko pavaduotojas (dr. Valery Golubev).
- Gegužės 27 d. VKEKK vienašališkai nustatė gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, kurie įsigaliojo nuo 2011 m. liepos 1 d.
- Birželio 15 d. Europos Komisija patvirtino individualų sprendimą dėl finansinės paramos pagal ES Transeuropinių energetikos tinklų programą skyrimo Bendrovei ir Lenkijos dujų įmonei GAZ-SYSTEM S. A. Lietuvos ir Lenkijos dujotiekio jungties verslo aplinkos analizei ir galimybių studijai atlikti.
- Birželio 22 d. Edinburge (Jungtinė Karalystė) Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklo (ENTSO) Generalinėje asamblėjoje AB „Lietuvos dujos“ buvo priimta šios organizacijos asocijuota partnerė.
- Birželio 30 d. LR Seimas priėmė Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymą ir Gamtinių dujų įstatymo įgyvendinimo įstatymą. Gamtinių dujų įstatymu numatytas AB „Lietuvos dujos“ veiklos pertvarkymas griežčiausiu iš visų galimų 3-ame Energetikos pakete numatytu nuosavybės atskyrimo būdu. Įstatymo nuostatų įgyvendinimas esmingai įtakos Bendrovės veiklą.
- Liepos 29 d. prie Klaipėdos jaunimo centro buvo įžiebtai du naujam gyvenimui prikelti istoriniai dujų žibintai. Jie atstatyti AB „Lietuvos dujos“ iniciatyva minint dujų verslo Lietuvoje 150-ies metų ir gamtinių dujų Lietuvoje naudojimo 50-ies metų progas.
- Rugsėjo 20 d. nusprendus skirti ES struktūrinių fondų lėšas projektui „Magistralinio dujotiekio Jurbarkas-Klaipėda statyba“ ir suderinus su Europos Komisija pinigų skyrimo tvarką bei procedūras, LD Lietuvos verslo paramos agentūrai pateikė paraišką šiai paramai gauti.
- Spalio 11 d. atsistatydino valdybos narys Romas Švedas, atstovavęs LR Energetikos ministeriją.
- Spalio 27 d. VKEKK nustatė pakoreguotas AB „Lietuvos dujos“ gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutines ribas, galiosiančias 2012 m.
- Spalio 28 d. priimtas LR Vyriausybės nutarimas Nr. 1239 dėl Gamtinių dujų įstatymo reikalavimų neatitinkančių gamtinių dujų įmonių veiklų ir kontrolės atskyrimo vykdymo plano patvirtinimo. LR Vyriausybės patvirtintas planas nustato iki kurios datos gamtinių dujų įmonės turi atlikti pagrindinius veiksmus, siekdamos atitikti Gamtinių dujų įstatymo aštuntojo skirsnio „Veiklų ir apskaitos atskyrimas“ reikalavimus.
- Lapkričio 9 d. kartu su partneriu – Suomijos gamtinių dujų bendrove Gasum Oy, LD pasirašė ketinimų protokolą dėl bendradarbiavimo siekiant įkurti bendrą įmonę, kuri užsiimtų gamtinių dujų rinkos operatoriaus veikla ir organizuotą prekybą jos įkurtoje gamtinių dujų biržoje.
- Lapkričio 30 d. VKEKK patvirtino AB „Lietuvos dujos“ valdybos 2011 m. lapkričio 18 d. sprendimu nustatytas gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas bei tarifus buitiniams vartotojams, galiosiančius nuo 2012 m. sausio 1 d. Gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams nekeičiami, tai yra nuo 2012 m. sausio 1 d. taikomi 2011 m. antrąjį pusmetį galioję tarifai.
- Gruodžio 9 d. neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu išrinktas naujas valdybos narys Kęstutis Žilėnas (LR Energetikos ministerijos vice ministras), kuris eis valdybos nario pareigas iki veikiančios Bendrovės valdybos kadencijos pabaigos.
- Gruodžio 21 d., LD su LR Ūkio ministerija ir VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūra pasirašė 77,1 mln. Lt Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos sutartį. Parama bus gauta įgyvendinant LR Nacionalinės energetikos strategijos projektą, magistralinio dujotiekio Šakiai-

Klaipėda statybos antrąjį etapą – dujotiekio nuo Jurbarko iki Klaipėdos statybą kartu su nauja dujų skirstymo stotimi Klaipėdoje.

Vieši pranešimai, skelbtini teisės aktų nustatyta tvarka, skelbiami juridinių asmenų registro tvarkytojo elektroniniame leidinyje. Pranešimai apie šaukiamą Bendrovės visuotinį akcininkų susirinkimą ir kitus esminius įvykius skelbiami Vertybinių popierių įstatymo nustatyta tvarka Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt ir Bendrovės interneto tinklalapyje www.dujos.lt. Akcininkams, kurių turimos akcijos jiems suteikia ne mažiau kaip 10% viso balsų skaičiaus, pranešimas apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą išsiunčiamas Bendrovės įstatuose numatyta tvarka.

GAMTINIŲ DUJŲ VERSLO APLINKA

3-iojo Energetikos paketo įgyvendinimas

2011 m. birželio 30 d. LR Seime priimtas naujas Gamtinių dujų įstatymas, perkeliantis Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių (ES 3-iojo Energetikos paketo) nuostatas į nacionalinę teisę. Iš ES 3-jame Energetikos pakete pasiūlytų trijų galimų gamtinių dujų veiklų atskyrimo modelių pasirinkta pats griežčiausias – gamtinių dujų perdavimo ir tiekimo veiklų atskyrimas nuosavybės pagrindu. Kartu su nauju Gamtinių dujų įstatymu buvo patvirtintas Gamtinių dujų įstatymo įgyvendinimo įstatymas, nustatantis veiklų atskyrimo būdus bei terminus. Šie įstatymai įsigaliojo nuo 2011 m. rugpjūčio 1 d. Priimtas Gamtinių dujų įstatymas ir jo įgyvendinimo įstatymas turės reikšmingos įtakos Bendrovės veiklai.

Gamtinių dujų įgyvendinimo įstatyme ir Gamtinių dujų įmonių veiklų ir kontrolės atskyrimo vykdymo plane numatyti perdavimo sistemos operatoriaus (PSO) veiklos ir kontrolės atskyrimo būdai:

- perdavimo veiklos ir kontrolės atskyrimas pasirenkant „savanorišką kontrolės pertvarkymo procedūrą“;
- perdavimo veiklos ir kontrolės atskyrimas reorganizuojant (atskiriant) gamtinių dujų įmones pasirenkant „reorganizavimo procedūrą“.

Gamtinių dujų biržos sukūrimas

Įsigaliojus naujam Gamtinių dujų įstatymui, gamtinių dujų tiekimo veikla tapo nereguliuojama, be to, atsirado galimybė gauti rinkos operatoriaus licenciją ir steigti gamtinių dujų biržą Lietuvoje. LD kartu su Suomijos dujų bendrove Gasum Oy pradėjo bendradarbiauti siekdamas įkurti bendrą įmonę, kuri užsiimtų gamtinių dujų rinkos operatoriaus veikla ir organizuotų prekybą jos įkurtoje dujų biržoje. Šio bendradarbiavimo ilgalaikis tikslas – regioninės gamtinių dujų biržos, apimančios Lietuvą, Latviją ir Estiją, formavimas ir rinkos integracija.

Licencijavimas

Gamtinių dujų įstatyme nustatyta, kad dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo veiklos yra licencijuojamos. Licencijas išduoda ir licencijuojamą veiklą kontroliuoja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Bendrovei suteikta Gamtinių dujų perdavimo licencija vykdyti gamtinių dujų perdavimo veiklą visose Lietuvos apskrityse. Gamtinių dujų skirstymo licencija suteikia Bendrovei teisę skirstyti dujas 41-os savivaldybės (iš 60-ties) teritorijoje. Gamtinių dujų tiekimo licencija suteikia Bendrovei teisę verstis gamtinių dujų tiekimo veikla Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Kainodara ir gamtinių dujų kainos

Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainos visiems vartotojams yra reguliuojamos. Reguluojamų kainų viršutinės ribos nustatomos penkerių metų reguliavimo laikotarpiui ir VKEKK sprendimu gali būti koreguojamos, tačiau ne dažniau kaip vieną kartą per metus.

Gamtinių dujų įstatymo numatytais atvejais. Įgyvendindama naujojo Gamtinių dujų įstatymo nuostatas, VKEKK 2011 m. spalio 24 d. nutarimu Nr. O3-284 patvirtino Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodikos pakeitimus ir nustatė, kad skaičiuojant gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutines ribas vertinama protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąža, kuri apskaičiuojama taikant vidutinę svertinę kapitalo kainą. Įvertinusi šį pasikeitimą ir kitus pokyčius, VKEKK 2011 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. O3-362 nustatė pakoreguotas Bendrovės perdavimo ir skirstymo kainų viršutines ribas, galiosiančias nuo 2012 m. sausio 1 d.

Gamtinių dujų tiekimo kainos visiems vartotojams buvo reguliuojamos iki naujojo Gamtinių dujų įstatymo įsigaliojimo. Nuo 2011 m. rugpjūčio 1 d. tiekimo veikla nereguliuojama, ir VKEKK 2011 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. O-266 panaikino gamtinių dujų tiekimo kainos viršutines ribas, nustatytas Bendrovei.

Konkrečias gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas Bendrovė nustato kartą per metus. Gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams nustatomi kartą per pusmetį.

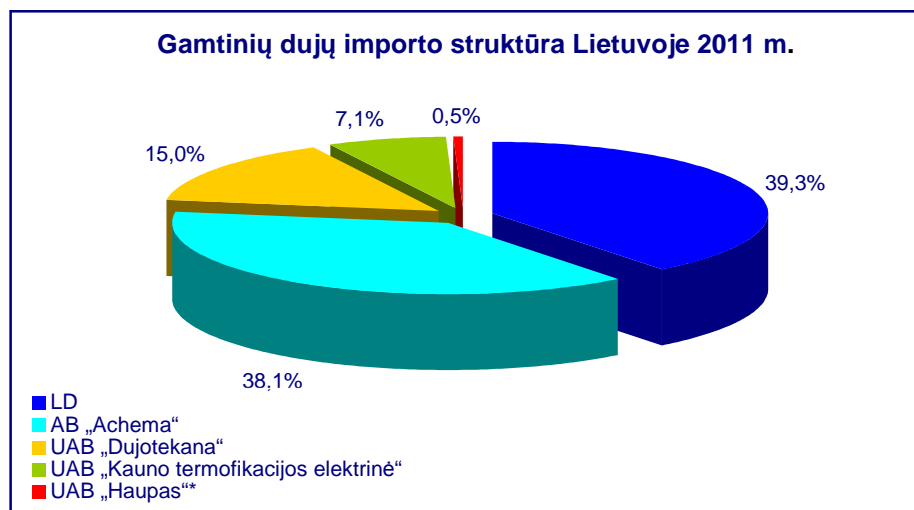
2011 m. lapkričio 18 d. Bendrovės valdyba nustatė konkrečias gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas bei gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, galiojančius nuo 2012 m. sausio 1 d. VKEKK 2011 m. lapkričio 30 d. šioms kainoms pritarė. Gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams nekeičiami, tai yra nuo 2012 m. sausio 1 d. taikomi 2011 m. antrąjį pusmetį galioję tarifai. Nepaisant to, kad dėl prognozuojamų naftos produktų kainų ir valiutų kursų pokyčių 2012 m. gamtinių dujų tarifo kintamoji dalis turėjo didėti 11-12%, įvertinusi ekonominę padėtį Lietuvoje bei siekdama sušvelninti situaciją rinkoje, Bendrovės valdyba nusprendė nekeisti gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams, dujų importo kainų skirtumo kompensavimą už 2011 m. antrąjį pusmetį ir 2012 m. pirmąjį pusmetį nukeliant į vėlesnį laikotarpį pagal Gamtinių dujų įstatymo reikalavimą.

Nebuitiniams vartotojams gamtinių dujų kaina perskaičiuojama kas mėnesį priklausomai nuo importuojamų dujų kainų pokyčio. Gamtinių dujų importo kaina priklauso nuo mazuto ir gazolio kainų tarptautinėje rinkoje, Europos Centrinio Banko nustatyto JAV dolerio ir euro santykio bei faktinio gamtinių dujų kaloringumo. Dėl itin ženklaus ir staigaus energetinių išteklių kainų augimo 2011 m. pirmąjį pusmetį, taip pat ir dėl ženklaus euro vertės mažėjimo 2011 m. pabaigoje, nuo 2011 m. sausio mėn. gamtinių dujų kainos nebuitiniams vartotojams didėjo.

Išsamesnė informacija apie gamtinių dujų paslaugų kainas ir tarifus buitiniams vartotojams pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje www.dujos.lt.

Rinka

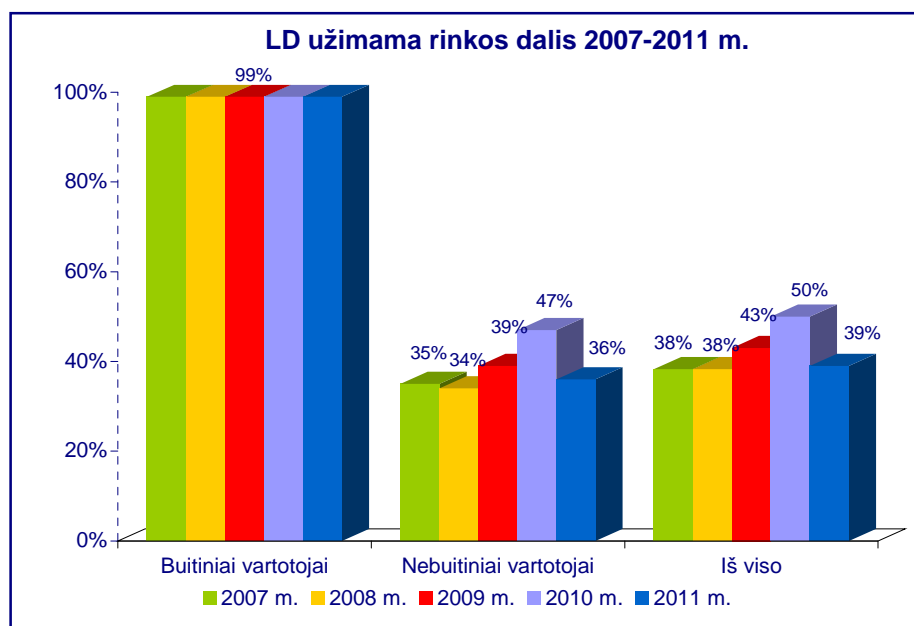
2011 m. gamtines dujas į Lietuvą importavo penkios įmonės – LD, AB „Achema“, UAB „Dujotekana“, UAB „Kauno termofikacijos elektrinė“ ir UAB „Haupas“. Iš viso 2011 m. į Lietuvą per LD valdomus tinklus importuota 3,4 mlrd. m³ gamtinių dujų. UAB „Haupas“ gamtines dujas importavo ne per Bendrovės valdomą dujų sistemą.

*UAB „Haupas“ duomenys

2011 m. gamtines dujas buitiniams ir nebutiniams Lietuvos vartotojams tiekė LD, UAB „Fortum Heat Lietuva“, UAB „Druskininkų dujos“, AB agrofirma „Josvainiai“ ir UAB „Intergas“. UAB „Dujotekana“ ir UAB „Haupas“ dujas tiekė tik nebutiniams vartotojams.

AB „Achema“ ir UAB „Kauno termofikacijos elektrinė“ dujas importavo savo reikmėms.

RIZIKOS VALDYMAS

Bendrovėje įdiegta rizikos valdymo sistema, kuri yra sudedamoji LD veiklos dalis. Rizikos valdymo procesas vykdomas vadovaujantis Bendrovės patvirtinta metodika. Bendrovėje įkurta rizikos valdymo darbo grupė, kuri koordinuoja, stebi, prižiūri ir užtikrina rizikos valdymo procesą. Valdant rizikas siekiama palaikyti pakankamą veiklos procesų kontrolės lygį, sumažinti rizikas sukeliančių įvykių atsiradimo tikimybes ir galimus neigiamus padarinius, užtikrinti, kad rizikos neviršytų LD priimtino rizikų lygio bei būtų įgyvendinti Bendrovės tikslai.

Rizikos valdymo procesas apima šiuos žingsnius: rizikų nustatymą; jų analizę, vertinimą ir kontrolės priemonių nustatymą; rizikos valdymo veiksmų plano parengimą bei plano priemonių įgyvendinimą; rizikos valdymo proceso stebėjimą ir priežiūrą.

Vykdydama savo veiklą Bendrovė susiduria su šiomis pagrindinėmis rizikomis: organizacinės struktūros, reguliavimo, konkurencijos, dujų importo kainos svyravimo, kredito, techninė, makroekonominių veiksnių rizika.

Informacija apie dujų importo kainos svyravimo, kredito ir kitas finansines rizikas pateikta 2011 m. konsoliduotosiose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose.

Organizacinės struktūros rizika

2011 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos Gamtinių dujų įstatymas bei Gamtinių dujų įstatymo įgyvendinimo įstatymas. Įgyvendinant šiuos teisės aktus Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2011 m. spalio 28 d. priėmė nutarimą Nr. 1239 „Dėl Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo reikalavimų neatitinkančių gamtinių dujų įmonių veiklų ir kontrolės atskyrimo vykdymo plano patvirtinimo“ ir 2011 m. gruodžio 7 d. – nutarimą Nr.1417 „Dėl Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo reikalavimų neatitinkančių gamtinių dujų įmonių veiklų ir kontrolės atskyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Vykdydama šių teisės aktų reikalavimus Bendrovė privalo iki 2013 m. liepos 31 d. teisiškai, funkciškai ir organizaciniu požiūriu atskirti gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo veiklas ir iki 2014 m. spalio 31 d. įvykdyti veiklų kontrolės atskyrimą pasiekiant atitiktį Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo aštuntojo skirsnio reikalavimams.

Reguliavimo rizika

Reguliavimo rizika siejama su nepalankiais teisinės aplinkos pokyčiais bei reguliuojančių institucijų sprendimais.

Pagrindinės Bendrovės veiklos yra gamtinių dujų perdavimas, skirstymas ir tiekimas. Šioms veikloms vykdyti yra išduodamos licencijos. Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo veiklos yra valstybės reguliuojamos. Dažnai keičiama teisinė bazė bei reguliavimo režimas sukuria verslo aplinkos neapibrėžtumą, apsunkina Bendrovės santykius su vartotojais ir galimybes planuoti veiklos perspektyvas.

Bendrovė siekia palaikyti konstruktyvius santykius su reguliuojančiomis institucijomis bei aktyviai dalyvauti teisės aktų rengimo procese.

Konkurencijos rizika

Vykdydama savo veiklą Bendrovė susiduria su konkurencija tiek gamtinių dujų, tiek kuro (energijos) sektoriuose.

Gamtinių dujų tiekimo sektoriuje LD konkuruoja su kitomis gamtines dujas tiekiančiomis įmonėmis. Nacionalinės energetikos (energetinės nepriklausomybės) strategijos projekte (NES) numatyta iki 2014 m. pabaigos pastatyti SGD terminalą, kas sudarys galimybes diversifikuoti gamtinių dujų importą.

Kuro (energijos) sektoriuje Bendrovė konkuruoja su alternatyvių kuro rūšių – mazuto, biokuro tiekėjais. NES numatyta skatinti atsinaujinančių energijos išteklių dalies didinimą šalies energijos balanse iškastinio kuro (pagrindinai dujų) sąskaita. Taip pat LD konkuruoja su šiame sektoriuje veikiančiomis šilumos, elektros ir kitomis energijų tiekiančiomis įmonėmis (galutiniai šilumos vartotojai, išskyrus besinaudojančius centralizuoto šildymo paslauga, gali pasirinkti šildymo būdą ir energijos tiekėją). Dauguma stambių šilumą ir elektrą gaminančių gamtinių dujų vartotojų turi reikiamą technologinę įrangą ir gali naudoti alternatyvias energijos rūšis, jomis pakeisdami gamtines dujas be jokių papildomų investicijų.

Energija, pagaminta naudojant atsinaujinančius energijos šaltinius yra superkama prioritetine tvarka, jos gamyba yra subsidijuojama taikant Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) mechanizmą. Pagal VIAP superkamai energijai VKEKK nustatytos kainos biodujoms iki trijų kartų viršija gamtinių dujų importo kainą, biomasę deginant pagamintai elektrai – iki trijų kartų, vėjo energetikai – iki 2,5 karto, saulės energetikai – iki 9 kartų viršija elektros kainą biržoje.

Bendrovė, siekdama išlaikyti ir plėsti užimamą rinkos dalį, užtikrinti saugų vartotojų aprūpinimą dujomis bei patenkinti keliamus reikalavimus teikiamų paslaugų kokybei, vykdo dujų sistemų plėtrą, nuolatinę dujų sistemų priežiūrą, remontą ir modernizavimą, nuolat tobulina pardavimų ir rinkodaros strategijas, vykdo rinkos tyrimus, gerina klientų aptarnavimą, vykdo nuoseklią veiklos procesų optimizavimo ir kaštų mažinimo programą. Savo veikloje Bendrovė laikosi skaidrumo ir sąžiningos konkurencijos principų.

Techninė rizika

Vienas iš pagrindinių Bendrovės tikslų – užtikrinti dujų sistemų saugumą ir patikimumą. Šį tikslą Bendrovė įgyvendina:

- laikymasi teisės aktų, nustatytų statybos ir eksploataavimo taisyklių, darbų vykdymo procedūrų;
- užtikrindama aukštą dujų sistemų techninį ir technologinį lygį;
- užtikrindama reikiamą parengtį avarių ir ekstremalių situacijų atvejams;
- tobulindama eksploataavimo procesų valdymą, techninės priežiūros darbų organizavimą; taikydama šiuolaikines informacines technologijas;
- stebėdama dujų sistemų techninę būklę, šalindama nustatytas neatitiktis;
- tirdama, analizuodama sutrikimus, vertindama galimus avarių ir sutrikimų pavojus ir planuodama bei įgyvendindama atitinkamas prevencines priemones;
- informuodama visuomenę apie saugaus elgesio šalia dujotiekių taisykles ir priemones dujų vartojimo saugumui užtikrinti;
- pritraukdama, ugdydama ir išlaikydama reikiamus darbuotojus, užtikrindama tinkamą jų kompetenciją.

Makroekonominių veiksnių rizika

Prastėjanti makroekonominė padėtis Euro zonoje ir pasaulyje neigiamai įtakoja ekonominę situaciją Lietuvoje. Bendra šalies ekonomikos būklė įtakoja dujų pardavimo apimtį, dujų sistemų plėtrą ir atitinkamai Bendrovės veiklos rezultatus. Toliau išlieka palyginti žemas investicijų, skirtų prijungti naujus vartotojus, lygis. Naudojant įdiegtas skolų valdymo priemones ir efektyvaus darbo su vartotojais dėka išlaikomas Bendrovei priimtinas vartotojų įsiskolinimo lygis.

Sunku patikimai nustatyti, kokį poveikį Bendrovės finansinei būklei turės tolesnė makroekonominės būklės raida Lietuvoje. Vadovybė mano, kad dabartinėmis sąlygomis taikomos visos būtinos priemonės Bendrovės veiklos stabilumui ir plėtrai užtikrinti.

GRUPĖS VIDAUS KONTROLĖS IR RIZIKOS VALDYMO SISTEMŲ, SUSIJUSIŲ SU KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMU, PAGRINDINIAI POŽYMAI

Grupės konsoliduotosios finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS). Siekiant užtikrinti konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisingumą ir parengimą laiku, LD patvirtino Apskaitos procedūrų ir politikų vadovą, reglamentuojantį apskaitos tvarkymo, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymo, pateikimo principus, metodus bei taisykles.

FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI**Pagrindiniai Grupės veiklos rodikliai**

	2011 m.	2010 m.	2009 m.
Veiklos rodikliai			
Perduotų gamtinių dujų kiekis, mln. m ³	3.360,9	3.068,8	2.681,4
Tranzitu transportuotų dujų kiekis, mln. m ³	2043,6	1.387,2	1.197,3
Paskirstytų gamtinių dujų kiekis, mln. m ³	1.066,1	1.167,9	1.030,9
Parduotų gamtinių dujų kiekis, mln. m ³	1.317,8	1.546,0	1.150,9
Vartotojų, metų pabaigai sudariusių gamtinių dujų tiekimo sutartis, skaičius, tūkst. vnt.			
Buitiniai vartotojai	548,2	546,2	544,2
Nebuitiniai vartotojai	5,9	5,8	5,7
Eksploatuojamų dujotiekių ilgis, tūkst. km			
Magistraliniai dujotiekliai	1,9	1,9	1,9
Skirstomieji dujotiekliai	8,1	8,1	8,1
Darbuotojai			
Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius	1.719	1.750	1.787

Pagrindiniai finansiniai Grupės rodikliai

	2011 m.	2010 m.	2009 m.
Finansiniai rezultatai			
Pardavimo pajamos, mln. Lt	1.840,0	1.746,8	1.264,3
Pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA), mln. Lt	213,9	245,2	214,8
Veiklos pelnas, mln. Lt	122,1	146,2	117,1
Pelnas prieš apmokestinimą, mln. Lt	104,3	148,9	120,1
Grynasis pelnas, mln. Lt	95,8	159,5	94,8
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos, mln. Lt	213,6	265,6	173,8
Investicijos, mln. Lt	62,3	178,5	139,8
Turtas laikotarpio pabaigoje, mln. Lt	2.698,6	2.709,6	2.551,2
Nuosavas kapitalas laikotarpio pabaigoje, mln. Lt	2.055,3	2.079,6	1.991,2
Grynoji finansinė skola, mln. Lt	-123,6	-110,1	-79,2
Pelningumo rodikliai			
EBITDA marža, %	11,6	14,0	16,9
Veiklos pelno marža, %	6,6	8,4	9,2
Pelno prieš apmokestinimą marža, %	5,7	8,5	9,5
Grynojo pelno marža, %	5,2	9,1	7,5
Vidutinė turto grąža (ROA), %	3,5	6,1	3,7
Vidutinė nuosavybės grąža (ROE), %	4,6	7,8	4,9
Panaudoto kapitalo pelningumas (ROCE), %	5,0	7,0	5,9
Likvidumo rodikliai			
Bendrasis likvidumas	1,3	1,3	1,3
Skubaus padengimo koeficientas	1,1	1,1	1,1
Finansų struktūros rodikliai			
Nuosavo kapitalo ir turto koeficientas, %	76,2	76,8	78,1
Finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas, %	0,2	0,3	0,4
Grynosios finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas, %	-6,0	-5,3	-4,0

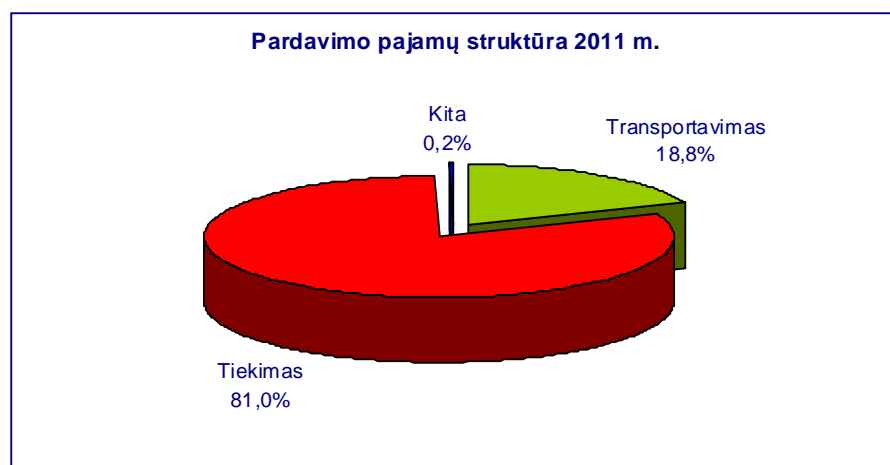
Rinkos vertės rodikliai			
Akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykis (P/E), kartai	10,34	7,41	10,50
Grynasis pelnas, tenkantis vienai akcijai, Lt	0,20	0,34	0,20
Dividendų išmokėjimo koeficientas, %	75,2	75,2	75,0
Dividendai už ataskaitinius metus, tenkantys vienai akcijai, Lt	0,15	0,26	0,15

Bendrovės parengtose 2011 m. konsoliduotose finansinėse ataskaitose atsispindi ir dukterinės UAB „Palangos perlas“ finansiniai rezultatai. Žemiau pateikiama AB „Lietuvos dujos“ įmonių grupės (toliau – Grupė) finansinių rezultatų apžvalga.

Pajamos

2011 m. Grupės pajamos, palyginti su 2010 m., išaugo 5,4% (94,2 mln. Lt) ir sudarė 1.845,9 mln. Lt. Didžiąją dalį pajamose (99,7%) sudarė pardavimo pajamos.

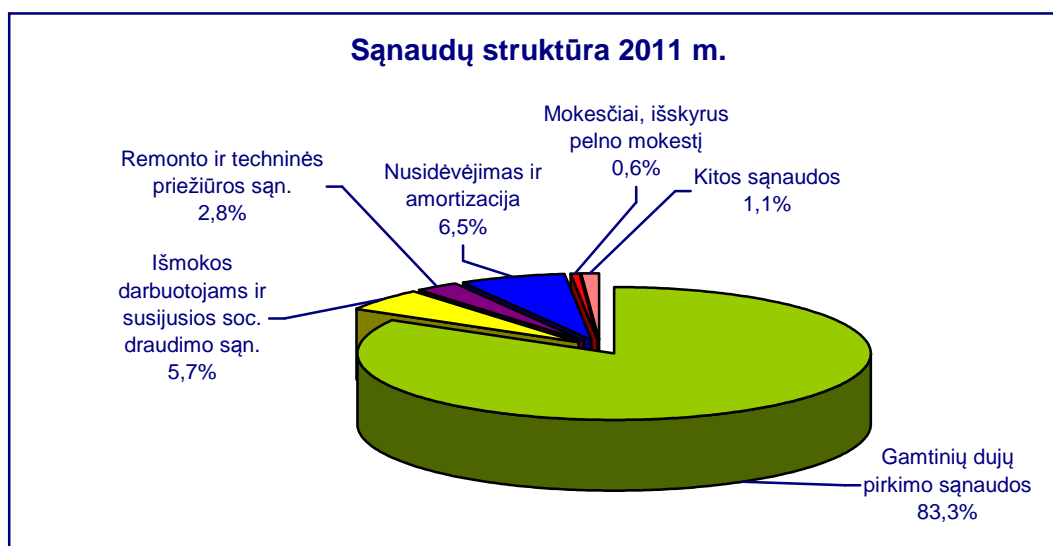
Pardavimo pajamų padidėjimą 5,3% lėmė padidėjusios tiekimo veiklos pajamos. Šį padidėjimą sąlygojo išaugusios dujų pardavimo kainos, įtakotos gamtinių dujų importo kainos augimo, kurį lėmė naftos ir jos produktų brangimas pasaulinėse rinkose. Pardutų dujų kiekis sumažėjo. Transportavimo veiklos pajamos išliko 2010 m. lygyje, tame tarpe ženkliai išaugo tranzito pajamos. Perduodamų dujų kiekis 2011 m., palyginti su 2010 m., padidėjo, skirstomų dujų – sumažėjo.

Sąnaudos

Grupės sąnaudos, palyginti su 2010 m., išaugo 7,4% (118,3 mln. Lt) ir sudarė 1.723,7 mln. Lt. Sąnaudų augimą nulėmė gamtinių dujų pirkimo sąnaudų padidėjimas 6,9% (92,8 mln. Lt) dėl išaugusios gamtinių dujų importo kainos. Bendrose sąnaudose gamtinių dujų pirkimo sąnaudos sudaro 83,3%.

Likusios, sąlyginai pastovios sąnaudos 2011 m. sudarė 16,7% visų sąnaudų ir padidėjo 9,7%. Didėjimą lėmė transportavimo veiklos sąnaudų augimas. Labiausiai didėjo remonto ir techninės priežiūros sąnaudos (14,1 mln. Lt, arba 42,7%) dėl didesnių remonto darbų apimčių, įvertinant magistralinio dujotiekio Ryga-Panevėžys-Vilnius vidinės diagnostikos metu nustatytus pažeidimus bei esamų dujų sistemų senėjimo ir naujų stambių dujų infrastruktūros objektų įvedimo į eksploataciją. Taip pat išaugo nusidėvėjimo sąnaudos dėl naujos Jauniūnų dujų kompresorių stoties įvedimo į eksploataciją 2010 m. pabaigoje ir dėl investicijų į kitus infrastruktūros objektus. 2011 m. buvo toliau didinamas veiklos efektyvumas – tobulinama valdymo struktūra, nuosekliai vykdoma išlaidų optimizavimo politika.

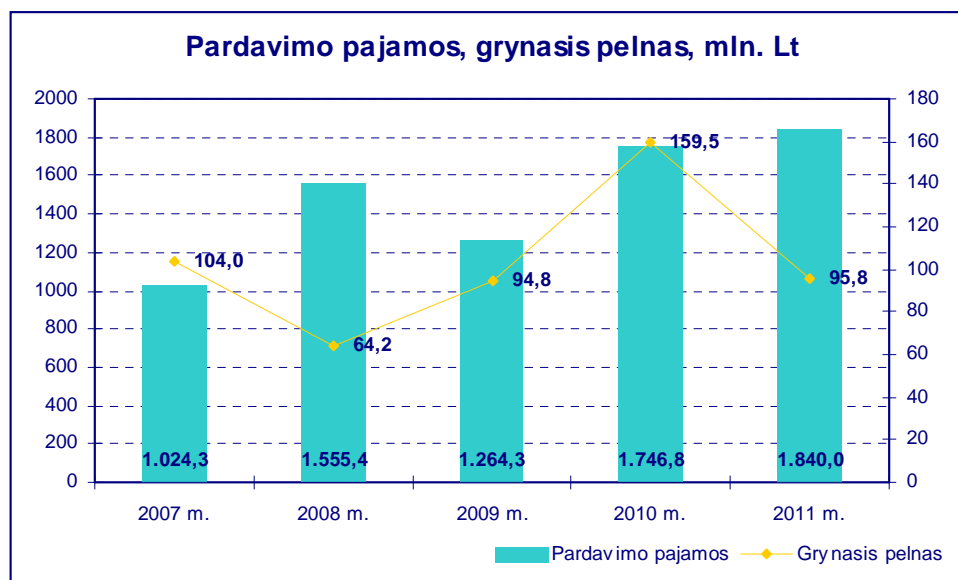

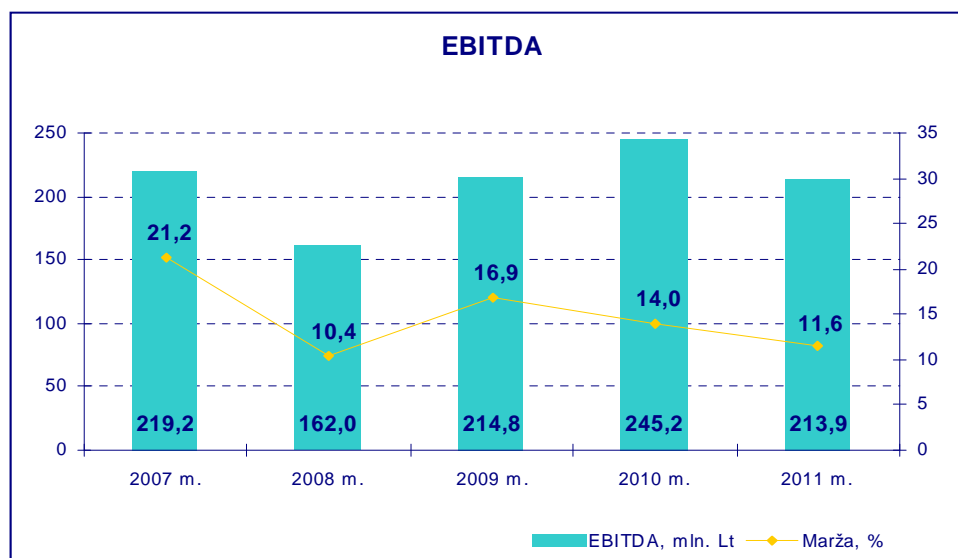
Veiklos rezultatai

Pelno prieš apmokestinimą mažėjimą nuo 148,9 mln. Lt 2010 metais iki 104,3 mln. Lt mln. Lt 2011 metais daugiausia nulėmė žymiai blogesni reguliuojamos transportavimo veiklos rezultatai. Pelno mažėjimui reikšmingą įtaką taip pat turėjo suformuotas bankrutavusiame AB banke Snoras turėtų Bendrovės trumpalaikių investicijų vertės sumažėjimas (20 mln. Lt). Atitinkamai 31,3 mln. Lt (12,8%) sumažėjo 2011 m. pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) ir sudarė 213,9 mln. Lt, 2010 m. jis buvo 245,2 mln. Lt.

2011 m. grynas pelnas sumažėjo 63,7 mln. Lt ir sudarė 95,8 mln. Lt. Grynajame pelne atspindėta Pelno mokesčio įstatyme numatyta investicijų lengvata – 10,0 mln. Lt (2010 m. grynajame pelne investicijų lengvata sudarė 33,0 mln. Lt).

Bendrovė yra viena didžiausių mokesčių mokėtojų Lietuvoje, 2011 m. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis buvo 4 didžiausia mokesčių mokėtoja. Per praėjusius 5 metus valstybės ir savivaldybių biudžetams bei Sodrai sumokėta 1,7 mlrd. Lt mokesčių. Iš to skaičiaus dividendų valstybei, kuri valdo 17,7% akcijų paketą, sumokėta 56,0 mln. Lt.

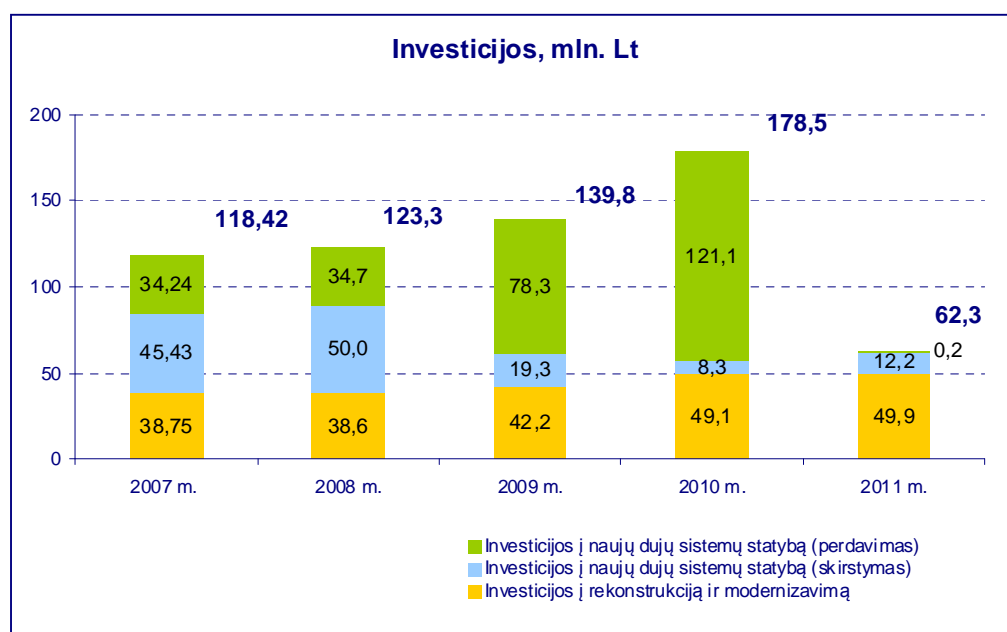

Investicijos

Nuo privatizavimo 2002 m. Bendrovė į naujų dujų sistemų statybą bei sistemų rekonstrukciją ir modernizavimą jau investavo 1,1 mlrd. Lt.

2011 m. Grupės investicijos sudarė 62,3 mln. Lt, t. y. 116,2 mln. Lt, arba 65,1%, mažiau palyginti su 2010 m. 2011 m. 80,0% lėšų investuota į dujų sistemų rekonstrukciją ir modernizavimą, likusi dalis (20,0%) skirta investicijoms į naujų dujų sistemų statybos objektus. Nežymiai augant šalies ekonomikai, įskaitant ir statybos sektorių, 2011 m. buvo pastebimas didėjantis potencialių vartotojų susidomėjimas gamtinėmis dujomis. Palyginti su 2010 m., Bendrovės investicijos į skirstymo sistemos plėtrą išaugo daugiau kaip 45%, tačiau savo apimtimi jos dar gerokai atsiliko nuo prieškrizinio laikotarpio apimčių. 2011 m. plane investicijoms buvo numatyta skirti žymiai didesnę sumą, tačiau didžioji dalis planuotų lėšų nebuvo panaudota, nes vėluojant Europos Sąjungos fondų lėšų gavimui nebuvo pradėti plane numatyti magistralinio dujotiekio Jurbarkas-Klaipėda statybos darbai. 2010 m. didžiausią investicijų dalį (120,8 mln. Lt) sudarė investicijos į Jauniūnų dujų kompresorių stoties statybą. Šis Lietuvos Nacionalinėje energetikos strategijoje numatytas objektas buvo didžiausia investicija gamtinių dujų sektoriuje nuo nepriklausomybės atgavimo.

Turtas

Turto vertė per 2011 m. sumažėjo 0,4% (11,0 mln. Lt) ir metų pabaigoje sudarė 2.698,6 mln. Lt. 2011 m. pabaigoje ilgalaikis turtas sudarė 85,9%, trumpalaikis – 14,1% viso Grupės turto.

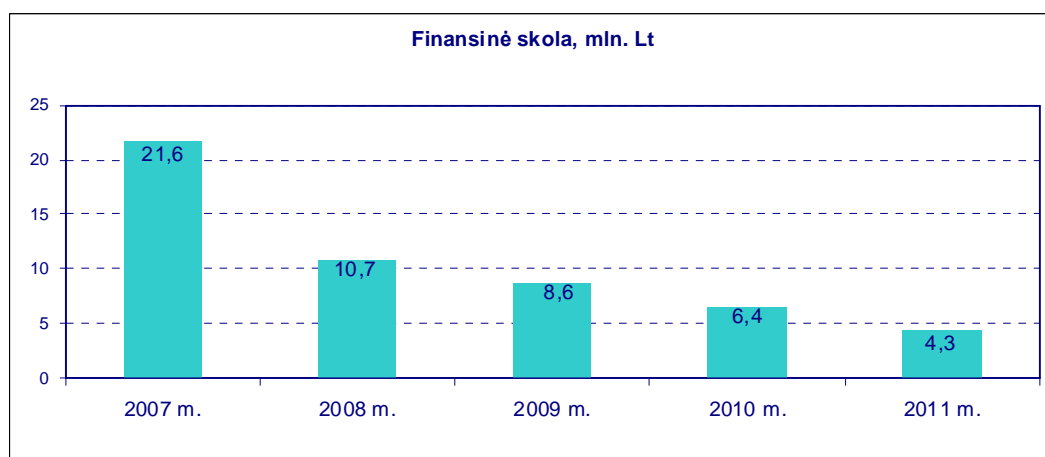
Ilgalaikis turtas per 2011 m. sumažėjo 2,1% (50,0 mln. Lt) dėl didesnio nei investicijos turto nusidėvėjimo. Trumpalaikio turto vertė išaugo 11,5% (39,1 mln. Lt) daugiausia dėl didesnės gamtinių dujų atsargų vertės išaugus dujų importo kainai ir padidinus dujų kiekį, saugomą Inčiukalnio dujų saugykloje, kaip to reikalauja norminiai aktai nenutrūkstamam gamtinių dujų tiekimui užtikrinti.

Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai

Grupės nuosavas kapitalas sumažėjo 1,2% (24,3 mln. Lt) dėl 2011 m. išmokėtų didesnių dividendų už 2010 m., palyginti su 2011 m. gautu grynuoju pelnu, ir 2011 m. pabaigoje sudarė 2.055,3 mln. Lt. Nuosavas kapitalas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 76,2% viso Grupės turto.

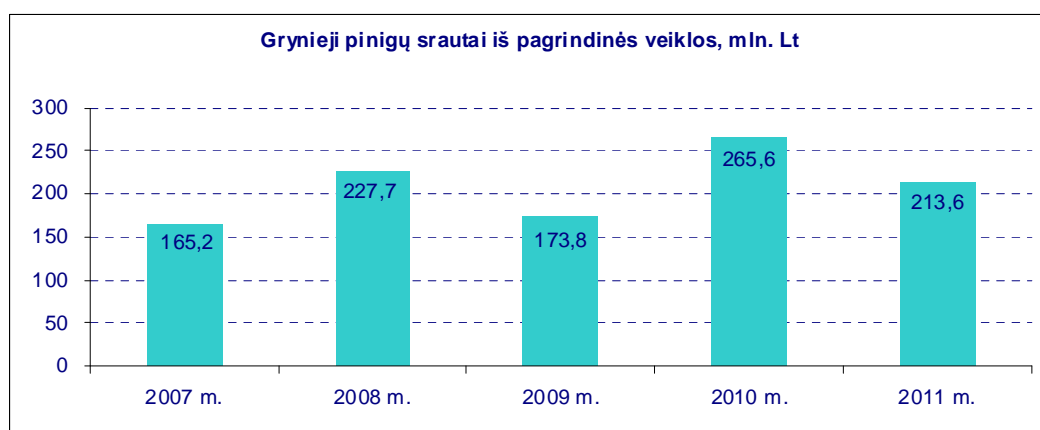
Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai padidėjo 2,1% (13,3 mln. Lt) ir metų pabaigoje sudarė 643,3 mln. Lt.

Grupės finansinė skola per 2011 m. sumažėjo 32,8% (2,1 mln. Lt) ir laikotarpio pabaigoje sudarė 4,3 mln. Lt.

Pinigų srautai

Grupės grynujų pinigų srautai iš pagrindinės veiklos sumažėjo 52,0 mln. Lt (19,6%) ir sudarė 213,6 mln. Lt.

Daugiau informacijos apie Grupės finansinius veiklos rezultatus atskleista 2011 m. konsoliduotosiose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose.

TYRIMŲ IR PLĖTROS VEIKLA

Bendrovės tyrimų ir plėtros veiklos tikslas – užtikrinti reikiamus gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo sistemų pajėgumus, ekonomišką ir saugų gamtinių dujų sistemų eksploatavimą, patikimą funkcionavimą, vartotojų poreikių tenkinimą, deramą jiems teikiamų paslaugų lygį, aplinkos apsaugą.

Atsižvelgiant į tai, atliekami vamzdynų diagnostikos, infrastruktūros techninės būklės, aplinkosauginiai, rinkos plėtros bei kitų Bendrovės vykdomų veiklų tyrimai.

Kartu su kaimyninės Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A. atlikta dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos verslo aplinkos analizė, kuri pateikė visapusę informaciją apie Lenkijos ir Baltijos šalių dujų rinkas bei jų aplinką. 2011 m. gruodį – 2012 m. sausį dujų įmonių valdybos priėmė sprendimą dėl šios jungties galimybių studijos (techninio, ekonominio ir aplinkosauginio įvertinimo) rengimo. Ši studija bus rengiama 2012 m. ir jos rezultatai bus pagrindas valdybų sprendimui dėl ilgalaikių jungties pajėgumų užsakymo („open season“) procedūros ir investicinio projekto įgyvendinimo.

Dujotiekių jungties verslo aplinkos analizei ir galimybių studijai parengti yra gauta ES finansinė parama pagal ES TEN-E programą. Skiriama ES finansinė parama sudaro 50% su analizės ir galimybių studijos rengimu susijusių sąnaudų, likusi dalis lygiomis dalis finansuojama LD ir GAZ-SYSTEM S.A. lėšomis.

Kartu su Latvijos dujų bendrove AS „Latvijas Gaze“ diagnostiniais zondais patikrinta Lietuvą ir Latviją jungiančio magistralinio dujotiekio Ryga-Panevėžys ir Panevėžys-Vilnius techninė būklė.

Atsižvelgiant į tyrimų rezultatus, vykdoma Bendrovės gamtinių dujų sistemų rekonstrukcija ir modernizavimas, rengiami ir įgyvendinami rinkos plėtros investiciniai projektai.

VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Planuojama, kad 2012 m. LD perdavimo sistema Lietuvos vartotojams bus transportuota apie 3,0 mlrd. m³ gamtinių dujų.

Per 2012 m. planuojama prijungti apie 1,9 tūkst. naujų vartotojų, tačiau šį skaičių gali pakoreguoti Lietuvos ekonominės situacijos pokyčiai. Planuojama, kad Bendrovės investicijos į naujų dujų sistemų statybą 2012 m. ženkliai didės lyginant su 2011 m., nes numatoma tęsti į Lietuvos Nacionalinės energetikos strategijos planą įtrauktą projektą – magistralinio dujotiekio Šakiai-Klaipėda atkarpos nuo Jurbarko iki Klaipėdos statybą. Numatoma, kad dujotiekio atkarpos nuo Jurbarko iki Klaipėdos vertė sudarys apie 168,5 mln. Lt. Šio projekto įgyvendinimas dalinai finansuojamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos lėšomis, numatomas gauti paramos dydis – 77,1 mln. Lt. Preliminari dujotiekio statybos pabaiga – 2013 m. pabaiga. Dujotiekio Šakiai-Klaipėda projektą Bendrovė pradėjo savo iniciatyva ir jau investavo apie 40 mln. litų savo lėšų. Pirmoji šio Lietuvai svarbaus magistralinio dujotiekio atkarpa iki Jurbarko miesto pastatyta dar 2007 m. ir ja gamtinės dujos tiekiamos dujų vartotojams. Šis projektas taip pat yra svarbus įgyvendinant ir į NES įtraukto projekto – SGD terminalo pajungimo galimybę.

Bendrovė ir toliau tęs pradėtus projektus, skirtus veiklos efektyvumo didinimui ir išlaidų optimizavimui.

BENDROVĖS VALDYMAS

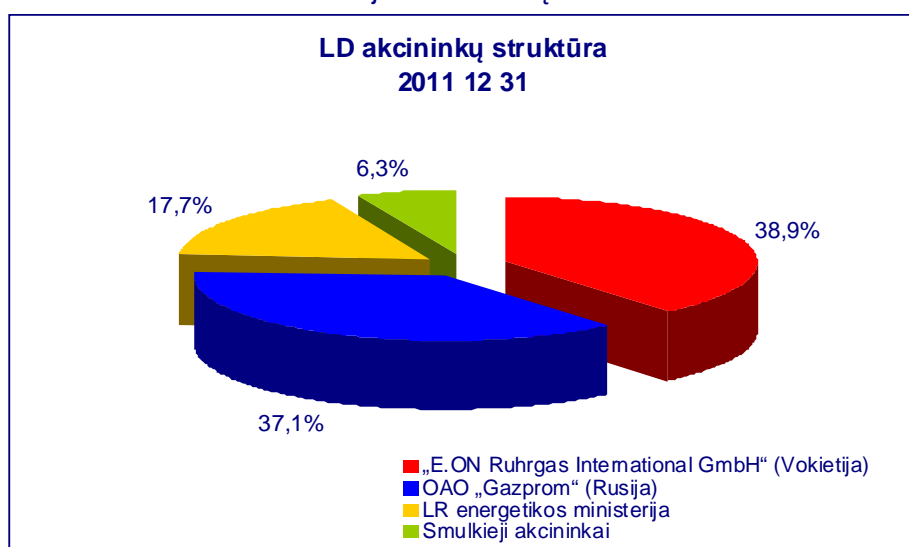
Informacija apie Valdymo kodekso laikymąsi

Bendrovė yra atskleidusi, kaip laikosi Valdymo kodekso nuostatų reikalavimų. Su visa informacija galima susipažinti Bendrovės interneto tinklalapyje www.dujos.lt bei Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt.

Akcininkai ir akcijos

AB „Lietuvos dujos“ įstatinis kapitalas susideda iš 469.068.254 paprastųjų vardinių 1 Lt nominalios vertės akcijų. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Per 2011 m. nei nominali 1 akcijos vertė, nei įstatinio kapitalo dydis, nei akcininkų struktūra nesikeitė.

AB „Lietuvos dujos“ akcijų suteikiamos turtinės ir neturtinės teisės yra vienodos. Pagal AB „Lietuvos dujos“ įstatus priimti sprendimus dėl naujų akcijų išleidimo ir savų akcijų supirkimo gali tik visuotinis AB „Lietuvos dujos“ akcininkų susirinkimas.

Akcininkas	Akcijų skaičius, vnt. / dalis įstatiniame kapitale, Lt
„E.ON Ruhrgas International GmbH“ (Vokietija)	182.534.384
ОАО „Газпром“ (Rusija)	173.847.696
LR energetikos ministerija	83.030.367
Smulkieji akcininkai	29.655.807
Iš viso:	469.068.254

„E. ON Ruhrgas International GmbH“ – valdymo bendrovė, kuri yra sudėtinė „E. ON AG“ dalis. „E. ON AG“ yra viena didžiausių pasaulyje elektros, dujų, komunalinių paslaugų bei atsinaujinančios energijos gamybos bendrovė.

ОАО „Газпром“ yra pasaulinė energetikos bendrovė vykdanči dujų ir kitų angliavandenilių mišinių geologinius tyrimus, gamybą, transportavimą, laikymą, perdirbimą ir pardavimą, taip pat elektros energijos ir šiluminės energijos gamybą ir tiekimą. ОАО „Газпром“ turi didžiausias pasaulyje patvirtintas gamtinių dujų atsargas.

LR Energetikos ministerija yra valstybės įstaiga, atliekanti įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas energetikos srities valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendinanti šioje srityje valstybės politiką.

AB „Lietuvos dujos“ savų akcijų nėra įsigijusi ir per 2011 m. jokių sandorių, susijusių su savų akcijų įsigijimu ar perleidimu, nesudarė.

2011 m. gruodžio 31 d. AB „Lietuvos dujos“ nuosavybės teise valdė 2.793 akcininkai, iš jų dauguma – smulkieji.

AB „Lietuvos dujos“ akcininkai – „E.ON Ruhrgas International GmbH“, OAO „Gazprom“ ir Lietuvos Respublika, kurios akcijas patikėjimo teise valdo LR Energetikos ministerija – kartu sudėjus valdo 93,7% AB „Lietuvos dujos“ akcijų ir turi lemiamą balsą priimant sprendimus visuotiniame akcininkų susirinkime. Tarp minėtų stambiųjų akcininkų yra sudaryta akcininkų sutartis, kurioje numatyti bendri akcininkų tikslai, susiję su AB „Lietuvos dujos“ veikla. Ši sutartis yra konfidenciali.

AB „Lietuvos dujos“ akcininkai – „E.ON Ruhrgas International GmbH“, OAO „Gazprom“ ir Lietuvos Respublika, kurios akcijas patikėjimo teise valdo LR Energetikos ministerija – neturi jokių apribojimų dėl akcijų paketo perleidimo, išskyrus tuos, kurie yra numatyti akcijų pirkimo – pardavimo (privatizavimo) sutartyse.

AB „Lietuvos dujos“ žiniomis, nėra jokių akcininkų tarpusavio susitarimų, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės, išskyrus tuos, kurie yra numatyti akcijų pirkimo – pardavimo (privatizavimo) ir akcininkų sutartyse.

Yra vienas reikšmingas susitarimas, kurio šalis yra Bendrovė ir kuris pasikeistų arba nutrūktų pasikeitus bendrovės kontrolei. Šis susitarimas yra konfidencialus.

Duomenys apie prekybą vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

AB „Lietuvos dujos“ akcijomis yra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, jos yra kotiruojamos vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Oficialiajame prekybos sąrašė.

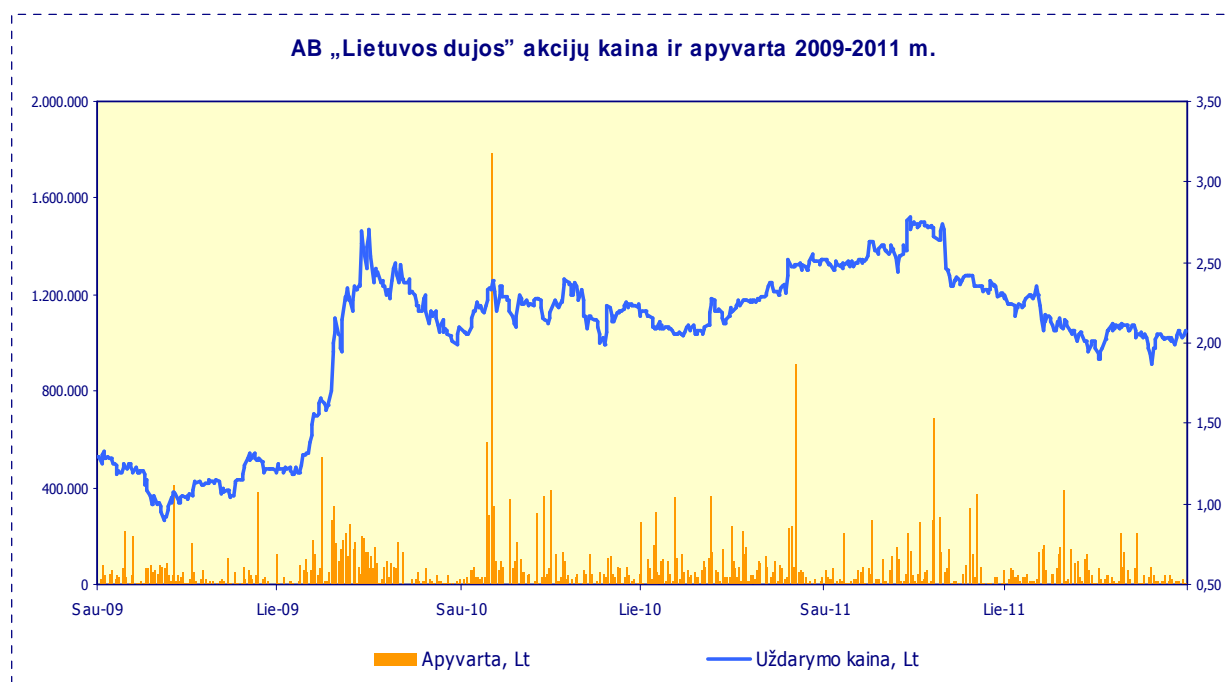
Pagrindiniai duomenys apie LD akcijas	
ISIN kodas	LT0000116220
Trumpinys	LDJ1L
Emisijos dydis (vnt.)	469.068.254

Prekybos AB „Lietuvos dujos“ akcijomis apyvarta per 2011 m. sudarė 11,7 mln. Lt (2010 m. – 17,8 mln. Lt), sudarytais sandoriais perleista 5.014.082 (2010 m. – 7.958.560) vienetai akcijų.

2011 m., po dviejų iš eilės augimo metų, visų trijų Baltijos šalių akcijų rinkos krito. Bendra Baltijos rinkos bendrovių kapitalizacija sumažėjo 24,0% (2010 m. didėjo 7,2%). NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių kapitalizacija per metus sumažėjo 25,6% (2010 m. didėjo 31,1%), o AB „Lietuvos dujos“ akcijų kaina krito 18,0% (2010 m. didėjo 20,0%). 2011 m. gruodžio 31 d. AB „Lietuvos dujos“ kapitalizacija sudarė 9,0% visų vertybinių popierių biržoje NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių kapitalizacijos (2010 m. gruodžio 31 d. – 8,1%).

Akcijų kainos dinamika NASDAQ OMX Vilnius 2009-2011 m.

	Laikotarpis		
	2011 m.	2010 m.	2009 m.
Didžiausia akcijos kaina, Lt	2,828	2,555	2,770
Mažiausia akcijos kaina, Lt	1,730	1,970	0,890
Svertinė vidutinė akcijos kaina, Lt	2,336	2,232	1,550
Akcijos kaina laikotarpio pabaigai, Lt	2,068	2,521	2,100
Kapitalizacija laikotarpio pabaigai, mln. Lt	970,1	1.182,3	985,0

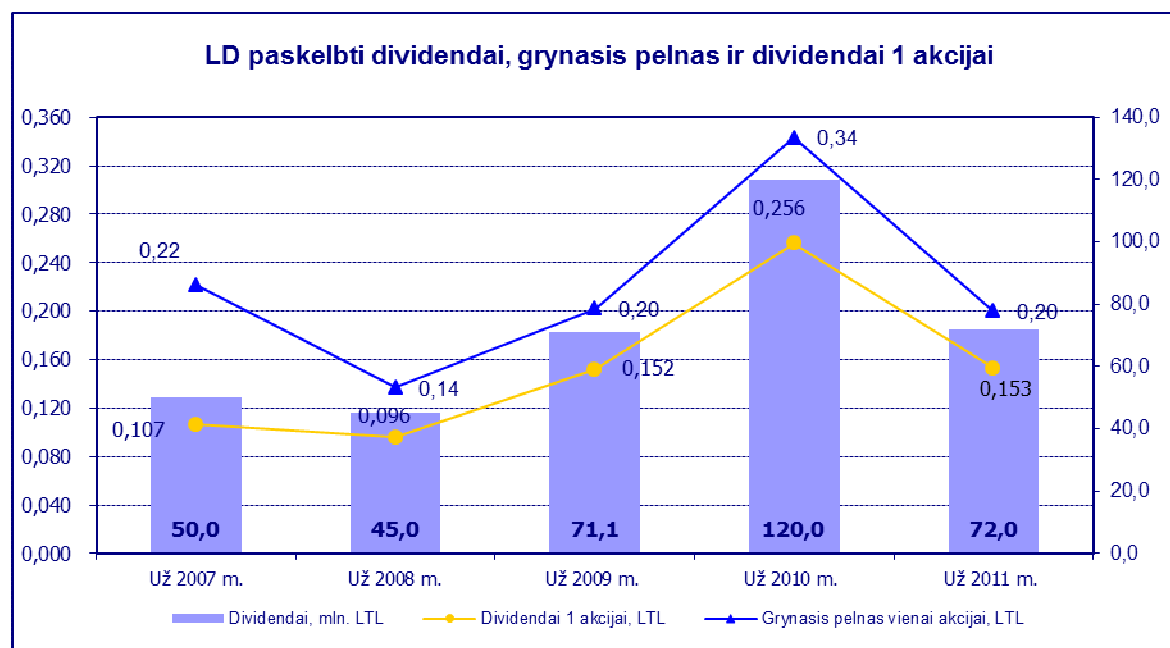

OMX Vilnius indeksas – tai akcijų kainos gražos indeksas, kurį sudaro visos Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame ir Papildomajame sąraše kotiruojamų bendrovių akcijų kainos. Į šį indeksą neįtraukiamos tų bendrovių akcijų kainos, kuriose vienas akcininkas valdo 90% ir daugiau išleistų akcijų. Indeksas atspindi Vilniaus vertybinių popierių rinkos einamąją padėtį ir jos pokyčius.

Dividendai

Pastaraisiais metais AB „Lietuvos dujos“ laikosi nuoseklios dividendų mokėjimo politikos ir dalį uždirbto pelno skiria dividendams išmokėti. Už 2011 m. dividendams paskirta 72,0 mln. Lt arba 15,3 ct už 1 akciją (už 2010 m. buvo išmokėta 120,0 mln. Lt arba 25,6 ct už 1 akciją).

Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

2011 m. AB „Lietuvos dujos“ išleistų vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusias paslaugas teikė AB FMĮ Finasta. Su minėta bendrove sutartis buvo sudaryta 2003 m. lapkričio 26 d.

AB FMĮ Finasta rekvizitai	
Įmonės kodas	122570630
Licenzijos kategorija	B
Finansų maklerio įmonės licenzijos Nr.	B087 (2003-03-28 išdavė LR Vertybinių popierių komisija su vėlesniais pakeitimais)
Buveinės adresas	Maironio g. 11, Vilnius Lietuva
Telefonas	+370 5 278 6833, +370 5 278 6844, trumpasis 1813
El. paštas	info@finasta.lt
Interneto tinklalapis	www.finasta.lt

Valdymo struktūra

Bendrovė yra vertikalčiai integruota įmonė. Ji savo veikloje vadovaujasi Akcinių bendrovių įstatymu, Vertybinių popierių įstatymu, Bendrovės įstatais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais. Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, akcininkų teisės, jų įgyvendinimas yra apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

Nuo 2008 m. sausio 1 d. Bendrovėje yra įgyvendintas funkcinis transportavimo ir tiekimo veiklų atskyrimas.

Lietuvos regionuose veikia penki Bendrovės gamtinių dujų skirstymo filialai – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio.

Įstatuose numatyta, kad įstatai gali būti keičiami visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu 2/3 visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų balsų dauguma.

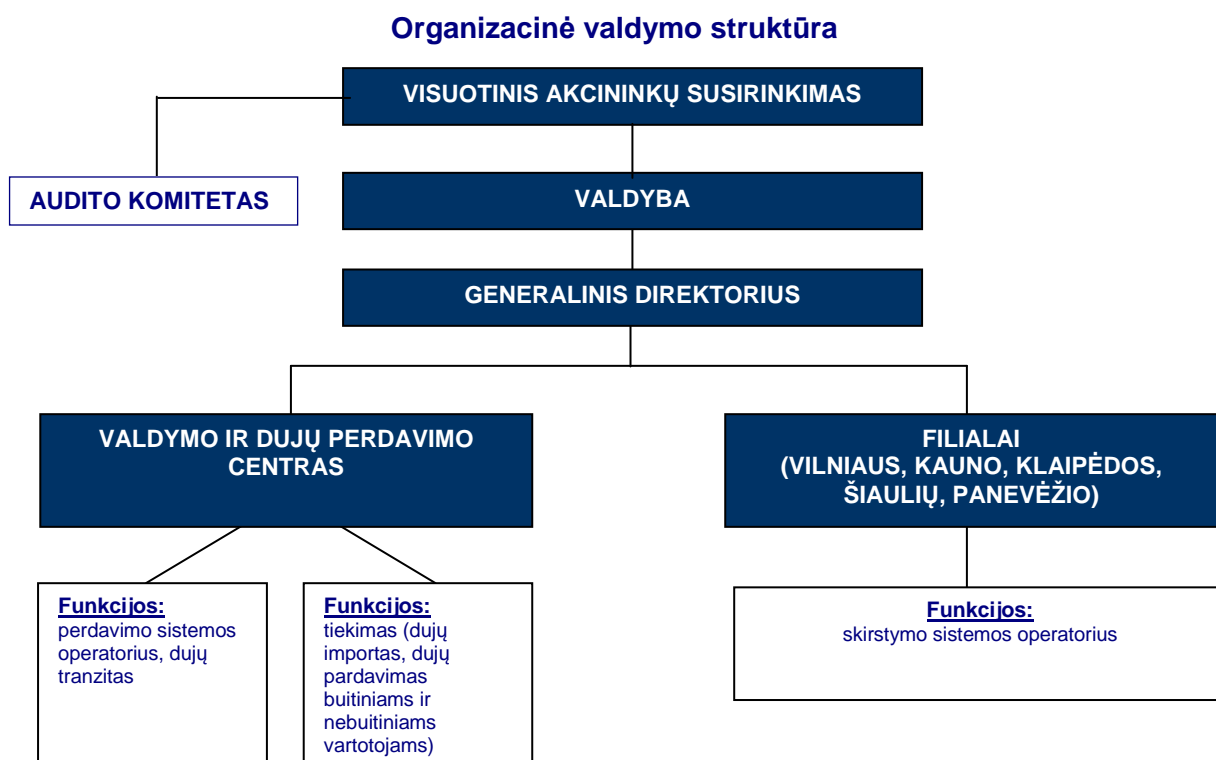
Įstatuose numatyti šie valdymo organai:

- valdyba,
- Bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Įstatuose numatyta, kad Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai, renkami trejų metų laikotarpiui Akcinių bendrovių įstatymo numatyta tvarka. Valdybos nariai renka valdybos

pirmininką. Valdybos pirmininkas ir jo pavaduotojas rotacijos principu renkami dvejų metų laikotarpiui. Valdybos nariai gali būti perrenkami kitai kadencijai. Valdybos narių įgaliojimai bei vadovo veiklos sritys yra apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose, išimčių dėl valdybos narių įgaliojimų ir vadovo veiklos sričių, apie kurias reikėtų informuoti papildomai, nėra.

Vadovaujantis Audito įstatymu, nuo 2009 m. Bendrovėje veikia Audito komitetas. Audito komiteto įgaliojimai ir pareigos apibrėžtos šio Bendrovės priežiūros organo sudarymo ir veiklos nuostatuose bei atitinka teisės aktų reikalavimus. Audito komiteto kadencija yra lygi valdybos, pasiūliusios Audito komiteto narius, kadencijai. Pagrindinės Audito komiteto funkcijos – Bendrovės taikomų apskaitos metodų tinkamumo analizė, išorės audito įmonės nepriklausomumo bei audito proceso stebėjimas, vidaus kontrolės, vidaus audito bei rizikos valdymo sistemų veiksmingumo analizė.

Valdybos sudėtis nuo 2010 m. balandžio 23 d. iki 2011 m. balandžio 20 d.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Kadencijos pradžia, pabaiga
Valdybos nariai:			
1.	Dr. Valery Golubev	Valdybos pirmininkas*	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
2.	Dr. Peter Frankenberg	Valdybos pirmininko pavaduotojas*	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
3.	Uwe Fip	Valdybos narys	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
4.	Kirill Seleznev	Valdybos narys	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
5.	Romas Švedas	Valdybos narys	2010 m. balandis – 2013 m. balandis

* Valdybos pirmininkas ir jo pavaduotojas rotacijos principu renkami dvejų metų laikotarpiui.

Valdybos sudėtis nuo 2011 m. balandžio 20 d.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Kadencijos pradžia, pabaiga
Valdybos nariai:			
1.	Dr. Peter Frankenberg	Valdybos pirmininkas*	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
2.	Dr. Valery Golubev	Valdybos pirmininko pavaduotojas*	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
3.	Uwe Fip	Valdybos narys	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
4.	Kirill Seleznev	Valdybos narys	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
5.	Romas Švedas**	Valdybos narys	2010 m. balandis – 2011 m. spalio
6.	Kęstutis Žilėnas***	Valdybos narys	2011 m. gruodis – 2013 m. balandis

* Valdybos pirmininkas ir jo pavaduotojas rotacijos principu renkami dvejų metų laikotarpiui.

** Atsistatydino nuo 2011 m. spalio 11 d.

*** Išrinktas nuo 2011 m. gruodžio 9 d.

Valdybos nariams 2011 m. tantjemų išmokėta 540 tūkst. Lt, vidutiniškai vienam valdybos nariui – 108 tūkst. Lt.

Audito komiteto kadencijos pradžios ir pabaigos duomenys

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Darbovietė	Kadencijos pradžia, pabaiga
Audito komitetas:				
1.	Juozas Kabašinskas	Nepriklausomas narys	UAB „JK GĖRIMŲ NAMAI“, UAB „JKP Namai“, J.Kabašinsko konsultacinė firma	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
2.	Agnė Žičiūtė	Narė	AB „Lietuvos dujos“	2010 m. balandis – 2013 m. balandis

Administracijos vadovybės kadencijos pradžios ir pabaigos duomenys

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Kadencijos pradžia, pabaiga
Administracijos vadovybė:			
1.	Viktoras Valentukevičius	Generalinis direktorius	Nuo 2002 m. birželio 28 d. 2010 m. balandis – 2013 m. balandis*
2.	Dr. Joachim Hockertz	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – komercijos direktorius	Nuo 2002 m. liepos 1 d.
3.	Jonas Janiulionis	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – technikos direktorius	Nuo 2002 m. rugsėjo 13 d.
4.	Vladimir Obukhov	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – dujų pirkimo direktorius	Nuo 2004 m. gegužės 3 d.
5.	Giedrė Glinskienė	Generalinio direktoriaus pavaduotoja – vyriausioji finansininkė	(2004 m. sausio 1 d. – 2008 m. sausio 1 d. – vyriausioji finansininkė) Nuo 2008 m. sausio 1 d.

* Ji paskyrusios valdybos kadencijos laikotarpiui

Bendrovės administracijos vadovybei 2011 m. išmokos sudarė 2.380,8 tūkst. Lt, vidutiniškai vienam administracijos vadovybės darbuotojui – 476,2 tūkst. Lt.

Valdymo organų narių dalyvavimas įstatiniame kapitale

Vardas, pavardė	Pareigos	Dalyvavimas emitento kapitale	
		Turima įstatinio kapitalo dalis, %	Turima balsų dalis, %
Valdyba (2011 m. gruodžio 31 d. duomenys)			
Dr. Peter Frankenberg	Valdybos pirmininkas	–	–
Dr. Valery Golubev	Valdybos pirmininko pavaduotojas	–	–
Uwe Fip	Valdybos narys	–	–
Kirill Seleznev	Valdybos narys	–	–
Romas Švedas*	Valdybos narys	–	–
Kęstutis Žilėnas**	Valdybos narys	–	–
Audito komitetas (2011 m. gruodžio 31 d. duomenys)			
Juozas Kabašinskas	Nepriklausomas narys	–	–
Agnė Žičiūtė	Narė	0,000	0,000
Administracijos vadovybė (2011 m. gruodžio 31 d. duomenys)			
Viktoras Valentukevičius	Bendrovės vadovas – generalinis direktorius	0,013	0,013
Dr. Joachim Hockertz	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – komercijos direktorius	–	–
Jonas Janiulionis	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – technikos direktorius	0,001	0,001
Vladimir Obukhov	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – dujų pirkimo direktorius	–	–
Giedrė Glinskienė	Generalinio direktoriaus pavaduotoja – vyriausioji finansininkė	–	–

* Atsistatydino nuo 2011 m. spalio 11 d.

** Išrinktas nuo 2011 m. gruodžio 9 d.

Dukterinė įmonė

AB „Lietuvos dujos“ valdo vieną 100% priklausančią dukterinę bendrovę – UAB „Palangos perlas“. Pagrindinės šios įmonės veiklos sritys: viešbučių ir kitos apgyvendinimo bei maitinimo paslaugos, seminarų ir konferencijų organizavimas.

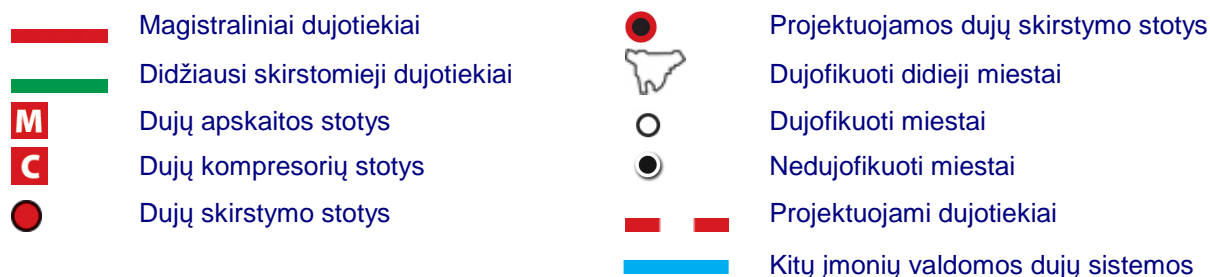
Pagrindiniai dukterinės bendrovės duomenys	
Teisinė – organizacinė forma (įmonės rūšis)	uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1998 m. sausio 19 d., VĮ Registrų centras
Įmonės kodas	152681177
Buveinės adresas	Gintaro g. 36, Palanga, Lietuva
Telefonas	+370 460 52441
Faksas	+370 460 48250
El. paštas	info@zydrojiliepsna.lt
Interneto tinklalapis	www.zydrojiliepsna.lt

UAB „Palangos perlas“ įstatinis kapitalas per 2011 m. nepakito, jį sudaro 9.703.763 paprastosios vardinės 1 Lt nominaliosios vertės akcijos. Per 2011 m. įmonė patyrė 0,2 mln. Lt nuostolį (2010 m. patikslintas nuostolis – 1,5 mln. Lt). Vidutinis darbuotojų skaičius 2011 m. sudarė 23 (2010 m. – 23).

Susijusių šalių sandoriai

Informacija yra pateikta 2011 m. konsoliduotosiose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose.

Bendrovės gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo sistema

Pagrindinė Bendrovės vykdoma veikla:

- **gamtinių dujų perdavimas** – gamtinių dujų transportavimas, išskyrus tiekimą, sistema, kurią daugiausia sudaro aukšto slėgio vamzdynai, išskyrus gavybos tinklą ir aukšto slėgio vamzdynų dalį, daugiausiai naudojamą paskirstyti gamtines dujas vietoje, siekiant pristatyti jas gamtinių dujų vartotojams.

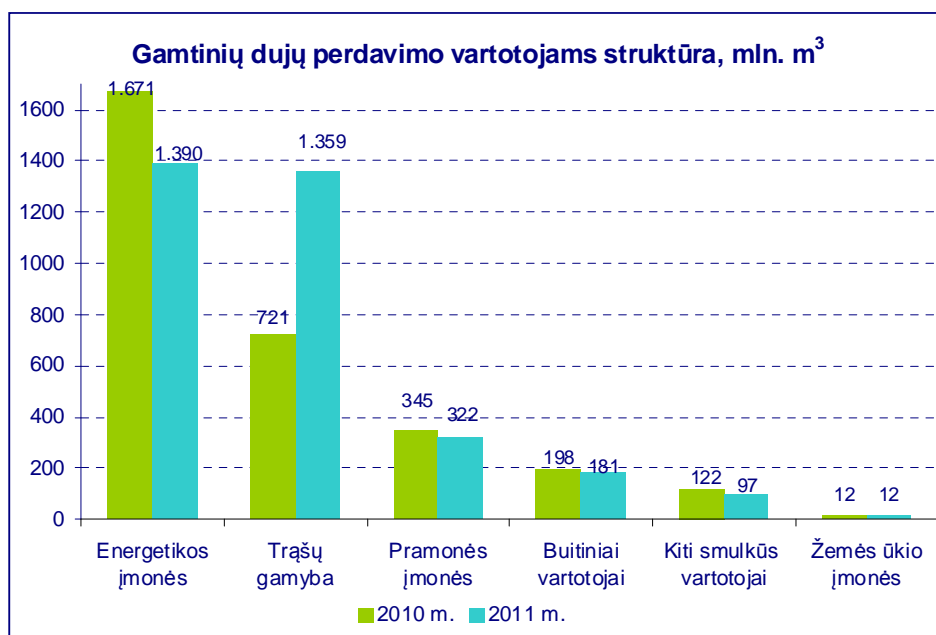
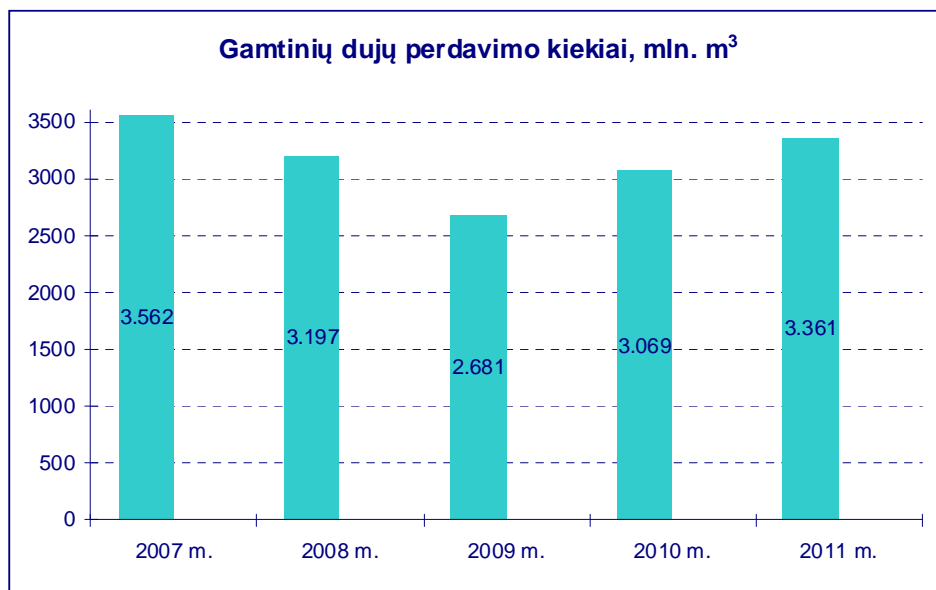
- **gamtinių dujų skirstymas** – gamtinių dujų transportavimas skirstomuoju dujotiekiu, siekiant jas pristatyti gamtinių dujų vartotojams, išskyrus tiekimą.

- **gamtinių dujų tiekimas** – dujų pardavimas ir (ar) perpardavimas vartotojams bei jų tiekimas į gamtinių dujų sistemą.

Magistraliniai dujotiekiai	Skirstomieji dujotiekiai	Dujų skirstymo stotys	Dujų apskaitos stotys	Dujų kompresorių stotys
1,9 tūkst. km	8,1 tūkst. km	65	3	2

GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

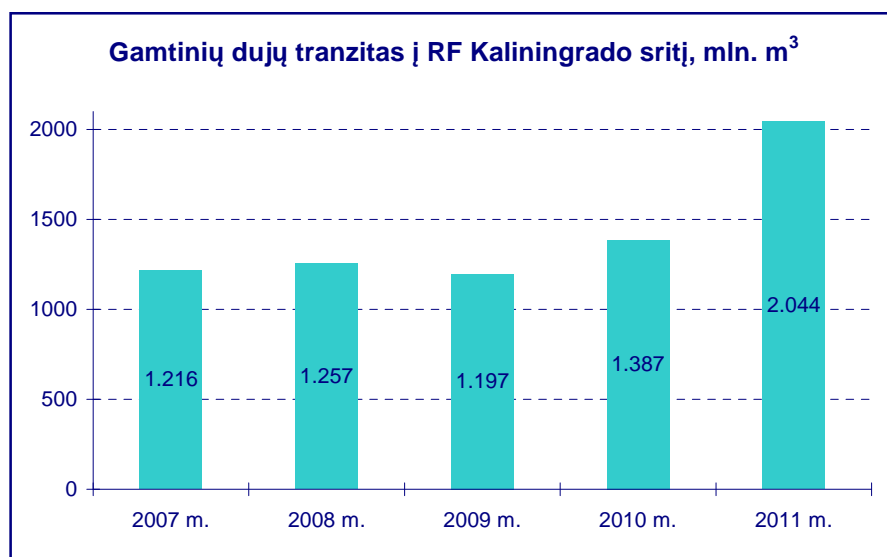
2011 m. gamtinių dujų perdavimo sistema Lietuvos vartotojams transportuota 3.360,9 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su 2010 m., perduotas gamtinių dujų kiekis padidėjo 9,5%. Perduoto dujų kiekio didėjimą lėmė AB „Achema“ trašų gamybai suvartoti didesni dujų kiekiai.

Tranzitas

Tranzitu į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį 2011 m. transportuota 2.043,6 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su 2010 m., tranzito apimtys išaugo 47,3%.

Tranzito veiklos turtas ir sąnaudos, vadovaujantis teisės aktais, nuo reguliuojamos perdavimo veiklos atskirti nuo 2005 m. Tranzito veikla neįtakoja gamtinių dujų perdavimo kainų Lietuvos vartotojams.

Investicijos į perdavimo sistemą

2011 m. į naujų dujų perdavimo sistemų statybą ir plėtrą investuota 0,2 mln. Lt, 2010 m. šios investicijos buvo 121,1 mln. Lt. 2010 m. didžiausią investicijų dalį (120,8 mln. Lt) sudarė investicijos į Jauniūnų dujų kompresorių stoties statybą.

Investicijos į perdavimo sistemos rekonstrukciją siekia 29,4 mln. Lt, 2010 m. – 27,7 mln. Lt.

Siekiant skatinti Baltijos šalių vidaus dujų rinkų plėtrą, didinti dujų jungties tarp Lietuvos ir Latvijos pralaidumą, 2009 m. ketvirtąjį ketvirtį pradėtas vykdyti bendras Lietuvos ir Latvijos projektas, kurio įgyvendinimui patvirtintas 50% ES finansavimas. Projektą planuojama užbaigti 2013 m. Siekiant padidinti perdavimo sistemos patikimumą ir saugumą, panaudojant ES lėšas buvo atlikti šie pagrindiniai darbai:

- Ukmergės, Gegužinės ir Pasvalio dujų skirstymo stočių bei Kiemėnų dujų apskaitos stoties prijungimas prie antrųjų dujotiekių gijų;
- dujotiekyje Ivacevičiai-Vilnius-Ryga pakeisti 7 čiaupų mazgai;
- pradėta rekonstruoti katodinės apsaugos sistema;
- Panevėžio dujų kompresorių stotyje buvo tęsiami dujų kompresorių oro padavimo sistemos modernizavimo darbai, technologinių parametrų kontrolės sistemos ir uždarymo įtaisų technologinių čiaupų aikštelėje modernizavimo darbai.

Bendrovė taip pat vykdė kitus pagrindinius darbus:

- buvo tęsiama dujų skirstymo stočių rekonstrukcija pagal numatytą planą. 2011 m. rekonstruotos Elektrėnų, Pajiešmenų DSS ir pradėtos rekonstruoti Girininkų, Alksnupių bei Raguvo DSS. Šiuo metu iš 65 dujų skirstymo stočių 55 stotys yra naujos arba iš esmės atnaujintos;
- įrengtos 3 čiaupų nuotolinio valdymo priemonės (SCADA);
- įsigyta dujotiekių pritaikymo vidaus diagnostikai reikalinga pagrindinė įranga bei medžiagos;
- atlikti dujotiekio Vilnius-Kaliningradas vamzdyno pritaikymo vidaus diagnostikai darbai;
- atlikti numatyti dujotiekių katodinės apsaugos sistemos įrenginių rekonstrukcijos darbai;
- atlikti telemetrijos, SCADA ir ryšių sistemų bei matavimo priemonių atnaujinimo darbai.

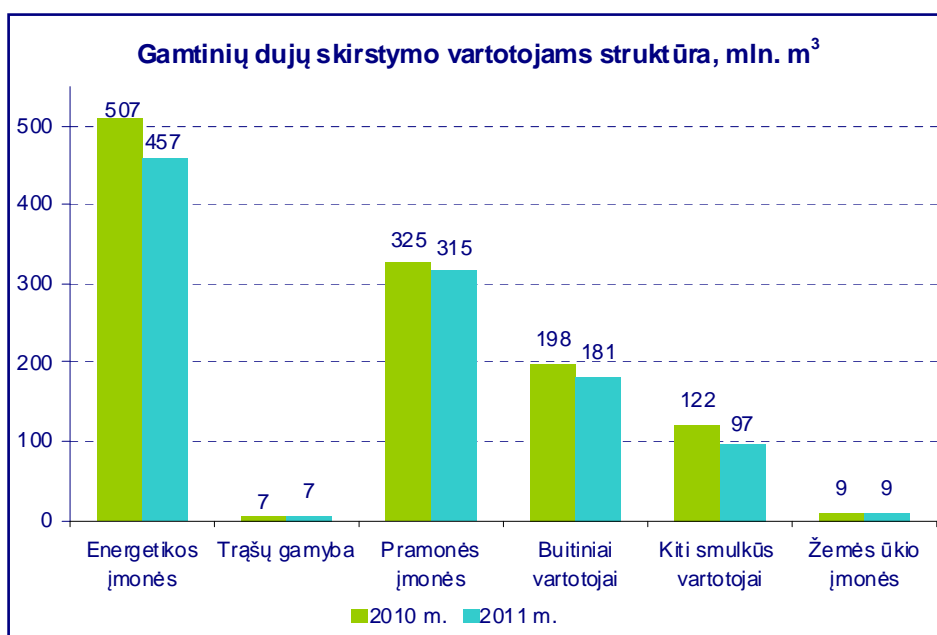
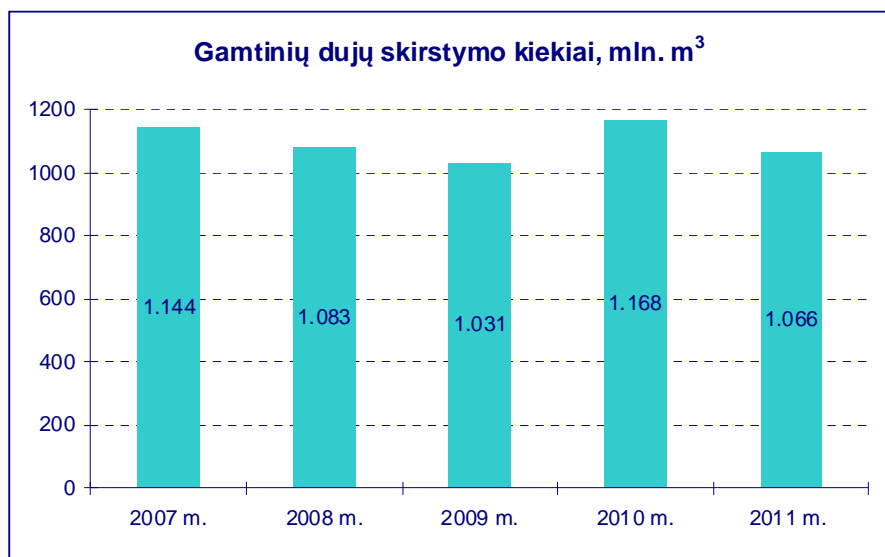
Perdavimo sistemos eksploatavimas

Siekiant užtikrinti magistralinių dujotiekių darbo patikimumą, efektyvumą ir saugumą, buvo vykdomi suplanuoti remonto bei techninės priežiūros darbai magistralinių dujotiekių saugumui ir patikimumui užtikrinti.

Kartu su AS „Latvijas Gaze“ atlikti dujotiekių Ryga-Panevėžys ir Panevėžys-Vilnius valymo ir vidaus diagnostikos darbai. Nustatyti pavojingi defektai operatyviai pašalinti atlikus dujotiekių avarinius - atstatomuosius remonto darbus.

GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

2011 m. Bendrovė skirstomaisiais dujotiekiais transportavo 1.066,1 mln. m³ gamtinių dujų – 8,7% mažiau negu 2010 m.

Investicijos į skirstymo sistemą

2011 m. į naujų dujų skirstymo sistemų statybą investuota 12,2 mln. Lt, 2010 m. – 8,3 mln. Lt, pastatyta 60,6 km skirstomųjų dujotiekių. Iš viso 2011 m. buvo prijungta 1,9 tūkst. (2010 m. – 1,5 tūkst.) naujų vartotojų.

2011 m. investicijos į skirstymo sistemos rekonstrukciją sudarė 7,7 mln. Lt, 2010 m. buvo investuota 6,7 mln. Lt. Daugiausia investuota (3,1 mln. Lt) į vamzdynų rekonstrukciją, rekonstruota 7,6 km dujotiekių, iš jų 1,1 km įveriant polietilenuosius dujotiekius į plieninius.

Dujų reguliavimo punktų rekonstrukcijai panaudota 2,4 mln. Lt. Technologinė įranga atnaujinta 9 stacionariuose, 15 spintinių dujų reguliavimo punktų, o 17 stacionarių dujų reguliavimo punktų pakeisti į spintinius.

Taip pat buvo atliekami apsaugos nuo korozijos, telemetrijos, SCADA ir ryšių sistemų įrengimo bei matavimo priemonių atnaujinimo darbai, kuriems panaudota apie 2,2 mln. Lt.

Pagal 2011 m. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu patvirtintą tvarką buvo tęsiamas vietinių gamtinių dujų bendrojo naudojimo sistemų, priklausančių kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, išpirkimas. Išpirkta 16 gamtinių dujų bendrojo naudojimo sistemų, kurių bendras ilgis 17,5 km. Jau yra išpirkta 362,8 km dujotiekių.

Skirstymo sistemos eksploatavimas

Bendrovė eksploatuoja 8,1 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių. Bendrovė, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais ir vykdydama dujų skirstymo sistemos operatoriaus funkcijas, užtikrina tinkamą dujų sistemų techninę priežiūrą ir teikiamų skirstymo paslaugų kokybę.

Techninės priežiūros metu rasti trūkumai šalinami nedelsiant arba įtraukiami į formuojamą dujų skirstymo sistemų remonto programą, kuria vadovaujantis tvarkoma dujų sistema.

Remiantis sukauptais techniniais duomenimis bei įrenginių būklės vertinimo kriterijais, nustatomi didžiausią riziką keliančių skirstymo sistemos elementai, vykdomas jų remontas ir keitimas pagal sudarytą remonto programą.

2011 m. Bendrovė, skyrė didelį dėmesį modernesnės įrangos ir priemonių, naudojamų skirstymo sistemų eksploatavimo procesuose, įsigijimui ir darbuotojų profesiniam pasiruošimui darbi su jais. 2011 m. Bendrovė užtikrino saugų ir patikimą skirstymo sistemos darbą.

GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

2011 m. LD gamtines dujas pirko iš OAO „Gazprom“ pagal ilgalaikę (iki 2015 m.) gamtinių dujų tiekimo sutartį.

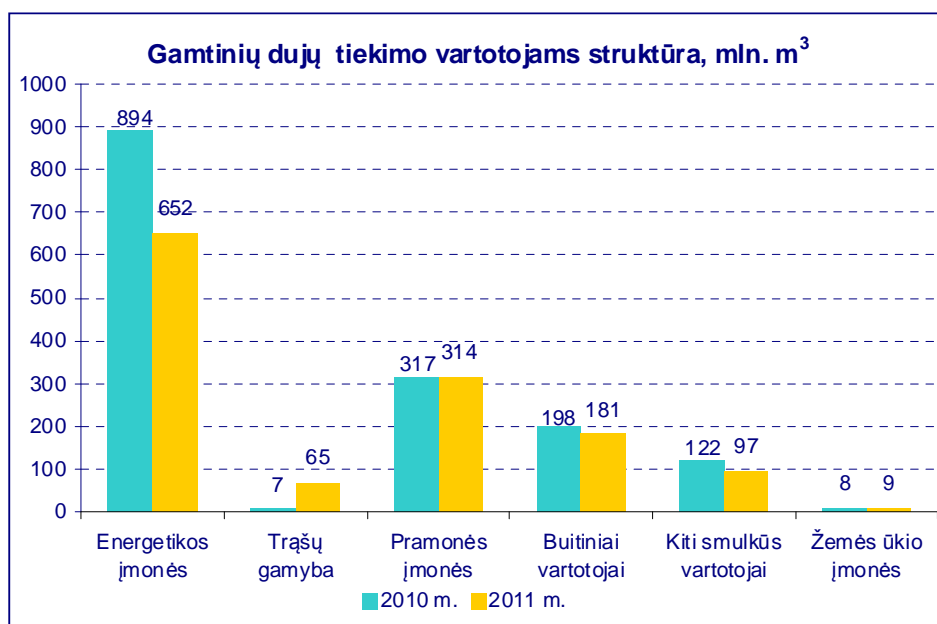
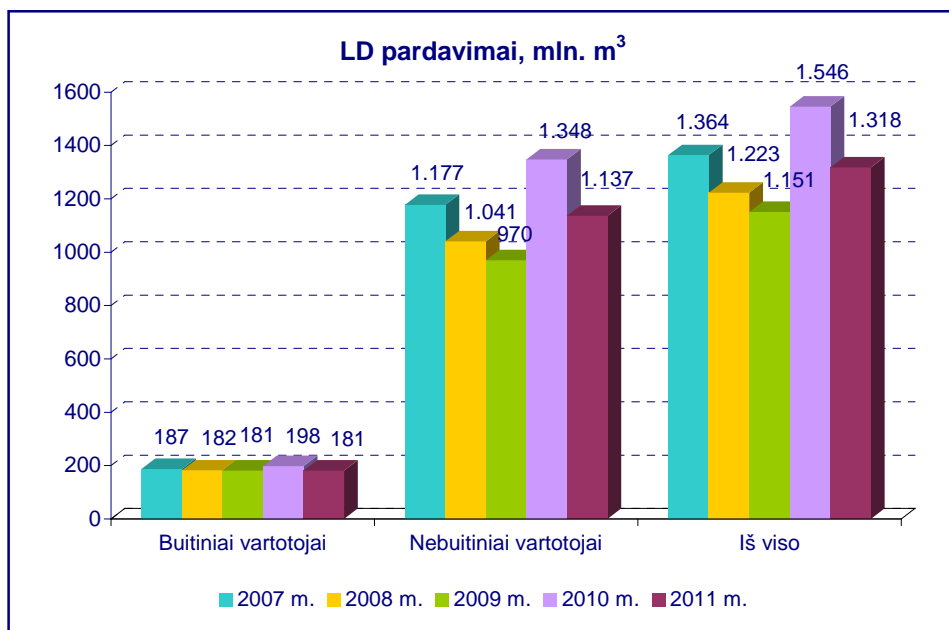
Bendrovė, vykdydama LR Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 163 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių aprašo patvirtinimo“ reikalavimus, Inčiukalnio požeminėje dujų saugykloje (Latvijos Respublika) nuo 2008 m. saugo teisės aktais nustatytą gamtinių dujų kiekį buitiniams vartotojams. Šis sukauptas dujų kiekis avarijų ar ekstremalių situacijų atveju 2011 m. būtų užtikrinęs nepertraukiamą dujų tiekimą buitiniams vartotojams ne mažiau kaip 40 dienų.

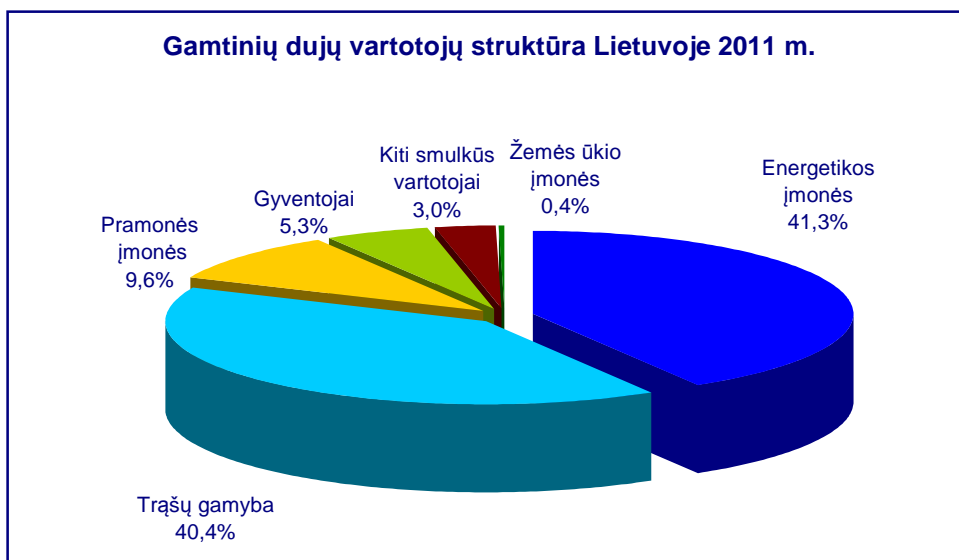
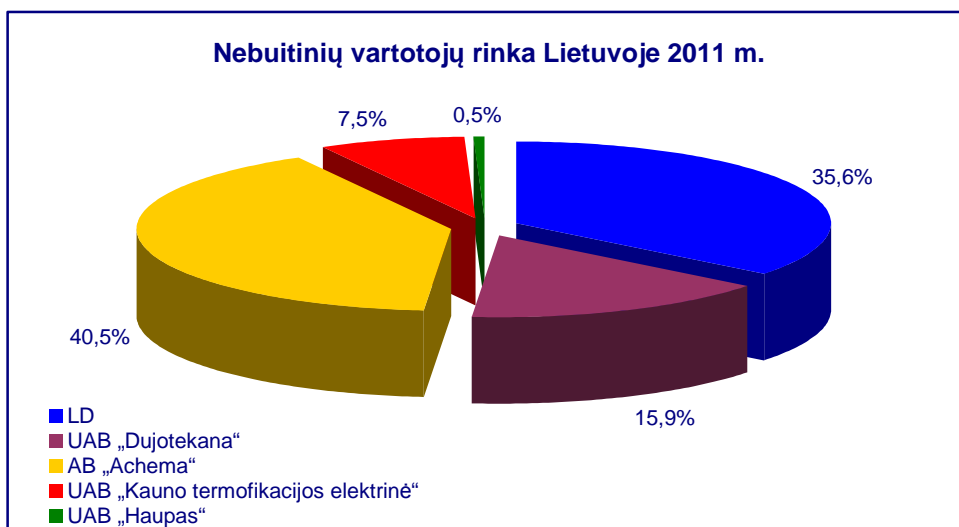
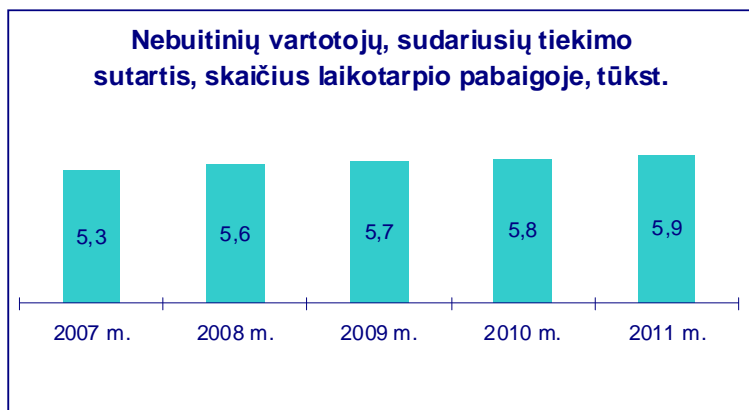
Vartotojai

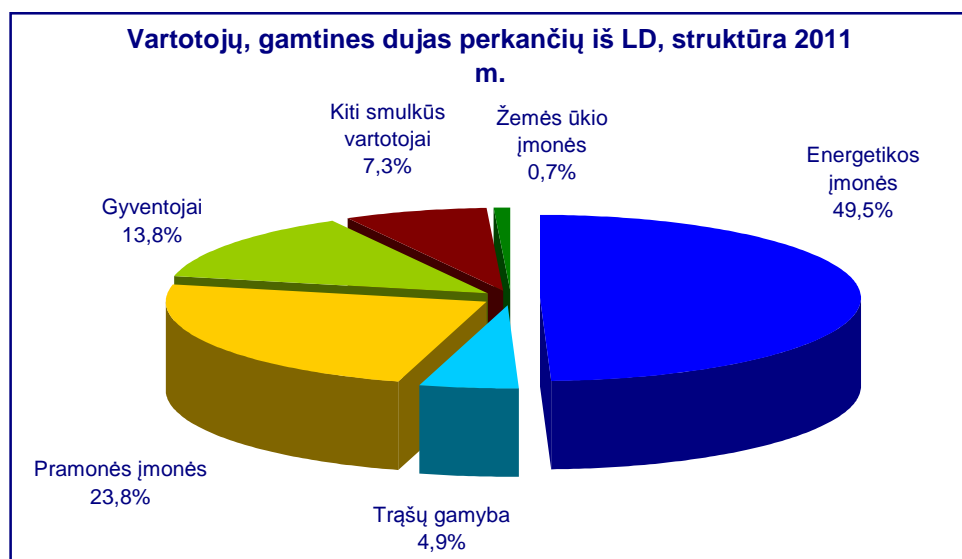
Gamtinių dujų vartotojai skirstomi į buitinius (fiziniai asmenys, perkantys dujas asmeniniams, savo šeimos ar namų ūkio poreikiams) ir nebutinius. Nuo 2007 m. liepos 1 d. visi gamtinių dujų vartotojai tapo laisvaisiais vartotojais ir turi teisę laisvai pasirinkti tiekimo įmonę, tačiau beveik 100% buitinių vartotojų tiekėju yra pasirinkę LD. Nebutinių vartotojų rinkoje LD užimama dalis sudarė 35,6%.

2011 m. LD patiekė vartotojams 1.317,8 mln. m³ gamtinių dujų, arba 14,8% mažiau nei 2010 m., kai patiekta 1.546,0 mln. m³ gamtinių dujų. 2011 m. Lietuvos energija, AB ženkliai mažiau (44,3%) suvartojo gamtinių dujų elektros energijos gamybai. Nebutiniams vartotojams patiekta 1.136,5 mln. m³, buitiniams vartotojams – 181,3 mln. m³ gamtinių dujų.

2011 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Bendrovė pardavė gamtines dujas 554 tūkst. nebutinių ir buitinių vartotojų.

Klientų aptarnavimas

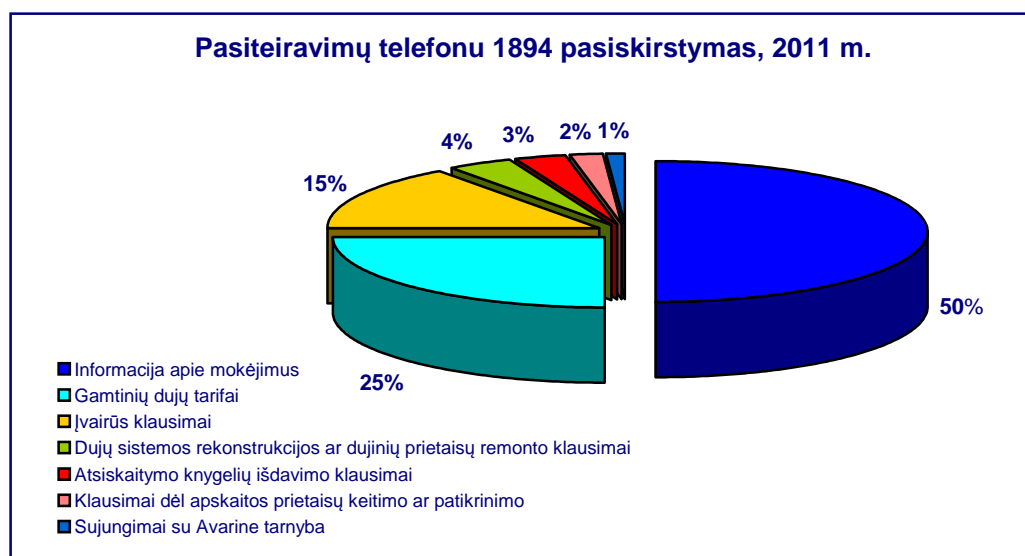
Tobulinant Bendrovės klientų aptarnavimo procesus, 2011 m. Bendrovėje buvo tęsiami ir pradėti nauji darbai klientų aptarnavimo srityje:

- 2011 m. pagrindiniai AB „Lietuvos dujos“ tikslai buvo klientų aptarnavimo kokybės ir klientų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis didinimas. Bendrovės darbuotojai aptarnavo klientus visoje Lietuvoje beveik 570 tūkst. kartų.
- Vykdamą tęstinę darbuotojų kvalifikacijos kėlimo programą, 2011 m. ir toliau buvo vykdomi klientų aptarnavimo mokymai darbuotojams, tiesiogiai aptarnaujantiems klientus.
- Klientų patogumui 2011 m. Bendrovė pasirašė sutartis dėl įmokų už gamtines dujas surinkimo su naujais partneriais – UAB „Kauno spauda“, UAB „Mažeikių butų ūkis“ ir UAB „Sollo“. Pastarasis partneris suteikia galimybę už dujas atsiskaityti PC MAXIMA kasose. Šiuo metu AB „Lietuvos dujos“ yra sudariusi sutartis su 23 skirtingais įmokų surinkimo paslaugą teikiančiais partneriais.
- 2011 m. rudenį antrus metus iš eilės buvo vykdoma akcija „Įvertink mūsų aptarnavimą“. Pagrindinis akcijos tikslas – įvertinti Bendrovės klientų aptarnavimo kokybę ir klientų pasitenkinimą aptarnavimu bei paklausti klientų nuomonės ką aptarnavimo procesuose galima būtų pagerinti bei pasiūlyti naujo. Gauti rezultatai parodė, kad vartotojai, kaip ir praėjusiais metais Bendrovės aptarnavimą vertina aukštais balais – tokią nuomonę išreiškė didžioji dalis respondentų (daugiau kaip 93% visų apklaustųjų). Klientai aptarnavimo kokybę 2011 m. vertino šiek tiek geriau nei 2010 m.
- 2011 m. Bendrovėje pradėtas pilotinis projektas, kurio tikslas įdiegti nuotolinio rodmenų nuskaitymo prietaisus daliai buitinių klientų, šį projektą planuojama užbaigti 2012 m.
- Daugiau kaip 80% Bendrovės nebutinių vartotojų 2011 m. naudojo galimybę sąskaitas gauti elektroniniu būdu, naudojantis sistema „E-Pay“.
- Per 2011 m. buvo prijungta 1,9 tūkst. naujų gamtinių dujų vartotojų.

Aptarnavimas telefonu 1894

- 2011 m. klientų aptarnavimo telefonu 1894 Bendrovės klientai kreipėsi daugiau kaip 150 tūkst. kartų.

- Pirmo kontakto metu visa reikalinga informacija buvo suteikta net 96% visų besikreipusiųjų telefonu 1894. Likusiai daliai klientų informacija buvo suteikta arba tą pačią arba artimiausią darbo dieną perduodant kliento paklausimą atitinkamą sritį kuruojantiems Bendrovės specialistams.
- Automatinė balso sistema buitiniams klientams leidžia sužinoti savo mokėjimų balansą bei dujų tarifus telefonu 1894 visą parą. Per 2011 m. automatinė sistema pasinaudojo daugiau kaip 34 tūkst. klientų. Naudojimasis šia sistema ypatingai suaktyvėja tarifų keitimosi laikotarpiais.
- Bendrovėje įdiegus galimybę informuoti buitinius klientus trumpuosiais SMS žinutėmis apie dujų tarifų pasikeitimus, mokėjimų netikslumus ir kitą svarbią informaciją, išsiunčiamų žinučių kiekiai nuosekliai didėja. Kiekvieno gamtinių dujų tarifų pasikeitimo metu, klientams išsiunčiama iki 350 tūkst. trumpųjų SMS žinučių, o 2011 m. buvo išsiųsta 30% daugiau, nei 2010 m. Klientai aktyviai atnaujina kontaktinius duomenis ir vertina šią paslaugą, kaip patogų būdą sužinoti aktualią informaciją, o Bendrovei tai efektyvus bei ekonomiškai klientų informavimo būdas.
- Vidutinis laukimo laikas paskambinus telefonu 1894, kol atsiliepė vadybininkas, 2011 m. buvo 14 sekundžių.
- Didžioji dalis klientų, 2011 m. skambinusių į Bendrovės Skambučių centrą klientų informavimo telefonu 1894, teiravosi informacijos apie mokėjimus ir gamtinių dujų tarifus. Detalesnė informacija pateikiame grafike.

Klientų aptarnavimas padaliniuose

- 2011 m. Bendrovės padaliniuose atsiskaitymų ir sutarčių sudarymo klausimais klientai apsilankė daugiau kaip 111 tūkst. kartų.
- Per 2011 m. buvo pateikta 22% daugiau paraiškų dėl galimybės įsivesti gamtines dujas, lyginant su 2010 metais.

Aptarnavimas atvykus pas klientą

- 2011 m. Bendrovės darbuotojai lankėsi pas klientus daugiau kaip 308 tūkst. kartų. Didžioji dalis – 296 tūkst. apsilankymų buvo planiniai apskaitos prietaisų patikrinimai, likę daugiau kaip 12 tūkst. apsilankymų – techninių paslaugų suteikimas ir vartotojų sistemų gedimų pagal gamtinių dujų vartotojų iškvietus šalinimas.

- Nuo 2011 m. AB „Lietuvos dujos“, daug gamtinių dujų sunaudojančių arba naujai dujofikuotų individualių gyvenamųjų namų savininkams, termovizorių pagalba pagal galimybes padeda nustatyti vietas, kur galimi didžiausi šilumos nuostoliai.
- 2011 m. Bendrovės Centrinė kalibravimų ir bandymo laboratorija akreditavosi naujoje veikloje – sudaryta galimybė gamtinių dujų vartotojams atlikti gamtinių dujų kokybės nustatymo paslaugą paimant dujų mėginį jų namuose.

APLINKOS APSAUGA

Siekdama efektyviausiu būdu mažinti bendrą AB „Lietuvos dujos“ poveikį aplinkai, Bendrovė pastangas telkia tose srityse, kur poveikis didžiausias, ir veiksmai leidžia pasiekti geriausių rezultatų. Remiantis šiais principais kiekvienais metais Bendrovėje atliekami sistemingi ir išsamūs aplinkosauginiai auditai, nustatomi aplinkos apsaugos tikslai ir formuojami gerinimo uždaviniai, kurie integruojami į bendruosius Bendrovės veiklos tikslus.

Siekiant efektyvesnio išteklių panaudojimo 2011 m. buvo rekonstruotos 2 dujų skirstymo stotys (Elektrėnų ir Pajiešmenų). Pabradės ir Anykščių dujų skirstymo stotyse sumontuoti efektyvesni, mažiau kuro naudojantys šildymo katilai, o Girininkų dujų skirstymo stotyje pakeista odorizacijos sistema.

2011 m. Panevėžio dujų kompresorių stotis veikė žymiai trumpiau negu 2010 m., todėl ir į atmosferą išleisti teršalai ženkliai sumažėjo. Tarša priklauso nuo agregatų darbo laiko, jų apkrovimo, paleidimų skaičiaus ir kitų faktorių.

Teršalas (tonomis)	2011 m.	2010 m.
CO	17,6	26,7
NO _x	8,89	12,0

Dėl dujų sistemos eksploatavimo specifikos ir darbų saugos reikalavimų vykdant darbus, nedidelė dalis gamtinių dujų iš sistemos patenka į atmosferą. Bendrovė, vykdydama savo veiklą, diegia priemones, kad šie kiekiai būtų minimalūs.

Apskaityti į aplinką išleisti gamtinių dujų kiekiai (mln. m ³)	
2011 m.	2010 m.
10,8	14,0

Bendrovėje nuolat vykdoma stacionarių taršos šaltinių į aplinką išmetamų/išleidžiamų teršalų stebėseną ir matavimai.

2011 m. Bendrovė atliko prieš keletą metų diegtos Aplinkos apsaugos vadybos sistemos sertifikacinį auditą, kurio metu nustatyta, kad įmonės Aplinkos apsaugos vadybos sistema parengta ir įdiegta pagal ISO 14001:2004 standarto reikalavimus.

2011 m. ketvirtus metus iš eilės vyko Bendrovės organizuojama talka Kuršių nerijoje. Bendradarbiaujant kartu su Kuršių nerijos nacionaliniu parku organizuoti apsauginio kopagūbrio tvirtinimo darbai. Šiomet LD darbuotojai ir jų šeimų nariai paruoštomis šakomis klojo vėjų per žiemą kopose išmuštas duobes, rinko šiukšles pajūryje.

DARBUOTOJAI

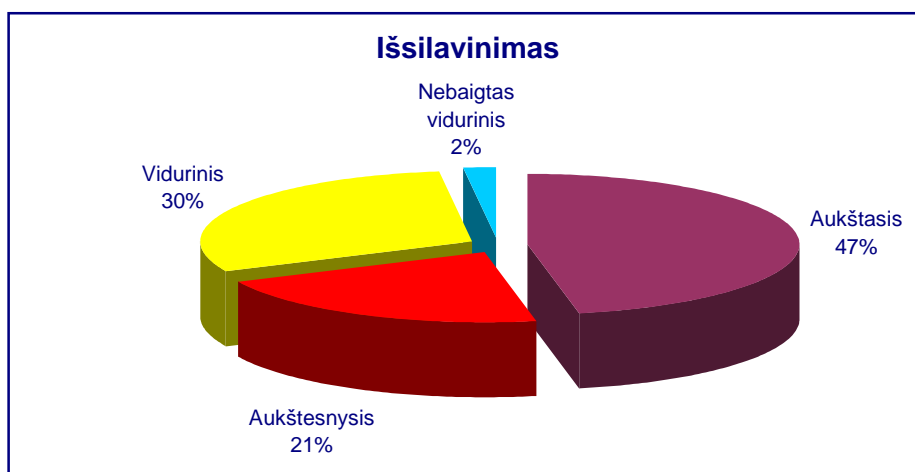
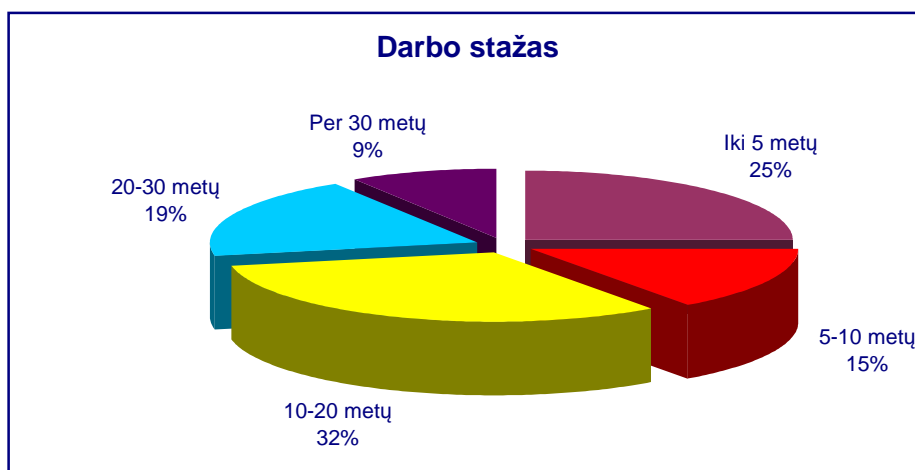
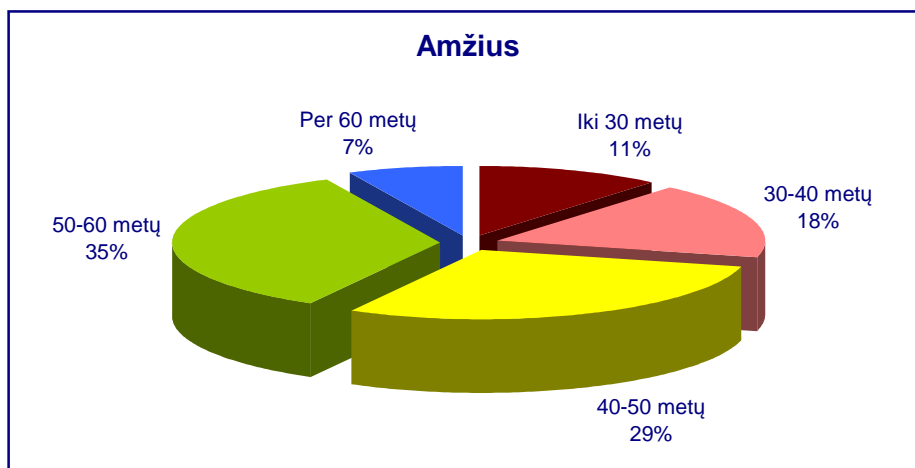
Vidutinis sąrašinis Grupės darbuotojų skaičius

Metai	Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius	Pokytis, palyginti su ankstesniais metais
2010 m.	1.750	-2,1 %*
2011 m.	1.719	-1,8 %**

* Palyginti su 2009 m.

** Palyginti su 2010 m.

Grupės darbuotojų vidutinis amžius buvo 45,0 metai (2010 m. – 44,5 metai), vidutinis darbo stažas – 16,0 metų (2010 m. – 16,0 metų).

Grupės vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes, Lt

Darbuotojai	Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius, 2010 m.	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Lt
Vadovaujantysis personalas	136	8.162
Specialistai	997	3.305
Darbininkai	617	2.583
Iš viso:	1.750	3.428

Darbuotojai	Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius, 2011 m.	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Lt
Vadovaujantysis personalas	136	8.326
Specialistai	982	3.367
Darbininkai	601	2.606
Iš viso:	1.719	3.493

Siekiant efektyviau valdyti Bendrovės žmogiškuosius išteklius, 2011 m. toliau buvo tobulinami Bendrovės valdymo procesai, optimizuojamas darbuotojų skaičius.

Siekiant efektyviau įgyvendinti Bendrovės strategiją, pagrindinius tikslus, gerinti darbuotojų motyvaciją bei karjeros planavimą, Bendrovėje įdiegta darbuotojų veiklos valdymo sistema, kuri nuolat tobulinama. Vykdam darbuotojų atranką Bendrovėje vadovujamasi patvirtintomis Darbuotojų atrankos procedūromis ir Naujų darbuotojų adaptacijos aprašu.

Ypatingas dėmesys skiriamas tinkamoms darbuotojų darbo sąlygoms sudaryti, užtikrinti rinkos sąlygas atitinkantį darbo užmokestį ir socialines garantijas. LD filialuose veikia profesinių sąjungų padaliniai, susivieniję į Lietuvos dujininkų profesinių sąjungų asociaciją. 2011 m. Bendrovės administracija ir profesinių sąjungų atstovai glaudžiai bendradarbiavo, sprenddami aktualius darbuotojų socialinius, kultūros, sveikatingumo ir kitus klausimus, vyko reguliarius vadovų ir profesinių sąjungų atstovų susitikimai. Bendrovėje 2006 m. gruodžio 6 d. pasirašyta Kolektyvinės sutarties redakcija (su vėlesniais pakeitimais), kurios galiojimas pratęstas iki 2012 m. gegužės 28 d. Darbo sutartyse ir kolektyvinėje sutartyje nėra nustatyta ypatingų teisių ir pareigų, taikomų Bendrovės darbuotojams – nustatytos įprastai praktikoje taikomos teisės ir pareigos.

Didelis dėmesys buvo skiriamas darbuotojų mokymams ir kvalifikacijos kėlimui. Bendruosiuose mokymuose dalyvavo 764 darbuotojai, profesiniuose ir techniniuose mokymuose – 1131 darbuotojas, kituose privalomuose mokymuose – 767 darbuotojai. Iš viso per ataskaitinius metus kvalifikaciją kėlė 97% darbuotojų. Jie gilino žinias klientų aptarnavimo, skolų valdymo, finansų, darbo teisės, verslo valdymo sistemų, žmogiškųjų išteklių, vadovavimo srityse, tobulino specialiąsias kompetencijas. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas profesinių praktinių įgūdžių tobulinimui. Personalo skyriaus Kvalifikacijos kėlimo centro Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos skyriuose baigtos įrengti praktinio mokymo klasės. 2011 m., kaip ir kasmet, buvo organizuojami šaltkalvių ir suvirintojų profesinio meistriškumo konkursai. Suvirintojų konkurse pirmą kartą dalyvavo AS „Latvijas gaze“ specialistai.

LD bendradarbiavo su Vilniaus Gedimino technikos universitetu, Kauno technologijos universitetu, kitomis šalies aukštosiomis mokyklomis, dalyvavo jų organizuojamuose „Karjeros dienų“ renginiuose. Kaip ir ankstesniais metais aukštųjų mokyklų studentams buvo sudaromos galimybės atlikti profesinę praktiką.

LD iš dalies finansavo 22 darbuotojų studijas bakalauro ir magistro laipsniui įsigyti šalies universitetuose.

PRIKLAUSYMAS ASOCIJUOTOMS STRUKTŪROMS IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Bendrovė yra šių organizacijų narė:

- Lietuvos dujų asociacija (www.dua.lt) – pagrindinių Lietuvos dujų sektoriaus ekonomine ir technine pažanga suinteresuotų juridinių asmenų savanoriškas susivienijimas, jungiantis stambiausias gamtinių dujų tiekimo, perdavimo, paskirstymo įmones, suslėgtomis gamtinėmis dujomis užsiimančią bendrovę UAB „SG dujos“, su gamtinių dujų veikla susijusias asocijuotas nares – asociaciją „Lietuvos dujotiekio statyba“, kuri vienija 16 pagrindinių bendrovių, atliekančių dujotiekio statybos darbus, mokslo įstaigas. LD generalinis direktorius Viktoras Valentukevičius šios asociacijos prezidentas nuo 2008 m. birželio 16 d.

- Asociacija „Eurogas“ (www.eurogas.org). Tai nevyriausybinė nepelno organizacija, jungianti Europos dujų kompanijas ir skatinanti jų bendradarbiavimą, taip pat sprendžianti Europos valstybių ir ES energetikos struktūrų klausimus, susijusius su dujų verslu, ir formuojanti viešąją nuomonę. LD jos narė nuo 2009 m. sausio 1 d.
- Baltijos jūros regiono magistralinių dujotiekių bendrovių asociacija „Baltic Gas“ (www.balticgas.org). „Baltic Gas“ – Baltijos jūros regiono bendrovių asociacija, Baltijos regione propaguojanti gamtines dujas, siekianti plėtoti integruotą šio kuro naudojimo rinką, mažinti gamtinių dujų verslui išskylančias nekomercinio pobūdžio kliūtis. LD šios asociacijos narė – nuo 1999 m. Nuo 2006 m. LD atstovas yra šios asociacijos valdybos narys.
- 2011 m. birželio 22 d. Edinburge (Jungtinė Karalystė) Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklo (ENTSO) (www.entsog.eu) Generalinėje asamblėjoje AB „Lietuvos dujos“ buvo priimta šios organizacijos asocijuota partnere. ENTSOG buvo įsteigta vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu kaip organizacija skirta dujų perdavimo sistemų operatorių bendradarbiavimui Europos Bendrijos lygmeniu. Taip pat ENTSOG rengia europinio dujų tinklų kodeksus, priima Europos Bendrijos 10-ties metų neprivalomą dujų tinklų plėtros planą, bendras tinklų eksploatavimo priemones bei atlieka kitas funkcijas.
- Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmai Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje (www.ahk-balt.org).
- Stambiausių ir aktyviausių investuotojų į Lietuvos ekonomiką asociacija „Investors' Forum“ (www.investorsforum.lt).

Bendrovė nėra vienos iš nurodytų asocijuotų struktūrų narių kapitale nedalyvauja.

Asociacijų „Eurogas“, „Baltic Gas“ bei Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmų (AHK) narė „E.ON Ruhrgas International GmbH“ bei asociacijos „Baltic Gas“ narė OAO „Gazprom“ kiekviena atskirai turi daugiau kaip 5% Bendrovės akcijų.

2011 m. toliau vyko nuolatiniai trijų Baltijos valstybių dujų bendrovių – LD, AS „Latvijas Gaze“ ir Eesti Gaas AS – vadovų ir specialistų susitikimai sprendžiant bendrus Baltijos šalių regiono gamtinių dujų saugaus ir patikimo tiekimo uždavinius.

LD ir AS „Latvijas Gaze“ vykdo bendrą projektą „Lietuvos ir Latvijos dujų jungties pralaidumo padidinimas“, kuris buvo inicijuotas dar 2009 m. Šiuo projektu siekiama padidinti gamtinių dujų jungties tarp dviejų šalių sistemų pralaidumą, pasiekti didesnę Baltijos šalių dujų sistemų tarpusavio integraciją ir sudaryti sąlygas Baltijos šalių gamtinių dujų rinkos sukūrimui bei pasiruošimui integracijai į bendrą ES gamtinių dujų rinką.

Nuo 2009 m. vyksta intensyvus bendradarbiavimas su Lenkijos gamtinių dujų sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A. LD ir Lenkijos bendrovė vykdo tiriamojo pobūdžio darbus dėl dujotiekio, sujungiančio Lenkiją ir Lietuvą, statybos. Taip pat 2011 m. LD specialistai kartu su kitų Baltijos šalių regiono ES valstybių narių perdavimo sistemos operatorių atstovais dalyvavo rengiant pirmąjį Regioninį investicijų planą, kurį kas dvejus metus perdavimo sistemos operatoriai privalės rengti pagal Europos Tarybos ir Parlamento Reglamentą Nr. 715/2009. Regioninis investicijų planas turėtų būti patvirtintas 2012 m. I pusmetį.

RĖMIMO PROGRAMOS

Nepaisant ekonominių šalies sunkumų, LD pagal aiškiai nustatytus prioritetus ir toliau dalyvavo įvairiose rėmimo programose, tapdama partnere visuomenei naudinguose projektuose:

- gerinant socialiai jautrių visuomenės grupių gyvenimo aplinką;
- remiant projektus, susijus su Lietuvos paveldo išsaugojimu;
- ilgalaikiuose kultūros projektuose;
- bendruomenės sveikatinimo projektuose;
- Lietuvos vardo garsinime užsienyje.

2011 m. LD paremdama daugiau kaip 100 įvairių įstaigų, organizacijų ar jų projektų, reikšmingai prisidėjo, skatindama įvairias bendruomenių iniciatyvas:

1) Miestų bendruomenių švenčių rėmimas: VšĮ Pažaislio muzikos festivalis (parama, Kauno m. organizuojant XVI Pažaislio muzikos festivalį), Kretingos raj. sav. administracija (Kretingos m. istorinėms bei jubiliejinėms sukaktims skirtų renginių parėmimas), Širvintų raj. sav. administracija (parama, organizuojant tarptautinį folkloro festivalį „Suprašė žvirblėlis“), VšĮ Jūros šventė (parama Klaipėdos m. organizuojant renginį „Jūros šventė 2011“), Anykščių raj. savivaldybės administracija (parama Anykščių raj. Niūronyse organizuojant šventę „Bėk bėk žirgeli“), Žagarės regioninio parko direkcija (parama, organizuojant Žagarės tradicinį vyšnių festivalį „Sveikas broli“) ir kt.

2) Kūrybiškų, aktyvių vaikų ir jaunimo rėmimas: VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija (parama per LTV kanalą transliuojamam projektui „Lietuvos tūkstantmečio vaikai“), Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (parama projektui „Misija Sibiras 2011“), Asociacija Xclub (parama jaunimo tarpe populiarinant ekstremalių riedučių, riedlenčių, bmx dviračių ir snieglenčių sportą) ir kt.

3) Parama visuomenės sveikatos gerinimui: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos (parama Šeimos medicinos centro veiklos gerinimui), VšĮ Vilniaus gimdymo namai (parama, atliekant gimdymo namų patalpų dalinį remontą), Lietuvos širdies asociacija (parama gydytojų profesinio tobulinimuisi programų parengimui), VšĮ „VIRTUS LT“ (parama įstaigos vykdomam projektui „Kartu sveikti lengviau“) ir kt.

4) Sporto bendruomenių rėmimas: Lietuvos tautinis olimpinis komitetas (parama Lietuvos sportininkų pasirengimui 2014 m. vyksiančioms žiemos olimpinėms žaidynėms), Lietuvos olimpinis sporto centras (parama Lietuvos sportininkų pasirengimui 2012 m. vyksiančioms vasaros olimpinėms žaidynėms), VšĮ Šarūno Marčiulionio krepšinio akademija (parama vykdant jaunųjų krepšinininkų ugdymo programą), Lietuvos sporto draugija „Žalgiris“ (parama įgyvendinant draugijos 2011 m. sporto renginių programą), Beisbolo klubas „Vilnius“ (parama klube besitreneruojantiems įvairaus amžiaus moksleiviams bei suaugusiems sportininkams dalyvauti stambiuose beisbolo turnyruose užsienyje bei Lietuvoje, tobulinant beisbolo įgūdžius bei garsinant Lietuvos vardą) ir kt.

5) Socialiai remtinų bendruomenių atstovų ir vaikų globos namų rėmimas: Šiaulių vaikų globos namai „Šaltinis“ (parama vaikų globos namų vykdomai veiklai), VšĮ Mažoji gubija (parama jaunimo su negalia ugdymo bei lavinimo programai), Vilniaus „Gijos“ jaunimo mokykla (parama mokykloje besimokantiems mokiniams, kurie dėl socialinių, psichologinių, kitų priežasčių nepritapo bendrojo lavinimo mokyklose), VšĮ Šv. Juozapo globos namai (parama globos namams įsigyjant socialinei globai reikalingas priemones), Vilniaus Jono Laužiko bendrojo lavinimo konsultacinis centras (parama centre besimokantiems ir kartu besigydantiems vaikams), Neįgaliųjų sporto ir dienos užimtumo klubas „Draugystė“ (parama klubo neįgaliesiems, jų sportinei-sveikatingumo veiklai vystyti) ir kt.

6) Meno ir kultūros atstovų rėmimas: Valstybinis Kernavės kultūrinis rezervatas (parama organizuojant kasmetinį festivalį „Gyvosios archeologijos dienos Kernavėje“), VšĮ Lietuvos spaudos fotografų klubas (parama organizuojant kasmetinę parodą „Lietuvos spaudos fotografija 2011“), Lietuvos dailininkų sąjunga (parama Pervalkoje organizuojant edukacinį tapybos plenerą), Lietuvos ambasada Estijoje (parama organizuojant Lietuvos nacionalinės operos dienas Estijoje) ir kt.

7) Lietuvos paveldo išsaugojimo rėmimas: VšĮ TV Europa (parama sukuriant dokumentinį filmą „Ledo vaikai“, pasakojantį apie gyventojų prisiminimus, kurie per didžiuosius trėmimus (prieš ar po II pasaulinio karo) neteko namų, pateko į Sibirą ar prie Laptevų jūros), Lietuvos dailės muziejus (parama vykdant parengiamuosius darbus dėl lituanistinių vertybių eksponavimo Lietuvoje iš Luvro (Prancūzija), Ermitažo (Rusijos Federacija), Varšuvos nacionalinio dailės muziejaus (Lenkija), Latvijos dailės muziejaus ir kitų užsienio muziejų), Anykščių kultūros draugijos „Meno atodanga“ (parama išleidžiant knygą-albumą „Mons. Albertas Talačka: Meno kolekcijos“) ir kt.

8) Religinių bendruomenių rėmimas: Ariogalos Šv. Arkangelo Mykolo parapija (parama vykdant parapijos namų statybą), Širvintų Šv. Arkangelo Mykolo parapija (parama Švenčiausios Mergelės Marijos skulptūrai pastatyti), Šešuolėlių Švč. M. Marijos Visų Malonių Tarpininkės parapija (parama bažnyčios kultūros paveldo pastatų išlaikymo reikmėms), Vilniaus Švč. Pranciškaus Asyžiečio parapija (parama bažnyčios vykdomai veiklai).

SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Vykdydama atsakingą verslą Bendrovė akcentuoja aplinkosaugą, žmogaus teises ir Bendrovės darbuotojų teises, ekonomikos vystymosi skatinimą ir aktyvų dalyvavimą visuomenės gyvenime. LD jau dabar dalyvauja Lietuvos Nacionalinio atsakingo verslo įmonių tinklo veikloje populiarinant įmonių socialinę atsakomybę (ISA), yra numačiusi prisijungti prie Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo už atsakingą verslą.

Atsakingai vykdydama savo veiklą, Bendrovė šiuo metu koncentruojasi į įprastai vykdomų procesų peržiūrą, tam tikrų konkrečių sričių vidaus auditą. Bendrovėje nuolat vykdomi įvairūs aplinkosaugos, darbuotojų motyvacijos didinimo, klientų aptarnavimo gerinimo, dalyvavimo bendruomenės veikloje projektai, kurie detaliau atskleisti kituose Konsoliduotojo metinio pranešimo skyriuose.

Siekdama gauti objektyvius ir reprezentatyvius savo klientų ir įvairių visuomenės grupių LD veiklos įvertinimus, Bendrovė kasmet atlieka reprezentatyvią visuomenės nuomonės apklausą. Tyrimo metu užduodami klausimai apie įmonės veiklą, atsakomybės ribas, įtaką visuomenėje, efektyvų arba ne bendruomenės rėmimą. Įvairių visuomenės grupių atsakymai ir jų analizė formuluoja užduotis LD veiklos tobulinimui.

NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymosi atskleidimo forma

Akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	AB „Lietuvos dujos“ plėtros strategija ir tikslai yra apibrėžti vidaus dokumentuose pagal atskiras veiklos kryptis. Bendrovė atnaujina plėtros planus priklausomai nuo situacijos rinkoje bei reguliavimo aplinkos pokyčių.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės organų veikla sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą kaip numatyta Bendrovės įstatuose, 2004 m. kovo 24 d. akcininkų sutartyje, sudarytoje tarp VĮ Valstybės turto fondo, Rusijos OAO „Gazprom“ ir Vokietijos kompanijos „Ruhrgas AG“ (nuo 2004 m. liepos 1 d. pavadinimas pakeistas į E.ON Ruhrgas International AG, o nuo 2010 m. sausio 28 d. pavadinimas E.ON Ruhrgas International GmbH) (toliau – Akcininkų sutartis), ir kituose Bendrovės veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Šią rekomendaciją įgyvendina valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba nesudaroma siekiant glaudesnio valdybos bei vadovo bendradarbiavimo, efektyvesnio bendrovės valdymo, greitesnio priimtų sprendimų įgyvendinimo.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovė siekia užtikrinti visų, su bendrovės veikla susijusių, asmenų interesus. Bendrovės veiklos viešumas sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka bei pagal bendrovės įstatus ir vidaus tvarkos taisykles.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnę ir skaidresnę bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovės valdymo organai yra valdyba ir vadovas. Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma. Bendrovės akcininkų nuomone, tai yra pakankamas ir efektyvus vadovo atliekamų funkcijų priežiūros būdas. Bendrovės valdymo organų kompetencijų padalinimas bei atsakomybė yra apibrėžtas bendrovės įstatuose, valdymo organų darbo reglamentuose bei vadovo darbo sutartyje, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme (toliau – Akcinių bendrovių įstatyme).

2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. ²	Taip	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės valdybos pirmininkas ir vadovas nėra tas pats asmuo, valdybos pirmininkas prieš tai nėra buvęs bendrovės vadovu.
III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.		
Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės		

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovu, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Pagal bendrovės įstatus bendrovės kolegialų valdymo organą – valdybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Valdyba kartu atlieka ir objektyvią bei nešališką bendrovės vadovo veiklos priežiūrą, periodiškai išklaudydama vadovo pateikiamą informaciją svarbiausiais bendrovės veiklos klausimais. Kaip numatyta Akcininkų sutartyje, į valdybą po 2 savo kandidatus siūlo OAO „Gazprom” ir „E.ON Ruhrgas International GmbH” ir vieną kandidatą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu siūlo LR energetikos ministerija. Šiai Akcininkų sutarčiai 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 22 pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius išpareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Bendrovė teikia informaciją laikydamosi Akcinių bendrovių įstatyme nustatytų reikalavimų.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	Žiūrėti komentarą prie 3.2 punkto
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	Žiūrėti komentarus prie 3.1 ir 4.6 punktų
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta	Taip	

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

<p>supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>		
<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁴ nepriklausomų⁵ narių skaičius.</p>	Neaktualu	<p>Kaip numatyta Akcininkų sutartyje, į valdybą po 2 savo kandidatus siūlo OAO „Gazprom” ir „Ruhrgas AG” ir vieną kandidatą LR Vyriausybės sprendimu siūlo LR energetikos ministerija. Bendrovės valdybos sudarymas priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai ir nepriklausomas narys gali būti išrenkamas tik tuo atveju, jei visuotiniame akcininkų susirinkime gauna pakankamą akcininkų balsų skaičių. Visi bendrovės valdybos nariai atitinka vieną arba du Kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus.</p>
<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, 	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);</p> <p>4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p>		
---	--	--

3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų ⁶ . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	

IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą

4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. ⁸	Taip	Bendrovės valdyba tvirtina Bendrovės metinį pranešimą, analizuoja ir vertina Bendrovės metines finansines ataskaitas, pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir kartu su patvirtintu metiniu pranešimu teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba analizuoja ir vertina generalinio direktoriaus pateiktas ketvirtines ataskaitas apie Bendrovės ūkinės veiklos rezultatus.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcininkų bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluoė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjėmomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniui valdymo organui – vadovui.

<p>akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonų, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>		<p>bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.</p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir</p>	<p>Taip</p>	<p>Vadovaujantis LR audito įstatymu bei 2008 m. rugpjūčio 21 d. VPK nutarimu Nr. 1K-18 „Dėl reikalavimų audito komitetams“ Bendrovėje yra sudarytas Audito komitetas. Skyrimo ir Atlyginimų komitetai nesudaryti, jų funkcijas vykdė valdyba.</p>

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamai ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>		<p>Audito komiteto teisės ir pareigos apibrėžtos Audito komiteto sudarymo ir veiklos nuostatuose, patvirtintuose visuotinio akcininkų susirinkimo.</p>
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, tris komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>Taip</p>	<p>Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto</p>
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus</p>	<p>Taip</p>	<p>Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto</p>

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.		
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Taip	Audito komitetą, vadovaujantis 2008 m. rugpjūčio 21 d. VPK nutarimo Nr. 1K-18 „Dėl reikalavimų audito komitetams“ nuostatomis, sudaro 2 nariai.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip	Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam	Ne	Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto

<p>organui;</p> <p>4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui;</p> <p>5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.</p> <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>		
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija,</p>	<p>Ne</p>	<p>Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto</p>

<p>kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvastyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir</p>	<p>Taip</p>	<p>Vadovaujantis LR audito įstatymo bei 2008 m. rugpjūčio 21 d. VPK nutarimo Nr. 1K-18 „Dėl reikalavimų audito komitetams“ nuostatomis Bendrovėje yra sudarytas Audito komitetas. Pagrindinės Audito komiteto funkcijos: Bendrovės taikomų apskaitos metodų tinkamumo analizė, vidaus kontrolės, vidaus audito bei rizikos valdymo sistemų veiksmingumo analizė, išorės audito atlikimo, audito įmonės nepriklausomumo stebėjimas ir kitos LR teisės aktuose nustatytos audito komitetų funkcijos.</p>

objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;

6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.

4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.

4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.

4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.

4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.

4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad

būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovės veiklą, o tuo pačiu ir Bendrovės valdybos veiklą, teisės aktų nustatyta tvarka vertina Bendrovės akcininkai.
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiam principui vadovaujama <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovės valdybos darbą reglamentuoja Valdybos darbo reglamentas. Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas. Valdybos darbą organizuoti padeda bendrovės vadovas bei bendrovės vadovo padėjėja.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹²	Taip	Siekiant užtikrinti nepertraukiamą esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimą, valdybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip vieną kartą į ketvirtį. Kiekvienais metais paskutiniame valdybos posėdyje valdyba tvirtina sekančių metų valdybos posėdžių grafiką.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasiruošti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį	Taip	Valdybos darbo reglamente yra numatyta, kad Valdybos nariai informaciją apie šaukiamą posėdį, posėdžio darbotvarkę ir visą su posėdyje numatytais svarstyti klausimais susijusią medžiagą gauna ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki valdybos posėdžio.

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarkę susijusi medžiaga. Darbotvarkę posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>		
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	Neaktualu	Bendrovėje nėra stebėtojų tarybos.
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems bendrovės akcininkams suteikia vienodas teises.
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	Taip	
<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą¹³. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	Ne	Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ir valdybos kompetenciją reglamentuoja LR akcinių bendrovių įstatymas bei bendrovės įstatai. Vadovaujantis bendrovės įstatais, sprendimus dėl svarbių sandorių sudarymo priima Valdyba.
<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūras turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.</p>	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo ir vedimo procedūras reglamentuoja LR akcinių bendrovių įstatymas bei bendrovės įstatai. Akcininkams yra užtikrinta lygi galimybė dalyvauti susirinkime ir įgyvendinti turimas turtines ir neturtines teises.
<p>6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir</p>	Taip	Užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija užtikrinama Bendrovės internetiniame tinklalapyje www.dujos.lt ir per vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ informacinę sistemą lietuvių ir anglų kalbomis iš anksto paskelbiant visuotinio akcininkų susirinkimo datą ir vietą,

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) neapibrėžia visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

(ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.		susirinkimo apskaitos dienos datą, susirinkimo darbotvarkę, darbotvarkės klausimus ir sprendimo projektus. Po visuotinio akcininkų susirinkimo tokiu pačiu būdu paskelbiami priimti sprendimai.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Bendrovė taip pat sudaro sąlygas akcininkams balsuoti iš anksto raštu.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Neaktualu	Atsižvelgiant į bendrovės akcininkų struktūrą bei galiojančias akcininkų susirinkimo organizavimo taisykles, nėra būtinybės diegti papildomai brangiai kainuojančios IT sistemos.

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Valdybos nariai laikosi šioje rekomendacijoje nurodytų nuostatų. Bendrovei nėra žinomi atvejai, kai asmeniniai valdybos narių interesai prieštaravo bendrovės interesams. Kiekvienas Valdybos narys, prieš eidamas savo, kaip Valdybos nario, pareigas yra pasirašęs su Bendrove konfidencialumo susitarimą.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis	Taip	

privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.		
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Valdybos darbo reglamentas numato, jog valdybos narys ar jo įgaliotas asmuo neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas.
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovės atlyginimų politika viešai neskelbiama, nes to nenumato Lietuvos Respublikos įstatymai, be to, tai vidinis ir konfidencialus bendrovės dokumentas. Bendrovės atlyginimų politika nustatoma atsižvelgiant į padėties šalies darbo rinkoje analizės rezultatus.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto

<p>pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;</p> <p>10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;</p> <p>11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto

<p>su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Neaktualu	Bendrovės darbo apmokėjimo tvarka šiuo metu nenumato kintamojo atlyginimo dalies mokėjimo.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto
<p>8.10. Išėtinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos</p>	Taip	

sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekeičiamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.		
8.11. Išėitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Žiūrėti komentarus prie 4.6 ir 8.1 punktų
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	Bendrovė netaiko atlyginimo bendrovės akcijomis
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamasi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekeičiamoji plus keičiamoji dalis) vertė.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Ne	Pagal Bendrovės įstatus direktorių atlyginimo nustatymo klausimus sprendžia Valdyba.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.17 punkto
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios	Ne	Šiuo metu bendrovė neturi tokių atlyginimo schemų.

<p>taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>		
<p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	Neaktualu	Nurodyti klausimai visuotiniame akcininkų susirinkime nebuvo svarstomi, to nenumato bendrovės įstatai.
<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>	Neaktualu	Nurodyti klausimai visuotiniame akcininkų susirinkime nebuvo svarstomi, to nenumato bendrovės įstatai.
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.19 punkto

<p>pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>		
<p>IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme</p>		
<p>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje</p>		
<p>9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Šios rekomendacijos vykdymą užtikrina preciziška bendrovės veiklą reguliuojančių valstybės institucijų bei asocijuotų vartotojų organizacijų priežiūra bei kontrolė. Bendrovės veiklos viešumas sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka bei pagal bendrovės įstatus ir vidaus tvarkos taisykles. Valdymo organai konsultuojasi su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>
<p>9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>		
<p>9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>		
<p>X principas: Informacijos atskleidimas</p>		
<p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.</p>		
<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jų valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksniai; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p> <p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Rekomendacijoje nurodyta informacija yra skelbiama bendrovės internetiniame tinklalapyje www.dujos.lt, per vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ informacinę sistemą ir pranešimuose spaudoje.</p>

<p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.</p> <p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p> <p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	Taip	Bendrovė informaciją per vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ naudojamą informacinę atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu taip užtikrindama informacijos pateikimą visiems suinteresuotiems asmenims. Informacija, galinti turėti įtakos Bendrovės išleistų vertybinių popierių kainai, yra laikoma konfidenciali, todėl yra griežtai saugoma ir neatskleidžiama iki ji yra viešai paskelbiama per informacinę sistemą įstatymų nustatyta tvarka.
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	Taip	Bendrovė visą informaciją, skirtą akcininkams ir investuotojams, tuo pačiu metu, tokia pat apimtimi skelbia lietuvių ir anglų kalbomis per vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ naudojamą informacinę atskleidimo sistemą ir visą informaciją viešai skelbia bendrovės interneto tinklalapyje www.dujos.lt , tuo užtikrindama nešališką ir nebrangų priėjimą prie informacijos laiku.
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos ir informacija yra patalpinta bendrovės tinklalapyje www.dujos.lt
<p>XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas</p>		
<p>Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka įmonės ir konsoliduotųjų metinių finansinių ataskaitų auditą bei įvertina metinio pranešimo atitikimą finansinėms ataskaitoms.
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji</p>	Taip	Bendrovės audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba, atsižvelgdama į Audito komiteto rekomendaciją.

bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba.		
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Audito įmonė iš bendrovės gauna pajamas už mokesčių konsultacijas ir verslo konsultacijas, kurios neprieštaruja audito įmonės nepriklausomumo reikalavimams, nustatytiems Lietuvos Respublikos Audito įstatyme ir Lietuvos Respublikos VPK norminiuose aktuose. Audito įmonė kasmet informuoja Audito komitetą apie bendrovei suteiktas ne audito paslaugas.